

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər
Bilgəhdə bankomatı
partladıb
pulları
apardılar
yazısı səh.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 11-12 oktyabr 2014-cü il Şənbə № 251 (5960) Qiyməti 40 qəpik

Gündəm

Elşad Abdullayevdən sensation açıqlama

"Qardaşım
oğlunun dişlərini
sındırıb mənim
əleyhimə
ifadə alıblar"

yazısı səh.3-də

"Yeni Musavat" qəzeti məhkəmə burulğanında...

yazısı səh.3-də

Müxalifətdə vəzifə tutmaq mübarizəsi...

yazısı səh.9-də

Gizli Musavat qrupu varmı, orada kimlər nədən yazır?

yazısı səh.5-də

Fərəc və Sirac Kərimli qardaşlarının məhkəməsi başlayır

yazısı səh.10-də

Sərkisyan Avrasiya İttifaqına üzvlüyü imzaladı

yazısı səh.2-də

Vasitəçilər prezidentlərin görüşündən nəticə gözləyir...

yazısı səh.13-də

Rublun ucuzlaşması Azərbaycana nə vəd edir?

yazısı səh.12-də

Türkiyədə kürd-türk gərginliyi yüksəlir

yazısı səh.15-də

İki yeni Dövlət Xidməti yaradıldı

yazısı səh.2-də

Avropada 2 milyardlıq qalmaqal

yazısı səh.8-də

Nardaranda 15 nəfər həbs edildi

yazısı səh.2-də

Bakıda heyvanlara sığınacaq tikilir

yazısı səh.14-də

Azərbaycan "şotland variantı"na hazırlanır?

QARABAĞ MƏSƏLƏSİ ÜZƏRİNDƏ SİRR PƏRDƏSİ

Separatçı ermənilərə rəsmi Bakının referendum hüququ tanıyacağı barədə iddialar artıb; Tomas de Vaal: "Ola bilsin, Azərbaycan istədiyi hər şeyi almasın, məsələn, Xankəndi üzərində onun bayrağı qaldırılmasın, amma bütün qalan şeylər olacaq..."

yazısı səh.8-də

Prezident Administrasiyasından icra başçılarına şok qadağa

Rayon rəhbərlərinə Qurban bayramında camaata əl tutmaqlarını reklam etmək yasaqlanıbmış; iqtidar Azərbaycanı dünyaya mədəni və sivil müsəlman ölkəsi kimi təqdim etməyə çalışır; ortada başqa səbəblər də var

yazısı səh.4-də

İlham Əliyev:
"MDB öz
potensialını
hələ ki
itirməyib"

yazısı səh.4-də

Cavanşir Paşazadə:
"Qərb nəşə
edirsə, bu
müsəlmanların
başında
partlayır"

yazısı səh.11-də

Səmkirin icra
başçısının
biqrafiyası
ararı qatıb

yazısı səh.4-də

11-12 oktyabr 2014

İki yeni Dövlət Xidməti yaradıldı

Prezident İlham Əliyev Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi və "Bir sıra mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının strukturlarının təsdiq edilməsi haqqında" AR Prezidentinin 2010-cu il 14 iyul tarixli 1015 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi barədə sərəncam imzalayıb.

Prezidentin rəsmi saytında yerləşdirilən sərəncamda deyilir: - Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Kənd Təsərrüfatı Kreditləri üzrə Dövlət Agentliyinin əsasında Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Kənd Təsərrüfatı Layihələri və Kreditlərinin İdarə Edilməsi üzrə Dövlət Xidməti yaradılıb.

- Respublika Toxum Müfəttişliyinin, Azərbaycan Seleksiya Nailiyyətlərinin Sınağı və Mühafizəsi üzrə Dövlət Komissiyasının və Respublika Pambiq Toxumuna Nəzarət Stansiyasının əsasında Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Bitki Sortlarının Qeydiyyatı və Toxum Nəzarəti üzrə Dövlət Xidməti yaradılıb.

- Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Dövlət Baytarlıq Xidməti Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Dövlət Baytarlıq Nəzarəti Xidməti adlandırılıb.

Sərəncamda daha sonra Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin strukturunun təsdiq edilməsi barədə müvafiq strukturlara göstəriş verilib.

Baş nazir MN-də müşavirə keçirdi

Azərbaycanın baş naziri Artur Rəsizadənin rəhbərliyi altında Müdafiə Nazirliyində müşavirə keçirilib. APA-nın Müdafiə Nazirliyinin rəsmi saytına istinadən verdiyi məlumata görə, toplantıda baş nazirin müavini Abid Şərifov, müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov, müdafiə sənayesi naziri Yavər Camalov, maliyyə naziri Samir Şərifov, rabitə və yüksək texnologiyalar naziri Əli Abbasov, Dövlət Torpaq və Xəritəçəkmə Komitəsinin sədri Qərib Məmmədov, habelə müdafiə nazirinin müavirləri və digər vəzifəli şəxslər iştirak ediblər.

Prezident İlham Əliyevin sədrliyi ilə 2014-cü ilin 9 ayının sosial-iqtisadi yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclasın nəticələri, ordu quruculuğunun inkişaf etdirilməsi sahəsində qarşıya qoyulan tapşırıqların yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar keçirilən müşavirədə Silahlı Qüvvələrin təchizatında olan döyüş texnikasının, silah və sursatların modernləşdirilməsi, o cümlədən ordunun müasir, yüksək dəqiqlikli, uzaqyürən silah və sursatlar, yeni texnologiyalı avadanlıqlarla təmin olunması imkanları, hərbi qulluqçuların sosial-məişət şəraitlərinin yaxşılaşdırılması və digər məsələlər müzakirə edildi.

«QAYA MƏTBUAT YAYIMI» MMC!
İstənilən qəzet və jurnallar həm də sərfəli qiymətə:

- Əgər siz qəzet və jurnalları rahatlıqla evinizə və ya ofisinizə çatdırılmasını;
- Mətbuatı aldıqdan sonra əbunə haqqını ödəmək və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etmək;
- Tirajınızda lazım gəldikdə dəyişikliklər etmək;

Ən başlıcası gündəlik
«Yeni Musavat» qəzetinə - 0,40 man
 və bundan əlavə 2000 adda yerli və xarici nəşrlər.

■ Abunə yazılmaq üçün uzağa getmək lazım deyil, Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir:
 Bakı şəh. 564-63-45 598-35-22
 Respublikanın digər böyük şəhərlərinə də abunə qəbul olunur:
 mobil: (050)-235-23-41

“Elm” tədris mərkəzi
MAGIC LANGUAGES

- Ali məktəblər xarici dillər
- kompyuter kursları
- Magistratura - dövlət qulluğu - məntiq
- 1.C. mühasibat - anbar - bank işi
- Məktəbə qədər həftədə 5 dəfə
- Sürücülük kursları (1 aya 100 AZN)

Ünvan: 1. «Neftçilər» metrosu 40 metr. R.Rüstəmov-44
 Tel./Faks: (012) 421-10-46; 408-44-43;
 Mob: (055) 660-60-95; (050)203-55-95

Ünvan: 2. «İnşaatçılar» metrosu 60 metr. «İran» klinikasının yanı
 Tel./Faks: (012) 434-88-28; 408-44-74;
 Mob: (055) 660-07-05

Sərkisyan “Putin ittifaqı”na üzvlüyü imzaladı

İki gənc Müsavatdan istefa verdi

Müsavat Partiyasının da qurultaydan sonrakı gərginlik davam edir. Son iki gündə iki gənc müsavətçi - Rauf Məmmədli və Elçin Cərullazadə partiya sıralarından istefa verib. Bu isə müsavətçi gənclər arasında narahatlıq yaradıb.

Rauf Məmmədli istefası ilə bağlı oktyabrın 9-da sosial şəbəkədə öz mövqeyini bildirib. “Mən partiya şəxslərə görə gəlməmişəm. Mənim partiya üzv olmağımın başlıca səbəbi müsavətçilik ideologiyasıdır. Düşüncəmə əsasən, biz bu ideologiyayı yaşatmalı və Rəsulzadə irsini qoruyub saxlamaqla gələcək nəsillərə ötürməliyik. Partiya üzvü olduğum illərdə mənə aydın oldu ki, müsavətçi olmaq partiya üzv olmaq demək deyil. Burada üzv olduğum dövrlərdə əqidlə əsl müsavətçilər da tanıdım, əqidəsi olmayan, özünü müsavətçi hesab edən ikiüzlü insanlar da. Partiya sıralarından ayrılma səbəbi bu oldu ki, müsavətçilik kateqoriyaya aid insanlardır”.

Digər gənc müsavətçi Elçin Cərullazadə isə müsavətçilərin bir hissəsinin sosial şəbəkədə təşkil etdiyi gizli qrupdakı materiallar ortaya çıxandan sonra istefa verib. Bildirib ki, “Arif Hacılinın tənqidçilərinin istefası Müsavat üzvlərini sevindirir de, artıq gənclər bu yolda mübarizə aparmaqdan iyəniblər”.

Müsavat Partiyası isə istefalarla bağlı fikrini bildirmək istəmir. Partiyanın funksioneri Gülağa Aslanlı musavat.com-a açıqlamasında bildirib ki, partiyadan ərizə ilə çıxmaq lazımdır və heç bir gənc də ərizə yazmayıb: “İstefa verənlər də nizamnaməyə əməl etməlidirlər. Ərizə daxil olandan sonra fikrimizi bildiririk”.

□ Rəya RƏFİYEVA

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara əbunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01, 434 01 33

Nursultan Nazarbayev: “Ermənistanın Aİ üzvlüyünə dair bütün hüquqi və iqtisadi məsələlər razılaşdırılıb”

Minskə keçirilən Avrasiya İqtisadi İttifaqının iclasında Ermənistanın bu ittifaqa üzvlüyü haqda sənəd imzalanıb. İmzalama mərasimi zamanı Rusiya prezidenti Vladimir Putin bildirib ki, onun hesablamalarına görə, ittifaqın iştirakçısı olan bütün ölkələrin parlamentləri Ermənistanın üzvlüyü barədə sənədi ilin sonuna qədər təsdiqləyəcəklər. (virtual.org)

Bələliklə, Avrasiya İqtisadi İttifaqı Ermənistan da üzv olmaqla, 2015-ci il, yanvarın 1-dən fəaliyyətə başlayacaq.

“Bizim nəzərimizcə, Ermənistan Avrasiya İttifaqında Rusiya, Belarus və Qazaxıstanla bərabər iştiraka hazırdır” - deyər Putin bildirib.

Sərkisyan imzalama mərasimindən sonra qısa çıxış edərək Avrasiya İttifaqına üzv olan digər ölkələrin parlamentlərinin ilin sonunadək onun ölkəsinin üzvlüyü barədə sazişi ratifikasiya edəcəyinə ümid etdiyini bildirib.

Sərkisyanın və onun xarici işlər naziri Edvard Nalbəndyanın Ermənistanın nəhayət “Putin ittifaqına” üzvlüyü haqda sazişi imzalamasından xeyli məmnun göründükləri diqqətdən yayınmayıb.

Qazaxıstan və Belarusun Ermənistanın üzvlüyünün bu dəfə də təxirə sala biləcəyinə dair gəzləntilər doğrulmasa da Sərkisyan üçün sevinmək hələ tez ola bilər. Çünki Qazaxıstan və Belarus parlamentləri Ermənistanın üzvlüyünə dair sazişin ratifikasiyasını Putinin vurğuladığı kimi, ilin sonuna qədər həyata keçirməyə bilər.

Digər tərəfdən, Ermənistanın Avrasiya İttifaqına üzv olandan sonra işğal altındakı Dağlıq Qarabağla sərhədinə gömrük postu yerləşdirmək öhdəliyinin də həmin sazişdə əksini tapdığı məlumdur. Bunu bir neçə gün əvvəl Ermənistan hökuməti təsdiqləmişdi.

Ermənistan bu öhdəliyi qəbul etdiyindən Azərbaycanın onun

Asim Mollazadə ABŞ-da görüşlər keçirib

Demokratik İslahatlar Partiyasının sədri, deputat Asim Mollazadə Azərbaycan hökumətinin təşkil etdiyi tədbirlərdə iştirak etmək məqsədilə ABŞ-ın Kaliforniya ştatına gedib. Partiyanın mətbuat xidmətinin məlumatına görə, A.Mollazadə səfər zamanı deputat olduğu Nəsimi rayonu ilə qardaşlaşmış San-Dieqo şəhərinin rəsmiləri, burada fəaliyyət göstərən yəhudi və türk icmalarının rəhbərləri ilə də görüşəcək. Deputatın San-Dieqodakı bir sıra universitetlər və fikir mərkəzlərində görüşləri də nəzərdə tutulub.

Partiya sədri ilk görüşünü AIPAC-in (İctimai əlaqələr üzrə Amerika-İsrail Komitəsi) Kaliforniya ştat rəhbərliyi ilə keçirib. Görüşdə Azərbaycan-ABŞ və İsrail münasibətləri, Ermənistanla münasibətin həlli problemləri müzakirə mövzusu olub.

Qeyd edək ki, Asim Mollazadə oktyabrın 11-də Kaliforniyada San-Dieqo şəhər teatrında (San Diego Civic Theater) dahi Azərbaycan bəstəkarı Qara Qarayevin “Yeddi gözəl” baletinin premyerasında iştirak edəcək. Sözügedən tamaşa Azərbaycanın Los-Ancelesdəki baş konsulluğunun təşəbbüsü və təşkilatçılığı, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin dəstəyi ilə səhnələşdirilib.

A.Mollazadə İsrailin Los-Ancelesdəki baş konsulu David Siegalla da görüşüb. Tərəflər arasında Azərbaycanla İsrail arasındakı əlaqələr, bölgələrimizdəki münasibətlər, Azərbaycan-İsrail-ABŞ birgə münasibətləri müzakirə edilib. Görüşdə Azərbaycan Dövlət Neft Şirkətinin vitse-prezidenti Xəliq Məmmədov ölkəmizin neft strategiyası barədə konsula məlumat verib.

□ Vüqar MURAD

AŞ və Aİ edam cəzasının ləğvinə çağırır

Avropa Şurası və Avropa İttifaqı BMT Baş Assambleyasının 69-cu sessiyası ərəfəsində bütün üzv ölkələrə müraciət edib. APA-nın məlumatına görə, AŞ baş katibi Tyorbyorn Yaqland və Aİ-nin beynəlxalq məsələlər üzrə komissarı Ketron Eştון birgə bəyanatlarında dünya ölkələrini edam cəzasının ləğvi haqqında qətnaməni dəstəkləməyə çağırıblar.

Sənəddə bir sıra ölkələrdə edam cəzasının qalmasından dərin narahatlıq ifadə olunur və bu cür cəza hökmünün istənilən halda yolverilməz olduğu vurğulanır.

Qeyd edək ki, 140 ölkədə edam cəzası ləğv olunub, 58 ölkədə isə hələ də qüvvədədir.

Erməni əsir Karenin nəşi Ermənistanə təhvil verildi

Azərbaycan erməni diversiya qrupunun üzvünün nəşini Ermənistanə verib.

Əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyasından «Trend»ə verilən məlumata görə, Azərbaycan respublikası beynəlxalq humanitar hüquq normalarına hörmətlə yanaşaraq 7 avqust 2014-cü il tarixdə respublikanın ərəzində saxlanmış və 8 avqust 2014-cü il tarixdə saxlanma yerində qəflətdən ölmüş Ermənistan silahlı birləşmələri diversiya qrupunun üzvü, 1981-ci il təvəllüdü Petrosyan Karen Artuşeviçin nəşini qarşı tərəfə qaytarıb. Proses 10 oktyabr 2014-cü il tarixdə Qazax rayonu, Bala Cəfəri kəndi ərəzində baş tutub.

İnsidentsiz başa çatan proses Əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyası və Müdafiə Nazirliyi tərəfindən, Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsinin vasitçiliyi ilə həyata keçirilib.

Nardaranda 15 nəfər həbs edildi

Nardaranda polis orqanları tərəfindən həbslərin olduğu bildirilir. Musavat.com-a verilən məlumata görə, 15 nəfər Nardaran sakini həbs olunub. Məlumatı redaksiyamıza verən mənbənin sözlərinə görə, həbslərin əsas səbəbi Araz Ağalarova məxsus olduğu bildirilən dənizkənarı ərəzələrin qeyri-qanuni olaraq zəbt edilməsi ilə bağlıdır.

□ Musavat.com

Yazarımız
Tofiq
Yaqubluya
Azadlıq!

Xəbər verdiyimiz kimi, Şirvan Apelyasiya Məhkəməsində Azərbaycan Beynəlxalq Universitetinin rektoru Elşad Abdullayevə hədə-qorxu gəlməkdə ittiham olunan qardaşı oğlu Mübariz Abdullayevin cinayət işi üzrə məhkəmə başa çatıb.

İttihama görə, Mübariz Abdullayev 2003-cü ilin noyabr ayında əmisi Mahir Abdullayevin itkin düşməsi barədə xəbəri eşidib. O, Elşad Abdullayevdən külli miqdarda əmlakını hədə-qorxu ilə tələb edərək ələ keçirmək qərarına gəlib. Məhkəmə M.Abdullayevə 10 il həbs cəzası verib.

“2003-cü ildə 3 gün saxlayıb buraxdılar, 10 il sonra yenidən həbs etdilər”

Bu olayla bağlı E.Abdullayev “Yeni Müsavat”-a öz münasibətini ifadə edən müraciət yollayıb. ABU-nun sabiq rektoru yazıb ki, məhkəmə barədə yazılanlar və ümumən məhkəmədə baş verənlər həqiqəti əks etdirmir. E.Abdullayevin sözlərinə görə, onu hədələyən qardaşı oğlu Mübariz Abdullayev deyil, Kürdəmir rayon polis rəisi Polad Şixəliyev və onun müavini Qabil Rzayev olub: “Qardaşım oğlu, Qarabağ müharibəsi iştirakçısı Mübariz Abdullayevə qarşı saxta məhkəmə prosesinin təhlili göstərir ki, prokurorluq və məhkəmə orqanları Azərbaycanda adam oğurluğu ilə məşğul olan qrup dövlət səviyyəsində acıq-aşkar leqal və əlbir fəaliyyət göstərir. Mübariz Abdullayevin həbsi bir daha təsdiq edir ki, bu, siyasi sifarişdir. Cinayətin bağlı qalmasında maraqlı olan güc strukturlarının əməkdaşları hadisə baş verdiyi ilk gündən məcburi şəkildə zərərçəkən qismində tanınmış tərəfin kifayət qədər əsaslandırılmış ifadəsinə əhəmiyyət verməyiblər və istintaq-əməliyyat tədbirlərini bilə-bilə yanlış istiqamətə aparıblar”.

E.Abdullayev yazıb ki, ədalətsiz hökmə bağlı M.Abdullayevin vəkili Lənkəran Ağır Cinayətlər Məhkəməsi vasitəsilə Şirvan Apelyasiya Məhkəməsinə müraciət edib. Elə həmin apelyasiya məhkəməsinin hazırlıq iclasından da vəkili növbəti dəfə daha yuxarı instansiya sayılan Ali Məhkəməyə şikayət edib. Onun bildirdiyinə görə, hal-hazırda kimi Apelyasiya Məhkəməsi baş tutmayıb. Buna səbəb isə Ali Məhkəmənin şikayət ərizəsinə baxmaq üçün 29 yanvar 2015-cü il tarixi seçməsidir: “Mübariz Abdullayevin hələ 2003-cü ildə Kürdəmir Rayon Polis Şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən qeyri-qanuni olaraq həbs

ilə ya ailəsi ilə birlikdə nar-kotik saxlamaqla suçlanaraq həbs olunacaqlarını, ya da ki, polis əməkdaşlarının ona təklifini, yeni əmisi Elşad Abdullayevə guya zəng etdiyi- ma cinayət işində zərərçəkmiş kimi tanınmam mənim istəyimə qarşı olub, mən buna qəti etirazımı bildirirəm və eyni zamanda Abdullayev Mübariz Əslan oğlundan heç

Elşad Abdullayevdən sensasion açıqlama

“Qardaşım oğlunun dişlərini sındırıb mənim əleyhimə ifadə alıblar”

“Məndən 5 milyon dollar pul istəyən şəxs qardaşım oğlu yox, polis rəisi ilə müavinidir”

olunması, daha sonra 3 gün onu polis şöbəsinin yeməxanasında, növbətçi hissəsində saxladıqdan sonra azad edilməsi, 10 il sonra, yeni 2013-cü ildə yenidən həmin polis şöbəsinin vasitəsilə Baş Prokurorluğun nəzdində 13 oktyabr 2003-cü il tarixdə artıq bizə məlum şəkildə oğurlanmış Mahir Abdullayevin aqibətinə aydınlıq gətirilməsi məqsədilə prezident İlham Əliyevin göstərişinə əsasən yaradılmış Müstəqil İstintaq Komissiyasının rəhbərliyi tərəfindən çağırılıb baş verməmiş cinayəti boyununa almasının tələb edilməsi ancaq qardaşım Mahir Abdullayevin oğurlanmasında iştirak etmiş cinayətkarların ifşa olunmasını tələb etdiyim üçün mənə təzyiç göstərməkdən başqa bir şey deyil”.

“Ona deyiblər, ya Elşad Abdullayevdən pul istədiyini seç, ya da...”

E.Abdullayev yazıb ki, ən maraqlısı 2013-cü ilin dekabr ayında baş verib. Belə ki, M.Abdullayev bəzilərdən fərqli olaraq danışımağa qərar verib: “Mübariz hələ 2003-cü

ni, ondan hədə-qorxu gələrək külli miqdarda pul tələb etməsini seçməli imiş. O, son nəticədə polislərin təklifini, konkret olaraq rəis müavini Qabil Tağıyevin təklifini seçib, azadlıqda qalmasına üstünlük veribmiş. Qeyd etmək lazımdır ki, Mübariz bu seçimi öz xoşu ilə etməyib. O, istər 2003-cü ildə polis şöbəsində, istərsə də 2013-cü ildə Müstəqil İstintaq Komissiyasının rəhbəri Elmar Camalovun xidməti otağında vəhşicəsinə döyüldükdən və faşistsayağı işgəncələrə məruz qaldıqdan sonra məcburiyyət qarşısında günahını “səmimi etiraf etmişdir”. Hətta dişlərinin hamısının qırıldığını, sonradan isə yeni dişlər qoydurduğunu bildirmişdir. Mübarizin özünün istəyi ilə ailəsi vasitəsilə respublikada bir sıra hüquq müdafiəçilərinə, beynəlxalq təşkilatlara bu yöndəki, məlumatları əsas motivi yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi, ondan ibarətdir ki, onlara qarşı təzyiç edilib və incidiliblər. Mən bir daha elan edirəm ki, Abdullayev Mübariz Əslan oğlunun barəsində qaldırılmış qondar-

vaxt şikayətçi olmadığımı bildirirəm”.

“Dedilər, ərizəni geri götürməsən, qardaşım oğlunu üzünə qoyacağıq”

E.Abdullayev yazıb ki, 37-ci il məhkəmələrində olduğu kimi, məqsəd zərərçəkmişin qohum-əqrəbasını bir-birinə qarşı qoymaq, ailənin normal fəaliyyətini və bütövlüyünü pozmaqdır. Onun yazdığına görə, bu, Azərbaycan Konstitusiyasının kobud surətdə pozulmasıdır: “Belə ki, 25 yanvar 2009-cu il tarixində mən rəsmi olaraq prezident İlham Əliyevə, baş prokuroru Zakir Qaralova, milli təhlükəsizlik naziri Eldar Mahmudova şikayət olaraq bildirdim ki, Kürdəmir rayonun polis rəisi və onun müavini Qabil Tağıyev məni aldadaraq Kürdəmir rayonuna gətirdilər və məndən qardaşım Mahir Abdullayevin geri qaytarılması üçün 5 milyon dollar pul tələb etdilər. Prezidentin imzası ilə Baş Prokurorluğun Ağır Cinayətlər üzrə Baş İstintaq İdarəsi polis əməkdaşları - Polad Şixəliyev və Qabil Tağıyevə qarşı cinayət işi açdı. Nəticədə məndən tələb etdilər ki, ərizəni geri götürüm, əks təqdirdə, yaxın qohumuma, qardaşım oğlu Mübariz Abdullayevə cinayət işi açacağıq. Mübariz Abdullayevin qardaşı Təbriz Abdullayev Qarabağ müharibəsi şəhiddidir, atası rəhmətə gedib, bütün ailəsini dolandıran yeganə şəxsdir. Hazırda mənim əleyhimə səmimi ifadə aldıqdan 10 il sonra həbs ediblər və əsas-sız olaraq 10 il azadlıqdan məhrum ediblər”.

E.Abdullayev yazıb ki, ondan M.Abdullayev pul istəməyib: “Məndən Mahiri geri qaytarmaq üçün 5 milyon pulu Kürdəmirin polis rəisi Polad Şixəliyev və onun müavini Qabil Tağıyev istəyib. Qardaşım oğlunun əleyhinə açılmış cinayət işi də saxtadır. 37-ci ildə olduğu kimi Azərbaycan Konstitusiyasına zidd olaraq qardaşım oğlunu üzümə qoyub, iş verdilər. Ailə üzvlərimə qarşı təzyiqlər davam edir. Halbuki əsas qanunumuza görə, qohumun qohuma qarşı qoyulması konstitusiyaya zid-

“Yeni Müsavat” qəzeti məhkəmə burulğanında...

Qəzetimizə qarşı məhkəmə işləri “sıraya düzülüb”

“Yeni Müsavat” qəzetinə qarşı məhkəmə prosesləri davam edir. Son durumu qəzetimizin vəkili Vaqif Hüseynov öyrəndik. Öncə “Ayı işi” ilə bağlı vəziyyəti yada salaq. Bakı şəhər Nizami Rayon Məhkəməsi Bakı şəhər Yasamal Rayon Məhkəməsinin 2 (004)-49/12 sayılı 23 yanvar 2012-ci il tarixli icra sənədi üzrə icraata xitam verilməsinə dair Bakı şəhər Nizami Rayon Məhkəməsinin 14 fevral 2014-cü il tarixli 8(007)-174/2014 sayılı qərarından tələbkar Anar Məmmədovun nümayəndəsi Ruslan Məmmədov tərəfindən verilmiş şikayətə baxaraq şikayətin təmin edilməsi, Bakı şəhər Nizami Rayon Məhkəməsinin icra sənədi üzrə icraat xitam verilməsi barədə 14 fevral 2014-cü il tarixli 8(007)-174/2014 sayılı qərarının ləğv edilməsi və təqdimatın rədd edilməsi barədə 20 iyun 2014-cü il tarixli 8(007)-174/2014 sayılı qərarı qəbul edilmiş və təqdimatın rədd edilməsi barədə 20 iyun 2014-cü il tarixli 8(007)-174/2014 sayılı qərarından şikayət verib.

Vaqif Hüseyn

V.Hüseynin sözlərinə görə, Bakı Apelyasiya Məhkəməsi şikayətimizin təmin edilməməsi və Bakı şəhər Nizami Rayon Məhkəməsinin 20 iyun 2014-cü il tarixli 8(007)-174/2014 sayılı qərarının qüvvədə saxlanılması haqqında 18.08.2014-cü il tarixli N8(103)-325/2014 sayılı qərar qəbul edilmişdir. Vəkil bildirdi ki, bununla əlaqədar “Yeni Müsavat” qəzeti Bakı Apelyasiya Məhkəməsinin Mülki işlər üzrə Məhkəmə Kollegiyasının 18.08.2014-cü il tarixli N8(103)-325/2014 sayılı qərarından verdiyi kasasiya şikayəti verib. Həmin şikayət üzrə 09.10.2014-cü il tarixdə Ali Məhkəməsinin Mülki Kollegiyasında Aslan Kalbalyevin sədrliyi ilə məhkəmə iclası keçirilib. Qarşı tərəf, yeni Anar Məmmədovun nümayəndələri iclasda iştirak etmədikləri üçün sədr Aslan Kalbalyev iclas tarixini qeyri-müəyyən müddətə təxirə salıb və bu barədə tərəflərə məlumat verilmədiyini bildirib: “Həmin işlə əlaqədar “Yeni Müsavat” qəzeti Bakı şəhər Nizami icra şöbəsinə müraciət edərək işə bağlı məhkəmə prosesinin davam etdiyini və hüquq nəticənin belli olmadığını əsas göstərərək icraatın dayandırılması barədə ərizə vermişdi. Ərizə əsasında Nizami icra şöbəsi müvafiq təqdimatla Bakı şəhər Nizami Rayon Məhkəməsinə müraciət edib, həmin təqdimat əsasında məhkəmə qəzetimizin ərizəsini təmin edərək icraatı dayandıraraq qarşı tərəfə bunlarla razılaşdıraraq məhkəmənin icraatı dayandırma haqqında qərarından apelyasiya şikayəti verib. Lakin bununla bağlı Bakı Apelyasiya Məhkəməsinin 09.10.2014-cü il tarixdə keçirilən məhkəmə iclasında (sədr Aygün Abdullayeva) Anar Məmmədovun nümayəndəsi şikayət ərizəsini geri götürüb. Beləliklə, iş Ali Məhkəmədə öz həllini tapana qədər “Yeni Müsavat” qəzetinə qarşı icraat dayandırılmış hesab edilib”.

□ Sevinc TELMANQIZI

dir. Qardaşım oğlu Mübariz Abdullayev hazırda saxlandığı 3 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsindən oğlu vasitəsilə KİV-lərə bildirib ki, onunla bağlı istintaqın qərəzli aparılıb, istintaq zamanı döyülərək dişləri sındırılıb və zorla əmisi Elşad Abdullayevin əleyhinə ifadə alınıb”.

E.Abdullayev yazıb ki, Mübariz Abdullayevin oğlu deyib ki, atası hazırda cəzaçəkmə müəssisəsində qorxu içərisində yaşayır. O bildirib ki, hər an atasının həyatına təhlükə var. “Atam bizim vasitəmlə ölkə rəhbərlərinə müraciət edir ki, onunla bağlı aparılan istintaq tam yanlışdır. O, həqiqətən də heç zaman mənimlə - Elşad Abdullayevlə telefonla danışmayıb. 2003-cü ildə onun mobil telefonu olmayıb. Cinayət işində maddi sü-

but kimi göstərilən mobil telefon (050 3843308) o zaman Kürdəmir Rayon Polis Şöbəsinin rəis müavini işləmiş Qabil Tağıyevindir. Belə ki, 2003-cü ildə Ziya Səmədov (hazırda həbsdədir) adlı polis işçisi atam Mübariz Abdullayevin heyvan üçün ot almaq adı ilə çayxanaya dəvət edib, mobil telefonu stolun üstünə qoyub və bu zaman iki polis əməkdaşı atamı saxlayıb, telefonun ona məxsus olduğunu bildirib. Bu əsasla da atama qarşı cinayət işi başlanıb” deyir, o qeyd edib. Tehran Abdullayev atasının barəsində cinayət işinin yenidən ibtidai istintaqa qaytarılmasını, onun və ailə üzvlərinin təhlükəsizliyinin təmin edilməsini ölkə rəhbərliyindən xahiş edir”.

□ Sevinc TELMANQIZI

Alimpaşa Məmmədov

Şəmkirin icra başçısının bioqrafiyası aranı qatıb

Zahid Oruc: "...Alimpaşa Məmmədov özü artıq ictimai şəxs olaraq bu məsələlərə münasibət bildirecək"

Zahid Oruc

Oktyabrın 7-də Şəmkir rayonunun icra başçısı Nazim Veysov tutduğu vəzifədən azad edildi. Onu bu postda Bakı Şəhər Vergilər İdarəsinin rəisi Alimpaşa Məmmədov əvəzlədi. N.Veysov haqda deputat Etibar Hüseynov "yalançı, fırılacaq, ikiüzlü" ifadəsini işlədib. Onun xələfi A.Məmmədovun bioqrafiyasındakı "ÇP"lər haqda "Yeni Müsavat" və digər mətbuat orqanlarında zaman-zaman geniş materiallar dərc olunub. Necə olur ki, belə şəxslər yerlərdə prezidentin nümayəndəsi postuna təyinat alırlar? Niyə reputasiyası zədəli məmurlar rayonlara rəhbər təyin olunur? Yoxsa icra başçısı postu zədəli reputasiyaların "yuyulması" üçün vasitədir?

Mövzu ilə bağlı YAP-çı deputat Zahid Orucun fikirlərini öyrəndik. Z.Oruc hesab edir ki, Alimpaşa Məmmədov idarəçilik sisteminə püxtələşən şəxsdir: "Mediada onun haqqında kriminal təqdimatlar verilir. Bunun doğru olmadığı deyilir. Güman edirəm ki, Alimpaşa Məmmədov özü də həm də artıq ictimai şəxs olaraq bu məsələlərə münasibət bildirecək. Şəmkir iqtisadi rayondur, sovet dövründən xaricə əlaqələri mövcuddur. Belə bir mühüm bölgənin rəhbərliyinə gələn şəxsin reputasiyasının təmizliyi çox önəmlidir. Buna heç şübhəm yoxdur ki, ölkə başçısına təqdimata qədər namizədin bioqrafiyası araşdırılır, adekvat qiymət verilir. Fazil Məmmədovun rəhbərliyi altında onun vergilər orqanlarında müsbət reputasiyalı kimi çalışdığı haqda məlumatlıyam. Onun keçmişləri ilə bağlı yayılan xəbərlərdə olduğu kimi - məhkəmə çekişmələri, işdən çıxarılmaları kimi məlumatlar indiki realıqda yoxdur. Belə məlumatları yayan maraqlı dairələrin olduğu da şübhə etmirəm".

Z.Oruc belə xəbərləri yayan dairələri müəyyən etməkdə çətinlik çəkdiyini, eyni zamanda belə qüvvələrin mövcud olmadığını deməyin mümkünsüzlüyünü də qeyd etdi: "Ölkə başçısının icra başçılarından mühüm tələbləri var - vətəndaş üçün fəal şəkildə çalışmaq, hesabatlı olmaq, hər bir kəndə gedib problemləri yerində araşdırmaq, hökumət və dövlət strukturları qarşısında həmin problemləri zamanında qaldırmaqdan ibarətdir. Düşünürəm ki, bu tələblərə adekvatlıq yerlərdə vəziyyətin müsbətə dəyişməsinə gətirib çıxarır. Hazırkı dövrdə icra başçılarından tələb olunan keyfiyyətlər yaxşı mənada menecerlik, texnokratlıqdır. Azərbaycan bölgələrinə xarici investisiyanı gətirmək kimi yeniliklərə ehtiyac var".

Z.Oruc deyir ki, bu keyfiyyətlərə cavab verən icra başçıları ilə yanaşı, sovet üsul-idarəsindən ayrılı bilməyənlər də var: "Elə bölgələr var ki, icra başçılarından fəaliyyəti insanların razılığına səbəb olur. Elələri də var ki, sovet dövründə olduğu kimi düşünürlər ki, sadəcə rayonun rəhbəridir, hansısa bəlli şikayətləri dinləməklə iş bitir. Amma Alimpaşa Məmmədovun təyinatından dərhal sonra ona qarşı anti-təbliğatın gətirilməsinə də təəssüflə yanaşıram".

Deputat Etibar Hüseynovun Şəmkirin sabiq icra başçısı Nazim Veysov haqda "yalançı, fırılacaq, ikiüzlü" ifadəsini işlətməsi də müzakirə olunan mövzularındadır. Z.Orucdan soruşduq ki, necə olur ki, "ikiüzlü, fırılacaq, yalançı" adlandırılan bir məmur böyük bir rayona illərlə rəhbərlik edir?

Z.Oruc məsələnin bu tərəfinə toxunmaq istəmədi: "Şəmkirdə ötən dövr ərzində kifayət qədər quruculuq işləri gedib. Məmurlar bilməlidirlər ki, ölkə rəhbəri onlara etibar edib, xüsusilə icra orqanları çox ağır bir sahədir. Bu, sadəcə, rayonda birinci şəxs, bir obraz deyil. Çox mühüm məsələlər həmin vəzifə sahibinin çiyinlərinə düşür. Bir tərəfdən keçmişdən gələn mənfi ənənələr aradan qaldırılmalı, başqa tərəfdən normal komanda formalaşdırılmalı, qabiliyyətli insanlar önə çıxarılmalıdır. Kabinet başçısı deyil, birbaşa hər bir kəndin, kəndlinin problemləri həll etmək, bölgənin inkişafına malik proqramın icrasına rəhbərlik edən olmalıdır".

Z.Oruca söhbətdə icra başçıların əksəriyyətinin yaşının 55-dən yuxarı olmasına dair də sual verdik. Onun cavabı belə oldu: "Bu xətt getdikcə dəyişəcək. Faktiki olaraq idarəetmə müəyyən təcrübə keçmə ilə bağlı məsələdir. Yaşın gənc icra başçıları da görəcəyik. Bu gün parlamentdə və müxtəlif dövlət idarəçiliyi sferalarında gənc kadrlar var. Mədə niyyətli, yalnız kabinetlərdə qərar tutan kadrların vaxtı artıq tükənib".

Z.Oruc icra başçıların media qurumları ilə işləməyə səsləyib: "Görmək istədikləri işlər haqda mətbuata məlumat verməkdən çəkinməməli, bütün suallara açıq şəkildə cavab verməlidirlər. Bu halda onların görmək istədikləri işlər düzgün qiymətləndiriləcək, yanlış təbliğ ediləcək".

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Oktyabrın 10-da Belarusun paytaxtı Minsk şəhərində Müstəqil Dövlətlər Birliyinə (MDB) üzv olan ölkələrin dövlət başçıların toplantısı başlayıb. Görüşdə Belarus, Azərbaycan, Rusiya, Qazaxıstan, Tacikistan, Qırğızıstan, Özbəkistan, Türkmənistan və Moldova prezidentləri iştirak edib.

Zirvə toplantısında 2015-2019-cu illərdə qanunsuz miqrasiyanın qarşısının alınması ilə bağlı əməkdaşlıq proqramının, humanitar sahədə əməkdaşlığın dərinləşməsi və sərhəd xidmətlərinin çevikliyinin artırılması üçün mütəxəssislər qrupunun yaradılması haqda sənədlərin müzakirəsi keçirilib. Bundan əlavə, II Dünya müharibəsində SSRİ-nin qələbəsinin 70-ci ildönümünü münasibətlə dövlət başçıların MDB xalqlarına birgə müraciəti qəbul edilib. Ümumilikdə 17 sənəd layihəsi gündəliyə daxil edilib.

Öncə MDB Dövlət Başçıları Şurasının məhdud tərkibdə iclası keçirilib. Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev iclasda iştirak və çıxış edib. İlham Əliyev deyib ki, MDB öz potensialını itirməyib. "Bura əməkdaşlıq, qarşılıqlı əməkdaşlıq, regional və beynəlxalq aləmin aktual məsələlərinin müzakirələri meydanıdır", deyərək qeyd edib. Dövlət başçısının sözlərinə görə, Azərbaycan MDB-dəki fəaliyyətinə böyük əhəmiyyət verir. Prezident bildirib ki, Azərbaycan ikitərəfli formatda MDB-yə üzv ölkələrin əksəriyyəti ilə fəal əməkdaşlıq etməkdə maraqlıdır: "Hesab edirəm ki, bu təşkilat çərçivəsində ikitərəfli əlaqələr möhkəmlənir. Biz ikitərəfli əməkdaşlığın potensialını genişləndirmək üçün çalışacağıq". İlham Əliyev habelə narahatlığa səbəb olan amillərə də toxunub: "Bu, regional, beynəlxalq təhlükəsizliklə bağlı məsələlərdir".

Müsavat Partiyasının başqanı Arif Hacıli hesab edir ki, MDB bir qurum olaraq Azərbaycanın

milli mənfəələrinə ziddir. İlk növbədə ona görə ki, Azərbaycanın bugünkü ən böyük problemi Qarabağ problemidir. Ermənistan da MDB-yə daxildir: "Ermənistanla MDB dövlətlərinin əslində faktiki idarəçisi olan Rusiya arasında MDB çərçivəsində olan müqavilələrdən başqa həm də hərbi əməkdaşlıq barədə müqavilələr

mütləqiyyətlərdən başqa həm də hərbi əməkdaşlıq barədə müqavilələr var. Azərbaycan üçün bu vəziyyət xüsusi təhlükə yaradır. Azərbaycan hakimiyyəti bütün bunları nəzərə alaraq NATO ilə əməkdaşlıqla bağlı müzakirələri genişləndirməlidir".

Azərbaycan Xalq Partiyasının sədri Pənah Hüseyn bildirdi ki, hazırda MDB Avrasiya İttifaqı projesinin meydana gəlməsi ilə

o da istisna deyil, MDB-dən Avrasiya İttifaqına tranzit kimi istifadəyə cəhd göstərilir. İstənilən halda Azərbaycan cəmiyyəti və dövləti olduğu

"MDB öz potensialını hələ ki itirməyib"

Bu sözləri qurumun Minsk toplantısındakı çıxışında prezident İlham Əliyev söyləyib; Azərbaycan müxalifəti isə təşkilatın perspektivinin olmadığı qənaətindədir...

vilə mövcuddur. Bu müqaviləyə əsasən Rusiya Ermənistanla birbaşa hərbi yardım göstərmək barədə üzərinə öhdəlik götürüb. Əslində elə bu kifayət edir ki, Azərbaycan öz təhlükəsizlik məsələlərinin müzakirəsini MDB məkanında yox, hərbi güc mərkəzi olan Rusiya ilə yox, Avroatlantik məkanda axtarsın. Çünki əgər Rusiya ilə Ermənistan hərbi

funksiya kəsb edib. Belə ki, Rusiyanın təzyiqləri qarşısında dayanmaqla yanaşı, bir sıra postsovet ölkələri - burada Azərbaycan da istisna deyil - MDB-nin kafi orqan kimi qalmasında maraq göstərirlər: "Ona görə MDB-nin fəallaşdırılması görünüşünün yaranması bəzi üzvlər üçün cəlbədidir. Məsələn, İlham Əliyevin əvvəlki bəyanatları

çevik və milli maraqların qırmızı xətlərini keçməmək strategiyasına əməl etməlidir. Mən hələ ki bu görüşdən nə isə dramatik bir sonun olacağını güman etmirəm".

Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə hesab edir ki, MDB-nin dirçəldilməsi prosesi müşahidə edilir. Bununla dövlət başçıları Avrasiya İttifaqı haqqında danışıqların məqsədmüvafiq olduğu qənaətini yaradırlar: "MDB yaranışından bu günə qədər ölü siyasi qurum olub. Dövlətlərin başçıları da bunun fərqindədir. Fərqi olduqları üçün də heç kim Rusiya ilə bilavasitə açıq müstəvidə "Mən sənə Avrasiya İttifaqı siyasətini bölüşürəm" deyərək, bir mövqə ifadə etmir. Bununla yanaşı, ölü olan bir təşkilatın mövqeyini qabartmaq Avrasiya İttifaqı bələsindən qurtarmağa çalışırlar. MDB Avrasiya İttifaqına keçid deyil. Bu mümkünsüz bir şeydir. Güman edirəm ki, Azərbaycan da Avrasiya İttifaqında olmayacaq".

□ Etibar SEYDİAĞA

Prezident Administrasiyasından icra başçılarına şok qadağa

Rayon rəhbərlərinə Qurban bayramında camaata əl tutmaqlarını reklam etmək yasaqlanıbmış; iqtidar Azərbaycanı dünyaya mədəni və sivil müsəlman ölkəsi kimi təqdim etməyə çalışır; ortada başqa səbəblər də var

Azərbaycanda xeyirxahlığın reklamı son illər dəb halını alıb. Əhalinin kasıb, imkansız təbəqələrinə edilən yardımlar kameralar vasitəsilə lentə alınaraq telekanallarda nümayiş etdirilir. İş adamları, vəzifəli şəxslər xeyriyyəçilik addımlarını kampaniyaçılığa çevirərək şit, bayağı bir formada cəmiyyətə təqdim etməyə meyllidirlər.

Bu mənərə daha çox milli və dini bayramlarda özünü göstərir. Bir də görürsən ki, hansısa şirkətin rəhbərliyi adından, məsələn, X rayonunda məskunlaşmış məcburi köçkün ailələrinə yardım edilməsi haqda televiziya sənəti gətirdi. Yaxud tutaq ki, Novruz bayramında rayon icra başçıları özlərinin "piar" kampaniyalarına start verirlər. Dövlətin vəsaiti ilə əhaliyə olunan yardımların öz adlarına çıxaraq kampaniyaya aparılır. Baxmayaraq ki, vəzifəli şəxsin xeyriyyəçilik fəaliyyəti qanunla qadağandı, amma ölkəmizdə bir sıra məsələlərdə qanunlar istisna olunur...

Bu cür kampaniyalara Qurban bayramında da rast gəlinir. Onda görürsən ki, rayon rəhbərlərinin əhaliyə qurban paylama səhnələri teleefiri "bəzəyir". Bir çox saytlar da həmçinin, İH baş-

çılarından aldıqları "reklam" parçasıyla bu iş öz "təhlikələrini" verir. Nəticədə ortaya ecaib və bayağı bir mənərə çıxır.

Müsavat.com-a hakimiyyətə yaxın mənbələrdən daxil olan məlumatda bu lazımsız ənənəyə son verildiyi deyilir. Mənbənin bilgisinə görə, son aylar Prezident Administrasiyasından rayon icra hakimiyyətləri başçılarına qəti şəkildə tapşırıq verilib ki, əhaliyə olunan yardımlardan kimsə reklam rolisi çəkdirib öz təbliğatı üçün istifadə etməsin. Camaata yardım paylansın, qurbanlar kəsilsin, amma bu haqda mediaya xəbər

sızdırılmasın, telekanalları rayonlara çağıraraq bunu kampaniyaya çevirməsinlər.

Doğrudan da son Qurban bayramında tv-lərdə bir dənə də olsun bu cür kadrlara rast gəlinməyib. Rayon icra başçıları əvvəlki illərdə olduğu kimi, qurban kəsim imkansız adamlara paylayıblar, lakin reklam rolisi çəkdirməyiblər. Dövlətin verdiyi imtiyaz və imkanlardan istifadə edərək öz şit təbliğatlarını qurmaq imkanlarından məhrum ediliblər.

Mənbədən bu qadağanın səbəbini soruşduqda dəqiq bir cavab verə bilməyə bəzi tex-

minlər söylədi. Qaynağımız iddia edir ki, bir çox məsələlərdə olduğu kimi, yardımlaşma, əhaliyə əl tutmaq məsələsinin reklamı, təbliğatı da mərkəzləşdirilib. Bu sahədə də öz fəaliyyətə icazə verilmir. Hər şeyin dəmir nəzarətdə saxlandığı bir ölkədə bu qadağanı pozan hansısa məmurun olacağı ağıla batır deyil, olsa da onun özü qurbanlıq keçiyə döndərib sözün siyasi mənasında "kəsərlər".

Mənbə sözügedən qadağa haqda ehtiyatlı da olsa belə bir fikir işlədib. Sitat: "İqtidar xüsusilə də dini bayram və mərasimlərdə ehtiyatlı mövqə tutmaq xəttinə üstünlük verir. Onlar Azərbaycanı maksimum tolerant və sivil müsəlman ölkəsi kimi dünyada tanıtmışdır. Sentyabrın 1-dən qüvvəyə minmiş ehsan qadağası da bu planın tərkib hissəsidir. Xüsusilə də son illər müsəlman ölkələrindəki proseslər, radikal İslam amilinin yüksələn xətlə inkişafı fonunda Azərbaycanın mədəni, sivil müsəlman ölkəsi imicinin yaradılması istiqamətində ciddi iş aparılır. Son aylar Bakıda, Qəbələdə keçirilən beynəlxalq humanitar tədbirlər də bu fəaliyyətin aparıcı istiqamətindən biridir".

□ Tərhan TOPÇU

Müsavatin 27 sentyabrda keçirilən qurultayı ilə bağlı mövzular sənətimiz bilmir. Daha çox Müsavat Partiyasının daxilində tolatım yaranan proseslər müşahidə olunmaqdadır. Seçkidən sonra qalib və məğlub namizədlər arasında başlayan qalmaqal da günbəgün artmaqdadır. Sosial şəbəkələr söz savaşına meydanına çevrilib. Tərəfdarlar bir-birlərinin ünvanına ən ağır ifadələr işlətməkdən belə çəkinmirlər.

dələr söyləyənlər kimə qürrələ-nib bunu edirlər? Əgər hər hansı əsasları varsa, faktlara söykənən isbatları varsa, üzbəüz gəlib mövqə sərgiləsinlər. Bu nədir belə? Dünən partiya gələnlər Arif Hacılı seçilib deyə, bizi partiyadan qovmaqla hədələyirlər. Günahımızı desinlər. Arif Hacılıni dəstəkləmədiyimiz üçün, yoxsa onlar kimi düşünmədiyimiz üçün? Baxın, gizli qrupun üzvləri Kərim Kərimli bizlərə qapı göstərir. Biz siyasətə gələndə onlar çağa idilər. Bu insanlar bu qəder gücü kimdən və haradan alırlar?

onu açıq eləsinlər, onda görünəcək kim öz əxlaqına uyğun hərəkət edir. Bu qəder cılızlığı onlardan gözləməzdim. O yazılarda adı keçən Sevinc Musayeva mən deyiləm. Mənim soyadım Hüseynovadır. Heç o Sevinc Musayevanın da yazdıqlarında söyüş, təhqir yoxdur. Əsl biabırçılıq işə qurultay bitdikdən sonra mədəniyyət evinin heyətində qurub rəhbərinin bizim bir xanımı küçə söyüşləri ilə təhqir etməsi idi. Hadisən isə şahidləri var. Burda deyiblər utanmasan oynamağa nə var ki? Belə çıxır ki,

Müsavatin Xaçmaz təşkilatının üzvü Könül Turan Türk daha kəskin münasibət bildirdi: "Cəhənnəmə olsunlar. Onlara cavabım yoxdur. Bu hal yaxşı deyil. İnsanların gizli yazışmasına girmək şantajın bir növüdür. Qrup Arif bəyin deyil. Aktivistlər təşəbbüs göstərib, məbuslara dəstək qrupu yaradılar".

Müsavət başqanının müşaviri Azər İsmayıl qrupun ona məxsus olduğunu qeyd etdi: "Qrup Arif Hacılınin deyil, mənimdir. O qrupa Arif Hacılı komandasının qrupu demək yanlışdır.

Yeni imperiyanın əski(k) cüssəsi

Xalid KAZIMLI

Rus maşını öz işindədir: qarşısına çıxan maneələri aşı-aşa, bataqlıqlarda eşə-eşə, yoxuşlarda qazlaya-qazlaya, enişlərdə yellənə-yellənə, tozanaq qopara-qopara mənzilinə doğru irəliləyir.

O mənzilin adı Avrasiya İqtisadi İttifaqıdır, köhnə adı bir az fərqliydi, Avrasiya İttifaqı idi. Bunu ona görə dəyişdirdilər, ortaya "İqtisadi" kəlməsini ona görə pərçim etdilər ki, əlavə və xoşagəlməz qıcıqlar doğurmasın.

Lap əslində isə Avrasiya İqtisadi İttifaqı köhnə SSRİ-nin qəlibində, onun maketinə uyğun yığılır. Neçə vaxtdır, bunu hamı bilir, postsovet məkanına daxil olan ölkələrin siyasətşünasları, publisistləri, jurnalistləri bu barədə danışır, yazırlar.

Keçmiş SSRİ-nin çadırından çıxan ölkələrin rəhbər daireləri də hər şeyi necə var, mahiyyəti üzrə anlayırlar. Fəqət onlar rus K-700-nün altında qalmaq, əzilmək istəmirlər, bəziləri Gürcüstana baxır, dərş götürürlər, bəziləri Ukraynaya baxıb dinc durur, nəhəng maşının sükani arxasında olanları qıcıqlandırmaq istəmirlər.

Rusiya prezidenti Putinin məqsədi bəllidir. O, dağılmış, süquta uğramış qırmızı rus imperiyasını nəyin bahasına olursa-olsun, istənilən adla, istənilən rənglə bərpa etməyi düşünür. İllərdir Putin məhz bu layihə ilə yatıb-durur, bu yolda çalışır, başqa bir fikri-düşüncəsi yoxdur.

Onun qurmaq istədiyi yeni rus imperiyası quruluş, idarəetmə, ideologiya etibarilə köhnə SSRİ-nin modeli olmayacaq, yalnız cüssəcə ona oxşayacaq. Putin öz yeni imperiyasını SSRİ-nin sərhədləri daxilində qurmaq fikrindədir - ən azı onun 90 faizində.

Ukrayna müqavimət göstərməyirdi və Putin öz ideyasını salam-səfa ilə həyata keçirəydi, Avrasiya İqtisadi İttifaqı əslində Yeni Slavyan imperiyası olacaqdı və Qazaxıstan, Azərbaycan, Özbəkistan kimi ölkələr ikinci sort respublikalar olaraq onların vassalına çevriləcəkdilər.

Ancaq Ukrayna xalqı bu müdhiş planın həyata keçməsinə ciddi şəkildə tormozlayıcı rol oynadı və oynamaqdadır. Özbəkistan da Ali ideyasını xoş qarşılaraq, Azərbaycan isə tərəddüd edir, yeni ittifaqın ziyanının xeyrindən çox olacağından çəkinir. Üstəlik, hələ bilinmir ki, mövcud rejimin uzunömürlülüüyü ölkənin Ali üzvü olduğu halda daha təminatlı olacaq, yoxsa olmadığı halda.

Ermənistan Ali üzvü olmaq xüsusunda nə qədər çox səs-küy salsa da, guya müqavimət aksiyaları təşkil etsə də, hamısı cəfəngiyatdır. Bu dövlət həmişəki kimi özünü baha satmaq, məzənnəyə mindirmək istəyir. Adı bir detali xatırlayaq: SSRİ-də ilk dağıdıcı, separatçı mitinqi ermənilər təşkil etmişdilər, ilk "SSRİ-dən ayrılmaq" tələbini onlar irəli sürmüşdülər, "Pravda" qəzetini ilk olaraq ermənilər basdırmışdılar, mərkəzi televiziyanın "Zaman" verilişinin translasiyasını ilk olaraq ermənilər kəşmişdilər. Sonda SSRİ dağıldı, 14 respublika müstəqil oldu, suverenlik əldə etdi. Yalnız Ermənistan sona və bu günədək Rusiyanın paçasına yapışmış halda qaldı və qalır. Onun müstəqilliyi RF-nin federal subyekti olan Həştərxan vilayətindəki qəderdir.

Ona görə də ermənilərin guya ki, Ali üzvü olmağa qarşı çıxmaları səmimi etiraz deyil. Heç kəs Ali üzvü olmasa da, məhz ermənilər o ittifaqda olacaqlar.

İndilikdə Ali təhlükə vəd etməmiş kimi görünə bilər. Amma əgər hər şey Kremlin, Putinin istədiyi kimi getsə, sammitdən sammitə yeni-yeni "islahat"lar aparılacaq, "mərkəzləşdirmə" işləri həyata keçiriləcək. Məsələn, günnün birində təklif irəli sürüləcək ki, hamımız bir iqtisadi məkandayqsa, vahid valyuta işlədək. Sonrakı sammitdə vahid xarici siyasət kursu yeritmək üçün mərkəzi xarici işlər idarəsinin yaradılması təklif olunacaq. Daha sonra ordu mərkəzləşdiriləcək. və belə-belə bir gün hamı görəcək ki, Avrasiyada yeni bir imperiya əmələ gəlib -Ali. Sonra adını da dəyişdirəcəklər.

Dövlət qurub dövlətlərə qoşulalı, rusların dövlətçilik xətti budur - ekspansiya, ilhaqçılıq, işğal, qəsb, kiçik qonşu dövlətləri nə yolla olur-olsun, əsarət altına almaq.

Bu dövlət arıq ayı kimi gücdən düşüb zağaya sığınana, can verənə qəder də belə olacaq.

Gizli Müsavat qrupu varmı, orada kimlər nədən yazır - araşdırma

Azər İsmayıl: "Qrup Arif Hacılınin deyil, mənimdir"
Qubad İbadoğlu: "Təəssüf edirəm, ... O yazıları oxuyanda utanıram..."

Son iki günün sensasiyası isə budur ki, Müsavatin yeni başqanı Arif Hacılınin nəzarətində olduğu iddia edilən gizli qrupdakı yazışmalar sosial şəbəkələrdə yayılıb. Əgər screen-sottlar saxtalaşdırılmayıbsa, onda belə aydın olur ki, qrupun hədəfi başqanlığa keçmiş namizəd Qubad İbadoğlu və tərəfdarlarıdır. Onlar qınanıq, tənqid olunur, hətta ağır ifadələrlə təhqirə də məruz qalırlar. Sənki qarşılardakı müsavatçılar yox, siyasi düşmənlərdir...

Baş verənlərlə bağlı gizli qrupda əsas tənqid və təhqir hədəfi olan başqanlığa keçmiş namizəd Qubad İbadoğlunun fikirlərini aldıq. O, müsavatçının müsavatçıya qarşı bu cür təhqir dolu ifadələr işlətməsinin onun üçün gözlənilməz olduğunu bildirdi: "Bu fakt mənim üçün həm təəccübləndirici, həm də təəssüfləndirici oldu. Açıqı, müsavatçının müsavatçıya qarşı belə təhqiramiz ifadələrin işlətməsinə gözləməzdim. Bu onların özünün səviyyələrinin göstəricisidir. Bu insanların belə davranışları Müsavatın inkişafı üçün ciddi maneələr yaradacaq. Müsavatı inkişaf etdirmək üçün ilk növbədə partiyada mənəvi-əxlaqi normaları üstün tutan insanlar çoxluq təşkil etməlidir. Bu yolu davam etdirmək çox önəmlidir. Düşünürəm ki, bu məsələlərlə bağlı partiyadaxili araşdırmalar aparılrsa, yaxşı olardı. O yazıları oxuyanda utanıram. Bunu yazanların yerinə xəcalət hissi çəkirəm. Hiss olunur ki, bəzi adamlarda bölvəvik təkəkkürü qalır. Qarşı tərəfin fikirlərinə çox dözümsüzdülər. Əllərində imkan olsaydı, insanlar başqa cür cəzalandırırdılar. Belə əlçaldı, ləyaqətsiz ifadələrlə yox. Çox təəssüf edirəm ki, bu yazılarda iştirak edənlər Müsavatin Məclisinə üzv seçilən şəxslərdir. Ona da təəssüf edirəm ki, Arif Hacılınin özünün olduğu qrupda bu müzakirələr gəlib. Məsələyə müdaxilə edib, dayandırmayıb".

Seçkilərdə Qubad İbadoğlunun ən yaxın tərəfdarlarından biri, təhqirə məruz qalan Müsavat Təşkilatının rəhbəri Ellada Məmmədli bunları dedi: "Həmin gizli qrupun fəal qəhrəmanları müşavir təyin olunur. Mən şəxsən heç kimi təhqir etməmişəm. Adıma yazılan şər-böhənləri araşdırmaq istəmişəm. Sonra bir qənaətə gəlmişəm ki, onlar bir mərkəzdən idarə olunur. 1 illik partiya stajı olan Qarabağ yolu - Raymonda - Xədicə (bəlkə başqa adı da var onu bilmirəm) tərəfindən nəliyəq ifadə

Əslində bu Arif Hacılı taktikasıdır. Sıxışdırın bunları necə bilirsiniz, qoy ələ - ayağa dolşəməsinlər. Ya sussunlar, ya da çıxıb getsinlər".

Qarşı tərəfin də mövqeyini öyrəndik.

Müsavət Məclisinin üzvü Sevinc Hüseynova qrupun yeni başqana aid olduğunu təkbiz etdi: "Qrup Arif bəyin qrupu deyil. Qrupun adına diqqət edin. Sadəcə, qapalı qrupdu. Qrupun sındırılması isə oğurluq kimi, əxlaqsız bir hərəkətdir. Mənim adım heç bir yerdə keçmir. Çünki mən heç vaxt təhqir yazmıram. Heç o screenlərdə də mənim adım yoxdur. Hamısına diqqətlə baxmışam və orda kimsə təhqir edəcək bir şey görməmişəm. Qubad İbadoğlunun qrupu var. Bəlkə

artıq oğurluq qəder əxlaqsızlığa da həyasızcasına haqq qazandırlar! Onların axtardığı əslində başqa şeydir. Onlar siyahı axtarıblar. Amma tapa bilməyiblər. Ona görə əllərinə keçəni burda paylaşırlar".

Məclisin digər xanım üzvü Vəfa Cümşüdüli bu məsələlərlə bağlı danışmaq istəmədi.

Müsavatin Xaçmaz təşkilatının sədri Heybət Əmrəh dolayısı yolla belə bir qrupun mövcud olduğunu təsdiqlədi: "Bu, partiyadaxili mübarizənin virtual sahədə gedən bir formasıdır. Kiçik bir qrupda gedən yazışmaların daha geniş yayılması düzgün deyil. İnsanlar dar çərçivədə bəzən yeri-korrek ifadələr işlədirlər. Bu yazışmaları yaymaq əxlaq qaydalarına ziddir".

Çünki kifayət qədər insan var ki, Arif bəyin komandasının üzvü kimi tanınır, amma o qrupda yoxdurlar. Məbuslara dəstək qrupu bir müddət əvvəl, konkret olaraq L. Yunusun həbsindən sonra mənim təşəbbüsümlə yaradılmış qapalı qrupdur və orda məbuslara müxtəlif növ yardımlar barədə, onlar haqqında məlumatlar paylaşılırdı. Təbii ki, qurultay ərəfsində və qurultaydan sonra süni yaradılmış ajiotajlar barədə müxtəlif qrup üzvlərinin münasibətləri də yer alıb, amma bu da təbiiydi. Qrupa lüzumsuz hakər müdaxilə edib. Oradakı yazışmaları paylaşmaq heç kimə başucalıqı gətirmiş iş deyil. Başqalarının çirkli paltarlarında eşələnəcək kimi bu addımı dəyərləndirirəm. Bu, həm cinayətdir, həm də siyasi etikaya sığmayan bir addımdır".

Yazılarda iki epizodda adı keçən müsavat fəali Fəzli Mehdiyev bu cür münasibətin ürəkəğrından hal olduğunu bildirdi: "İki epizodda mənim adım hallanıq. Mən heç vaxt kiməsə qarşı təhqirə yol vermirdim. Sadəcə fikrimi yazmışam. Qaldı ki, baş verən qalmaqallara. Çox təəssüflənirəm. Müsavat üzvlərinin bir-birinə qarşı belə hörmətsiz münasibəti ürəkəğrındıqı haldır".

Müsavatin Masallı təşkilatının üzvü Rüşət Baxışbəyli yeni başqanın adına olan başqa bir qrupun adminlərindən biri olduğunu qeyd etdi: "Arif Hacılı adlı bir qrup var. Mən də onun adminlərindən biriyəm. 3000 nəfərdən artıq üzvü var. Bu qrup 1 ildən çoxdur ki, fəaliyyət göstərir. Digər gizli qrupun olmasından xəbərim yoxdur. Mənim adımdan paylaşılan yazıları, mən öz səhiyyəmdə də yazıram və heç kimdən gizli saxlayacaq fikrim yoxdur".

Maraqlıdır ki, sual ünvanladığımız şəxslərin hər biri gizli qrupun izlənilməsinin, yazılarnı ictimaiyyət içərisinə çıxarılmasının düzgün olmadığını bildirdilər.

Qeyd edək ki, hədəfdə olan şəxslərdən biri də iki gün öncə Müsavatdan istefa vermiş gənc fəal Zaur Əkbərdir. O, Qubad İbadoğlunun oktyabrın 6-da partiyanın qərargahında tərəfdarları ilə görüşü zamanı etdiyi çıxışlara görə gizli qrupda ən ağır təhqirlərə məruz qalıb.

Zaur Əkbər və digər yazışmalarında adı keçən şəxslərin fikirlərini öyrənməyə çalışsaq da, mümkün olmadı. Ya danışmaq istəmədilər, ya da cavab vermədilər. Bu yazı ətrafında adı keçən istənilən şəxsin mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

□ **Cavanşir ABBASLI**

Dağıdılmış siyasi spektr

Azər RƏŞİDOĞLU

Ölkədə demokratik proseslərə, seçkilərə, siyasi partiyalara azalan marağ heç də müsbət perspektivdən xəbər vermir. İnsanların siyasətdə iştirakının minimuma endirilməsi gələcəkdə ölkədə yarana biləcək başıpozuqluqların xəbərçisidir. Ölkə boyunca kriminal durumun ağırlaşması sosial problemlərdən tənqə gələn cəmiyyətin etirazı kimi də dəyərləndirilə bilər.

Azərbaycandakı proseslərin gələcək taleyi, proqnozlaşdırılmayan xaosun meydana çıxma ehtimalı narahatedicidir. Azərbaycanda siyasi fəaliyyət o dərəcədə dar çərçivəyə salınıb ki, artıq siyasi mübarizəni sosial partlayışlar önləməkdədir.

Vəziyyət o dərəcədə anormaldır ki, bir anın içində bütün siyasi spektr dağıla bilər. Siyasi mübarizənin küçə və meydanlara transfer ehtimalı və marginal qrupların liderliyi öz əllərinə ala bilmə perspektivi narahatçılığa əsas verir. Tarixi və dialektik inkişaf mövcud siyasi spektrin çöküşünün uzaqda olmadığını deməyə əsas verir. Bir sözlə, siyasi müstəvidə fors major ehtimalı günü gündən çoxalır.

Siyasi münasibətlərin daraldığı, sözün bitdiyi yerdə sosial katalizmlərin baş verməsində təəccüblü nəsnə yoxdur.

Siyasi mübarizənin meydana çıxarılması hamının hamıya qarşı savaşıni aktual edə bilər. Belə ehtimal cəmiyyətin mövcudluğunu da sual altına qoya bilər.

Heç bir halda küçə və meydanların alovlanması təkamül prosesindən üstün sayıla bilməz. Odur ki, proseslərin açıq savaş müstəvisinə transferinin qarşısını almaqdan ötrü hakimiyyət islahatlarına getmək zərurətdir. Cəmiyyətdəki gərginliyi aradan qaldıra bilməkdən ötrü ilk növbədə demokratik seçkilərin keçirilməsi və sivil formada mübarizə aparın siyasi spektrin təqiblərinə son qoymaq lazım gəlir. İstənilən halda iki yoldan biri seçilə bilər. Ya islahatlar, ya da hamının hamıya qarşı savaşından biri prioritet ola bilər. Birinci yol ölkəni inkişafa, digər yol isə labüd məhvə sürükləyir.

Bu gün Azərbaycan əyalətləri əzab içində qıvrılır. Xalqın ümid bəslədiyi siyasətçilər isə Avropada təmaslar qurur, hamının dəstəyini qazanmağa cəhd göstərir, yalnız xalqın nə düşündüyünü anlamaq istəmir. Xalq liderini öz yanda görmək istəyir. Digər tərəfdən, anlamaq lazımdır ki, cəmiyyətin fəallığı artmasa, xalqın protestlərə başlaması yolları tapılmasa, kənar amillər heç bir müsbət nəticə verməyəcək.

Əgər cəmiyyət dəyişiklik arzusunu daha fədakarlıqla nümayiş etdirə bilsə, beynəlxalq dəstək də xalqın yanında olacaq. Müxalifət məhz bu amili nəzərə almalıdır.

Nə Qərb, nə Şərq, nə Rusiya, nə İran Azərbaycanın vəziyyətinin müsbətə doğru dəyişməsində bizim özümüz qədr maraqlı ola bilməz. Bu baxımdan, xalqın içinə gətməyin zamanı çoxdan çatıb.

Hakimiyyət hələ situasiyaya nəzarəti saxlaya bilər. Lakin sosial partlayışa ona görə sosial partlayış deyirlər ki, başvermə müddətini əvvəlcədən müəyyən etmək mümkün olmur. İlk öncə bunu yaradacaq amillər və səbəblər araşdırılmalıdır. Kütləvi işsizlik, sosial problemlərin illərdir yığılıb qalması, siyasi institutların və vətəndaş cəmiyyətinin tamamilə məhv edilməsi sosial partlayışa gətirib çıxaran amillərdəndir ki, bunun da hamısı Azərbaycanda var.

Ölkədə cəzasızlıq sindromundan əziyyət çəkən məmurlar, əhəlinin ən kiçik problemlərini belə həll etmək iqtidarında deyillər. Bütün bunların hamısı istər-istəməz partlayışlara şərait yaradır. Bir sözlə, iqtidar nümayəndələrinin ölkədə sosial partlayışların olmayacağına dair səsləndirdikləri fikirlər inandırıcı səslənmir.

Dünyada və regionda Qərb və Rusiyanın amansız savaşı gedir. Növbəti hədəflərindən biri isə Azərbaycan ola bilər. Artıq vətəndaş cəmiyyətinin və siyasi partiyaların zəiflədiyini nəzərə alsaq, kor-təbib etiraz aksiyalarının və partlayışların əsas aparıcı elementə çevriləcəyini indidən proqnozlaşdırmaq mümkündür.

Siyasi spektrin dağıdılması öz acı nəticələrini verməkdədir. Bunu anlamaq lazımdır...

Bu gün Müsavat Partiyası Məclisinin iclası keçiriləcək. Toplantıda qurultaydakı seçkilərdə boş qalmış Məclis üzvü yerinə, həmçinin Mərkəzi Nəzarət Təftiş Komissiyasında boş olan 7 yerə seçkilər keçiriləcək. Artıq dünəndən namizədlərin irəli sürülmə müddəti başa çatıb.

Hazırda müsəvatçılar arasında əsas müzakirə edilən məsələlər sırasında Məclis sədrinin və partiyanın Mərkəzi İcra Aparatı rəhbərinin kimlər olacağı yer tutur. Qeyd edək ki, nizamnəmənin tələbinə görə Məclis sədri partiya başqanıdan sonra ikinci postdur. Məclis sədri Məclis üzvləri sırasından gizli səsvermə ilə seçilir. Mərkəzi İcra Aparatının rəhbərini isə partiyanın başqanı təyin edir. Bu post Müsavatda faktiki olaraq generator rolunu oynayır. Partiyanın strukturları, rayon şöbələri ilə birbaşa olaraq Mərkəzi İcra Aparatının rəhbəri işləyir. Qurultaya qədər həmin vəzifədə Arif Hacılı təmsil olunurdu.

Məclis sədri və Mərkəzi İcra Aparatının rəhbəri vəzifələri partiyada mühüm postlar olduğundan orada təmsilçilik əldə etmək istəyənlər az deyil. Əldə etdiyimiz məlumatlara görə, Müsavat Məclisinin sədrliyinə tanınmış müsəvatçı, vəkil Osman Kazımov, başqanın sabiq üzvü Nüşabə Sadıqlı, başqanlığa sabiq namizəd Tural Abbaslı iddialıdırlar. Mərkəzi İcra Aparatının rəhbəri vəzifəsinə yeni başqanın kimi təyin edəcəyi barədə isə ehtimallar irəli sürülür. Bildirilir ki, Gülağa As-

Bu gün Müsavatda yenə seçki keçiriləcək

Məclis sədri və İcra Aparatının rəhbəri kimlər ola bilər?

lanlının Məclis sədri olmayacağı halda bu posta təyin edilmək şansı yüksək şəxsdir. Müsavat Məclisinin üzvü Elman Fətəhin və Tural Abbaslının da Mərkəzi İcra Aparatının rəhbəri təyin olunmaq şanslarının da olduğu deyilir. Mənbənin sözlərinə görə, baxmayaraq ki, Tural Abbaslı başqan seçkilərində Arif Hacılinin rəqiblərindən biri olub, yeni başqanın jest olaraq Abbaslını sözügedən vəzifəyə təyin etməsi istisna deyil.

Bu barədə fikirlərini öyrəndiyimiz Tural Abbaslı hələ ona partiyada hər hansı vəzifə təklif olunmadığını dedi: "Hələ partiyanın İcra Aparatı tam şə-

kildə formalaşmayıb. Düzdür, Arif bəyin qərarı ilə köhnə İcra Aparatı işçiləri işlərini davam etdirirlər. Amma hələlik yeni təyinatlar olmayıb. İcra Aparatının rəhbərinin kim təyin olunması birbaşa başqanın səlahiyyətindədir. Başqan kimi məsləhət biləcəksə, onu da təyin edəcək. Mən Arif bəyin seçiminə, təyinatına müdaxilə etmək fikrində deyiləm. Kimi istəsə təyin edə və onunla işləyə bilər. Bu, onun hüququdur. Əsas odur ki, İcra Aparatının rəhbəri Müsavat Partiyasının ümumi işinə xeyir verən və partiya işini ciddi bilən adam olsun. Aparat rəhbəri birbaşa təşkilati, icra məsələlərinə rəhbərlik edəcək. Ona görə də həmin şəxsin praktik təcrübəsi olmalıdır, Müsavatın içini tanımalıdır, rayon təşkilatlarını yaxından tanımalıdır, Müsavatın strukturlarına birbaşa bələd olmalıdır, seçkilərdə yaxından iştirak etmiş adam olmalıdır. Təkcə nəzəri təcrübə yetərli deyil".

"Özünü həmin meyarlarla cavab verən şəxs hesab edirsinizmi?" sualına T. Abbaslı

belə cavab verdi: "Mən özümü başqanlığa hazır görürdüm, deməli, partiyada digər ciddi postlara da hazır bilirdim. Mənə İcra Aparatının rəhbəri vəzifəsi təklif olunmayıb. Olunacağı təqdirdə, düşünürəm. Hələ olmayan hal haqda dəqiq fikir söyləyə bilmərəm".

T. Abbaslı bildirdi ki, Məclis sədrini Məclis üzvləri seçdiyi üçün burada yarışdan daha çox konsensus lazımdır: "Məclisin idarə olunması daha birşeydir və ortaq ümumi cəhət tələb edir, nəinki digər postlar. Məclisin sədri seçilmək üçün ümumi sayın 50+1 faizinin səsini almaq lazımdır. Məclisin bugünkü tərkibi isə onu deməyə əsas verir ki, üçüncü bir tərəfin təkbəşinə Məclis sədrliyinə namizədliyi verib onu seçdirmək imkanı yoxdur. Ona görə mən dedim ki, bu məsələ daha çox konsensusdan asılıdır. Konsensus olarsa mən də Məclis sədrliyinə namizədliyimi irəli sürə bilərəm. Çünki Müsavat Məclisinin üzvü olmaq həm böyük məsuliyyət, həm də şərəfdir".

□ **Etibar SEYİDAĞA**

Sərdar Cəlalov "bölücülük" ittihamına cavab verdi

"Xaliq Bahadırın deməyindən belə çıxır ki, biz müstəqil düşünməməli, sovet hökumətinin ideyalarını yaşatmalıyıq"

AXCP fəali, jurnalist Xaliq Bahadır ADP sədri Sərdar Cəlalovuna qarşı növbəti məqaləsini yazıb. Xaliq Bahadır onu Milli Şuranın mitinq keçirməyə hazırladığı, hər kəsin bu mitinqdə iştirakının vacib olduğu bir məqamda bölücülük etməkdə suçlayıb: "Ən azı demokrat partiyasının başqısı olaraq bu adam xalq dənəni-bu günü ilə birləşdirməyə çalışmaq yerinə açıq-aydın onsuz da parçalanıb-bölünmüş xalqın daha da parçalanıb-bölünməsinə yönəlmiş çalışmalarda bulunur. Bu adam elə bil keçmişimizə - tariximizə yalnız keçmişimizi - tariximizi gözəndən salmaqla özünün aktiv fiqurantlarından olduğu bugünkü intriqaları keçmişlərə daşımağa, bu yolla xalqı bir daha bölüb-parçalamaya çalışır.

Milli Şura baş alıb gedən repressiyaları durdurmağa yönəlmiş mitinq çağırır. Eləcə də bu mitinq tutulub dustaq edilmiş yoldaşlarımızın hüquqlarını qorumağa yönəlmiş missiya daşıyır. Milli Şura kimisə mitinq güclə dartıb gətirən deyil. Buna görə də yoxdur. Ortada hamı - bütün yurddaşlar üçün ortaq borc anlayışı varsa, güclə mitinq gətirməyin özü anlamsız-anlaqsız bir iş olardı. Ola bilsin, ən çox da adını DEMOKRAT qoyan partiyalar. Elə rejimin demokratiya-

ni, demokratik dəyərləri bir belə ayaqladığı bir dövrdə ən böyük aktivlik payı da üzərinə demokratiya adı gətirən partiyalara düşməlidir. Bunun yerinə biz nə görürük: bütünlüklə tərsinə görsəniz - Demokrat Partiyasının başqısı Sərdar Cəlalovlu açıq-açıqına indiki mitinqi gərəksiz sayır".

Sərdar Cəlalovlu isə X. Bahadırın onun tərzində cavab vermək fikrində olmadığını bildirdi: "Xaliq Bahadır emosional adam olduğu üçün onun dərin

Sərdar Cəlalovlu

yazılar yazmaqla işi yoxdur. Səthi yazlar yazdığı üçün də mən artıq onun yazılarını nə oxumuram, nə də ciddi münasibət bildirmək istəmirəm. Xaliq Bahadır mənim dostumdur. Birinci dəfə deyil ki, bu cür tənqidi fikirlər səsləndirir. Ancaq hər zaman da emosional davrandığı üçün dərin fikiri bildirmir. Əslində mənim mövqeyimi heç kim başa düşür. Mən nə Füzuli pisləyirəm, nə də qeyri-birini. Nə də bölücülük edirəm. Sadəcə, müstəqillik hərəkatımızın və dövlətçilik təcrübəmizin möhkəmlənməsi üçün bir çox məsələlərə fərqli yanaşmağı tövsiyə edirəm. Bu gün bizim edəbiyyatımız, mədəniyyətimiz, o cümlədən, tariximizə yanaşmamız əslində rus baxışdır. SSRİ dövründə ruslar bizi yalnız Rusiya təcrübəsinə, adətlərinə söykənməyə məcbur etdirdilər. O zamankı hökumət bir adam haqqında tərif deyirdisə, biz də həmin adamı ensiklopedik şəxsiyyət hesab edirdik. Ola bilməz ki, Füzuli həm gözəl şair olsun, həm də yüksək savada malik filosof və ya digər peşə sahibi. Bu, sadəcə, bizim baxışımız və ona verdiyimiz qiymətdir. Mən bunları söyləmişəm. Burada Azərbaycanı böləcək heç bir fikir yoxdur. İndi Xaliq Bahadır nəyə və niyə etiraz edirsə, bu mənə çatmır. Onun deməyindən belə çıxır ki, biz müstəqil düşünməməli, sovet hökumətinin ideyalarını yaşatmalıyıq".

Mitinq məsələsinə gəlincə, ADP sədri əvvəl dediklərinin üstündə qalır: "Azərbaycan cəmiyyətində mitinq əhval-ruhiyyəsi, cəmiyyətdən mitinq tələbləri olmadığı üçün hazırda mitinq keçirilməsi aktual deyil. Mən mitinq xatirinə mitinq keçirməyin, heç bir müsbət nəticə verməyən mitinqlərin əleyhinəyəm. Təcrübə də mənim haqlı olduğumu sübuta yetirib".

□ **E. SEYİDAĞA**

2014

-cü ildə keçirilməsi nəzərdə tutulan bələdiyyə seçkilərinə rəsmi starta kifayət qədər az zaman qalıb. Hələ ki nə iqtidar partiyası, nə də müxalifət təşkilatları bələdiyyə seçkilərində siyasi təsisat olaraq iştirakları haqqında müvafiq qərar verməyiblər. Məsələ bu zamana qədər sadəcə səthi müzakirə səviyyəsindədir. Cəmiyyətdə daim dinamik siyasi fəaliyyəti ilə seçilən Ümid Partiyası isə 2014-cü ildə keçirilməsi nəzərdə tutulan bələdiyyə seçkilərində komanda şəklində iştirakda qərarlıdır. Ümid Partiyası sədrinin Təşkilat məsələləri üzrə müavini Bakir Həsənbəyli ilə söhbətimiz də məhz bu məsələ ətrafında oldu.

edim ki, Ümid Partiyası nəinki müxalif düşərgənin, hətta inzibati resursları nəzərə alınmazsa, iqtidar partiyasından belə bir addım öndədir. Biz Ümid Azərbaycan siyasi realitələrinin əksini sübut edəcək bir formaya - gündəlik fəaliyyəti olan siyasi təsi-

Ümid Partiyasının İcra Aparatı toplantı keçirib

Oktyabrın 10-da Ümid Partiyası İcra Aparatı toplantı keçirib. Toplantıda qərarların icrası, bələdiyyə seçkilərinə hazırlığın vəziyyəti, şöbələrin cari və strateji fəaliyyət planı, İcra Aparatı üzvlərinin sosial şəbəkələrdə fəaliyyətin müzakirə olunub. Görülən işlərlə bağlı şöbə sədrlərinin hesabatı dinlənilib. Sonda İcra Aparatının rəhbəri Taleh Əliyev şöbə müdirlərinə tapşırıq və tövsiyələr verib.

Başsağlığı

Millət vəkili, Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə və partiyanın Rəyasət Heyəti ADP sədrinin qadınlarla iş üzrə müavini Nazilə Soltanın atası Cahangir kişinin vəfatından kədərləndiyini bildirir, mərhumun yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir və səbir diləyir. Allah rəhmət eləsin!

"Seçkilərin qeyri-demokratikliyi işlərimizi xeyli çətinləşdirir, amma..."

Bakir Həsənbəyli: "Azərbaycanda Ümid hakimiyyəti mütləq qurulacaq"

- Partiyadakı son struktur dəyişikliyindən sonra Ümidin yeni idarəçilik metodu ilə işləyəcəyini söyləmişdiniz...

- Ümidə struktur dəyişikliyi yox, struktur təkmilləşməsi oldu. Sözsüz ki, bu da öz müsbət nəticələrini verir. Ola bilsin ki, mənim məlumatlarım sizə sovet dövründəki hesabatları xatırladılar. Amma etiraf edirəm ki, insanın həm şəxsi həyatında, eyni zamanda özü üçün müəyyən etdiyi fəaliyyətində hesabat verməsini təqdir edə bilərik. Hesabat məsuliyyət yaradan haldır. Ümid Partiyasında da istər rayon təşkilatının sədri olsun, istərsə də partiyanın sədri, hər kəs cari fəaliyyəti ilə bağlı hesabat verir. Cari fəaliyyətin sağlam təftişi perspektivi və gələcək fəaliyyətin strategiyasını müəyyənləşdirməyə çox böyük fayda verir. Bu gün Azərbaycan siyasi camiasına nəzər salsanız görürsünüz ki, hələ ki, Ümid Partiyası öz ardıcıl fəaliyyəti ilə ayaqdadır. Təmsil olunduğumuz "Qarabağ" bloku siyasi fəaliyyəti istiqamətində hələ ki, uzunömürlü lüyünə görə bir ilkdir. Çünki bu qurumu hikkələr deyil, qarşılıqlı anlaşılacaq fəaliyyət, bərabər paylaşılan əmək, ən başlıcası isə pragmatik düşüncə idarə edir.

İllərdir ki, bir-birini tamamlayan siyasətin mü-

əyyən edilməsi, həyata keçirilməsi üçün ayaqda qalmağa çalışırıq. Etiraf edirəm ki, buna tam mənası ilə nail də olmuşuq. Çox az rayon olar ki, həmin ərazidə Partiya tam strukturu ilə fəaliyyət göstərməsin. Amma həmin inzibati ərazilərdə təşkilat komitələri statusunda təmsilçiliyimiz mütləq var. Biz 2014-cü ildə keçirilməsi nəzərdə tutulan bələdiyyə seçkiləri öncəsi həmin təşkilat komitələrinin təşkilatçılığı ilə konfranslarımızı istisnasız halda keçirəcəyik. Bununla paralel partiyanın təşkilat məsələləri üzrə müavinliyi olaraq üzvlərimizin yenidən siyahıya alınma prosesini yekunlaşdırmaq üzrəyik. Bu bizim 2014, 2015-ci il seçkilərinə qatılma imkanlarımızın öncədən müəyyən edilməsi üçündür. Bundan

əlavə yerli təşkilatlarımızla bağlı yeni informasiya bankının yaradılmasına start vermişik. Çox qısa zamanda biz Ümid Partiyasında, misal üçün, nə qədər alimin, mühəndisin və ya həkimin olduğunu tam dəqiqləşdirəcəyik. Bu şəxslərin hansı yaş kateqoriyasına aid olduqları, hətta hansı ixtisas üzrə uzmanlıqları da müəyyən ediləcək.

- Bu nə üçündür?

- Bilirsiniz, partiya hakimiyyətə gəlmək üçün qurulur. Ən sırası üzvümüz belə inanır ki, Azərbaycanda Ümid hakimiyyəti mütləq qurulacaq. Bunun üçün siyasi və kadr imkanlarımız da var. Azərbaycanın bugünkü siyasi gerçəkliyi üçün ola bilsin ki, siyasətdən səksənənlər üçün bu xoş arzu olaraq görsənsin. Amma etiraf

sata çevirməyi bacarmışıq.

- Bələdiyyə seçkilərinə hazırlıq vəziyyəti hansı mərhələdədir?

- Biz prezident seçkiləri bitən gündən bələdiyyə seçkiləri ilə bağlı hazırlıqlara start vermişik. Təsəffü deyil ki, hələ ki, müxalifət partiyaları arasında Ümid yeganə təşkilatdır ki, seçkiyə partiya kimi qoşulacaq. Məqsədimiz hətta ən ucqar rayon və kəndlərdə belə bu seçkidə namizədlərimizin komanda şəklində iştirakını təmin etməkdir. Seçkiyə beş min namizədlə qoşulmağı hədəfləmişik. İqtidarın bələdiyyə ilə bağlı illərdə formalaşdığı düşüncə-qurumun əhəmiyyətsizliyi, seçkilərin qeyri-demokratikliyi işlərimizi xeyli çətinləşdirirsə də, çalışırıq bu fikirlər üzvlərimizi ruhdan salmasın. Seçkiyə nəinki rayon təşkilatlarının sədrləri, aktivləri səviyyəsində qatılıq, hətta yaşadığım Xətai rayonundan mən özüm də namizəd kimi iştirak edəcəyəm. Və onu da qeyd edirəm ki, partiyanın siyasi rəhbərliyində bu seçkidə iştirak edəcək yalnız mən deyiləm. Əslində bunun özü bir stimuldur. Seçiləcəyimiz təqdirdə həmin qurumun lazımsız və fəaliyyətsiz orqan statusunun da üzərindən qaldırılması əməli fəaliyyətimizlə bizim üzərimizə düşəcək.

Bu səhifə Ümid Partiyası tərəfindən təqdim edilmişdir

Buruq

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

Amerikalılar Rusiya prezidenti Putini qışqırmaq üçün dünya bazarında neftin qiymətini salmağa başlayıblar. Son məlumata görə, bareli 90 dollardan aşağı düşmüşdür. Biz də neft inşasına oturmmuş neftoman-dövlətlərdən birində yaşayırıq, o üzəndən qiymətin düşməsi uca millətimizə mənfi təsir edəcəkdir. Məsələn, yanılmırsansa (değiqləşdirməyə həvəs olmadı, həm də onsuz qeyri-müəyyən bir şeydir, kimin kefi istəsə dartışdırır) dövlət büdcəsində neftin qiyməti 100 dollar nəzərdə tutulubdur. Neftin qiyməti isə düşsə-düşsə gedir, ağıllı ekspertlər deyirlər ola bilsin ilin sonuna 75 dollardan da aşağı olacaqdır.

Dövlət başçısı da bunu bilir, o üzəndən qorxumuz yoxdur. Son müşavirədə, iki-üç gün qabaq prezident deyib ki, gerek biz neftin ucuzlaşmasına da hazır olaq.

Gözəl təklifdir. Mən bir yazar olaraq bu hazırlıq prosesinə dəstək vermək istəyirəm. Məsələn, indidən müəllim dietasına keçirəm. Ayda ancaq bir dəfə ət yeyəcəyəm. Dövlətçilik tələb eləsə pensiyaçı pəhrizinə - ancaq badımcan qovurması yemək mərhələsinə də hazırım. Bizim o boyda torpaqlarımız işğal edilib!

Eyni zamanda biz qeyri-neft sektoruna arxalanmalıyıq. Buraya çoxlu zavodlar, fabriklər, yollar, körpülər, olimpiya mərkəzləri, fermer təsərrüfatları, qızıl mədənləri, parklar, otluqlar və sairə daxildir. Əgər büdcədə ciddi problem olsa biz sakinlər Binəqədi rayon icra hakimi Xaləddin müəllimin yolların qırağına ekdiyi otlaqları biçib Nəsimi rayon sakinlərinə satacağıq. Qoy onlar bu otu evvanda saxladılarlari dovşanlara, quzulara versinlər, sonra bu heyvanları Nizami rayonuna satsınlar. Beləliklə gözəl iqtisadiyyat yaranacaqdır. Neft daha kəskin ucuzlaşsa parklardakı otu özümüz də otlaya bilərik. Təki vətən yaşasın! Ofşora bir şey olmasın! Şair bu yerdə yaxşı söyləyibdir: "Neftidir kim dolanıb qanım olub, O mənim sevgili cananım olub. Ölərəm əldən əgər getsə kreslo..." Uzun şeirdir, hamısı bura yerləşmir.

Siyasi və vicdan məhbuslarımız da qeyri-neft sektorunun tərəqqisində böyük rol oynaya bilər. Bir həftə qabaq mən Şəki türməsinə gələn xoş xəbərlə yuxudan ayılıb dişlərimi sürmüşdüm. Xəbər də deyilirdi ki, Ədliyyə Nazirliyinin Penitentiar (korrektor, özün söhbəti bilirsən) Xidməti Şəkidəki qazamatda saxlanan dustaqların suvenir qayırmasını təşkil etmişdir. Şəkillər də var idi, dustaqlar gəmi, nörd, beşbarmaq, xəncər, bıçaq kimi sənətkarlıq nümunələri qayırb otağa yığımışdılar.

Gör nə gözəl tədbirdir... Elə həmin suvenirləri Avropaya ixrac etsək dövlət büdcəsinə yaxşı pul gələr. Məsələn, Anar Məmmədli Çexiyada "Vatslav Havel" ödülü alıbdir, özünü isə Kürdəxanı türməsinə saxlayırlar. Əgər Anar Məmmədlinin düzəltdiyi nərdlərdən Çexiyaya aparsaq orda yaxşı qiymətə gəder. Hamı sevincək alar, deyirlər bunu bizim dustaq, mükafatçı qardaşımız qayırbdır, ona yaratdığı şəraitə görə türməbaşı cənab Mədət Quliyevə dərin minnətdarıq, çoxlu diqqətdarıq. Halbuki heç bəzi Avropa ölkələrində dustağa yonmağa çöp də vermirlər.

Qeyri-neft sektorumuzun başqa bir ciddi sahəsi nağıl istehsalıdır. Bizim hökumət son illərdə uydurduğu nağılları qəşəng kitabçalar şəklində salıb dünya bazarına çıxarsa Frankfurt kitab yarmarkası iflas edər.

Bakı metrosunda tərləmə üsulu ilə kosmetik arıqlama salonlarının açılması, yas məclislərinin sadələşdirilməsi nəticəsində profisiti (artıqlığı) yaranan dovğa stəkanlarının və plov qazanlarının, o cümlədən bananların ixracı, ASAN-xidmətdə arayıq üçün müraciət edənləri təzədən JEK-ə qaytarmaq, həşərat yeməyi öyrənmək, təzək və qoyun qığı istehsalının modernləşdirilməsi, dəvə yağlama sexlərinin postmodernləşdirilməsi və sairə - bunlar da qarşıda duran məqsəd və vəzifələr sırasındadır.

Prinsipcə, neft qalxanda harda idiksə düşəndə də orda olacağıq. Narahatçılığa ehtiyac yoxdur. Buruğun başına çıxanlar narahat olsun, bizə nə?

Azərbaycan "şotland variantı"na hazırlanır?

Dağılıq Qarabağ problemi Qərbin və Rusiyanın özəl, bir qədər də fərqli yanaşdığı yeni məsələ deyil. Belə yanaşma ələlxüsus da ABŞ və Avropanı təmsil edən ekspertlər səviyyəsində vaxtaşırı özünü büruzə verməkdədir. Son olaraq Vaşinqtondakı Karnegi Fondunun Qafqaz üzrə eksperti, "Qara Bağ" kitabının müəllifi Tomas de Vaal bu mövzuda "Amerikanın səsi" radiosunun rus bölümünə maraqlı, eyni zamanda düşündürücü açıqlamalar verib.

Öncə Azərbaycanı Qərblə Şərqlə arasında yerləşən mühüm ölkə kimi xarakterizə edən ekspert ölkədəki sabitliyə əsas iki təhlükənin mövcud olduğunu söyləyib: "Biri xarici təhdididir. Ancaq güman etmirəm ki, bu risk böyükdür. Rusiya və İran sözsüz ki, problemdir, lakin onlardan heç biri Azərbaycana birbaşa müdaxilə etmək niyyətində deyil. Digər təhlükə isə Dağılıq Qarabağ müharibəsinin alovlanmasıdır. Hesablamalarda yanlışlıq münafiqşinin eskalasiyasına gətirib çıxara bilər ki, bu da təkə Azərbaycan və Ermənistan üçün deyil, qonşular üçün də faciəvi olardı".

Tomas de Vaal problemin həlli perspektivinə toxunarkən isə bunları deyib: "Kompromis masa üzərində olanlardır. Azərbaycan kiçik Laçın dəhlizi istisna olmaqla, Dağılıq Qarabağ ətrafındakı 7 rayonu geri alır. Dağılıq Qarabağ ermənilərinə öz müqəddəratını təyin etmə hüququ verilir. Regionun yekun statusu uzun müddət qeyri-müəyyən saxlanılır - 20-30 il sonraya referendum nəzərdə tutulur. Bu vaxtda isə Azərbaycan Ermənistanla əlaqələr qurur. Azərbaycan iqtisadi baxımdan Ermənistanla irəlidedir. Bakı Ermənistanla münasibətdə "yumşaq güc"dən istifadə edə bilər. İnsanlar evlərinə qayıdər. Təhlükəsizlik durumu yaxşılaşar. Həyat yaxşılaşar".

Analitikin əminliyinə görə, qarşılıqlı güzəştlər əsasında əldə edilən sülh Azərbaycanı Qərblə Şərqlə arasında mühüm strateji dəhlizə çevirərdi. Və nəhayət, təhlilçinin ən diqqətçəkici fikri. Sitat: "Azərbaycan sülh prosesin-

Qarabağ məsələsi

Üzərində sirr pərdəsi

Separatçı ermənilərə rəsmi Bakının referendum hüququ tanıyacağı barədə iddialar artıb; **Tomas de Vaal:** "Ola bilsin, Azərbaycan istədiyi hər şeyi alsın, məsələn, Xankəndi üzərində onun bayrağı qaldırılmasın, amma bütün qalan şeylər olacaq..."

de istədiyi hər şeyi almayacaq, misal üçün, istisna deyil ki, Xankəndi üzərində Azərbaycan bayrağı qaldırılmasın, ancaq bütün qalan şeylər olacaq..."

Elə ən qorxululu da bayrağımızın Xankəndi üzərində dalğalanmaması, ayrı sözlə, Bakının Dağılıq Qarabağ üzərində öz suverenliyini bərpa etməsi perspektividir. Belə perspektiv əsasında bəri başdan sülh danışıqlarını mənasız edir. Gerçəkdən də nizamlama prosesi erməni tərəfinin çoxdan arzuladığı "hərbi qələbə"ni rəsmiləşdirməklə başa çatcaqsa, Bakı bu prosesdə niyə kapitulyasiya tərifi olmalıdır ki?

Yeri gəlmişkən, neçə vaxtdır ki, vasitəçi dövlətlərin rəsmiləri, Qərb diplomatları problemin 3 baza prinsipi əsasında yoluna qoyulacağını bəyan edirlər. Bunlar

aşağıdakılardır: 1. ölkələrin ərazi bütövlüyü; 2. öz müqəddəratı təyin etmə haqqı; 3. gücdən istifadə etməmək, yaxud güclə hədələməmək (başqa sözlə, həll variantı tapılanadək status-kvonu zorla dəyişməmək - hansı ki, ən əvvəl Azərbaycanın ziyanıdır).

Qaribədir ki, ara-sıra Bakı rəsmiləri də bu prinsipləri dilə gətirirlər. Hərgah eyni zamanda əlavə edirlər ki, "müqəddəratını təyin etmə ayrılmaq demək deyil və Dağılıq Qarabağa Azərbaycan tərkibində ən yüksək muxtariyyət statusu verilib". Fəqət, Tomas de Vaalın fikirlərindən aydın görünür ki, referendum söhbəti heç də "Azərbaycan tərkibində ən yüksək status" naminə ortaya atılmayıb və daha uzaq gedən hədəfə hesablanıb.

Lap dəqiqi, qənaət hasil olur

ki, 5-10-15 il sonra, prosesin yekununda erməni deyən olmalıdır. Yəni Azərbaycanın ərazi bütövlüyü prinsipi faktiki surətdə yalnız sözdə, o da Dağılıq Qarabağdakı səsvərməyədək mövcud olacaq, ondan sonra isə fakt qarşısında qalan Bakı "Şotlandiya variantı" ilə hesablaşmağa, referendumun nəticələrini qəbul etməyə vadar ediləcək, - təbii ki, əgər sadalanan üç prinsipin əks olunduğu sənədi imzalasa və Milli Məclis də onu ratifikasiya eləsə.

Səsvərmənin nəticəsi isə indidən bəllidir. Belkə de Tomas de Vaal erməniləri sivil xalq sayaraq düşünür ki, Dağılıq Qarabağın erməni əhalisi də şotlandlar kimi Azərbaycanın tərkibində qalmaqda səs verəcək və o səbəbdən "istisna deyil ki" ifadəsini işlədib?

Ancaq təbii ki, bu, yüz faizlik il-

ğimdir, Azərbaycan xalqının başının altına yasdıq qoymaqdır. Çünki 100 il ötsə də, erməni və Azərbaycan xalqları gəmi dostlaşsa da, ermənilər "miatsum" ideyasından əl çəkən deyillər. Sovet dönməni yada salın. "Azərbaycanla Hayastan qardaş olduğu" vaxtda Bakı ermənilərindən belə separatçı qurumlar üçün gizli şəkildə ianə toplanmırdımı?

Odur ki, nə qədər gec deyil, rəsmi Bakı suverenliyimizə və ərazi bütövlüyümüze real təhdid vəd edən bu yoldan imtina etməlidir. Heç olmasa, həll prinsipləri arasında öz müqəddəratını təyin etmə prinsipinin çıxarılmasına və vasitəçi dövlətlərin Qarabağ ixtilafına da Abxaziya, Cənubi Osetiya, Krım məsələsindəki kimi yanaşmasına nail olunmalıdır.

□ **Siyasət söhbəsi**

Avropada 2 milyardlıq qalmaqal

Prokurorluq Sarkozi ilə Nazarbayevi yoxlayır

Fransa prokurorluğu Qazaxıstan prezidenti Nursultan Nazarbayevin də qarışdığı 2 milyard dollarlıq korrupsiya sövdələşməsinə dair araşdırma aparır. Virtualaz.org saytı xəbər verir ki, bu haqda "Le Monde" qəzeti yazıb.

Maraqlıdır ki, bu araşdırma Nazarbayevin Belçikaya səfərindən cəmi bir gün əvvəl başlandı. Qazaxıstan prezidenti oktyabrın 8-də Avropa İttifaqı ilə ölkəsi arasında münasibətlərin inkişafı perspektivlərini müzakirə etmək üçün Brüsselə səfər edib.

Söhbət Nikolya Sarkozinin Fransa prezidenti olduğu 2010-cu ildə onunla Qazaxıstan prezidenti N.Nazarbayev arasında əldə edilmiş gizli sövdələşmədən gedir. Bu sövdələşməyə əsasən Nazarbayev Fransanın "Airbus Helicopter" şirkətindən Qazaxıstana 2 milyard avroluq vertolyotun alınmasına dair müqaviləyə o şərtlə razılıq verib ki, Sarkozi onun biznes aktivlərini

idare edən Qazaxıstan vətəndaşları Aleksandr Maşkeviç (yəhudi milyarder), Patox Şodeyev və Alijan İbrahimov barəsində Belçikada çirkli pulların yuyulması ittihamı üzrə aparılan istintaqın dayandırılmasına kömək etsin.

Bu korrupsiya sövdələşməsinə dair Fransa prokurorluğu

2012-ci ildən etibarən istintaq aparıb, lakin istintaq yüksək məxfilik şəraitində aparıldığından bu haqda heç bir informasiya yox idi. Yalnız bugünlərdə Sarkozi ilə Nazarbayev arasında danışıqların məxfi protokolu Fransa mətbuatına sızdırılıb və korrupsiya sövdələşməsi üzə çıxıb.

Ötən ay isə Sarkozinin administrasiyasında yüksək postlara tutan iki keçmiş məmur Qazaxıstanla 2 milyard dollarlıq müqavilənin bağlanmasına görə rüşvət verdikləri üçün həbs olunublar. Bunlar Sarkozinin keçmiş müşaviri Jan-Fransua Etyen de Roze və onun administrasiyasının yüksək rütbəli əməkdaşı Natali Qonzalez-Pradodur.

Həmçinin istintaq müəyyən edib ki, Sarkozi Nazarbayevin adamlarını xilas etmək üçün 2011-ci ildə Belçika Senatına onların barəsində aparılan araşdırmanın dayandırılması üçün təzyiqlə göstərib. Həmin ilin avqustunda Belçikada korrupsiyada ittiham edilən Qazaxıstan vətəndaşları barədə iş dayandırılıb.

İndi bu ciddi korrupsiya qalmaqlarının üzə çıxması həm Nazarbayev, həm Sarkoz üçün uğursuz hadisədir. Sarkozi onun barəsində irəli sürülən digər korrupsiya ittihamlarından təzəcə yaxa qurtarıb yenidən hakimiyyətə qayıtmaq planları qururdu. Nazarbayev isə oktyabrın 8-də Brüsselə səfər edərək Avropa İttifaqı ilə yeni əməkdaşlıq sazişi bağlayıb.

Müxalif düşürgə zəifləməsinə, iqtidara gəlmək şanslarının minimuma enməsinə rəğmən, funksionerləri partiya postlarına tutmaq üçün qızğın mübarizə aparırlar. Müxalif təşkilatlarda müavin olmaq, müşavir təyin edilmək, seçkilər orqanlara seçilmək uğrunda bəzən "didişmələr" getdiyi də müşahidə olunur. Bunu həm mətbuat səhifələrində, həm də facebook sosial şəbəkəsində görmək olar. Müsavat Partiyasının qurultayından sonra da bu tendensiya daha açıq müşahidə olunur.

Hərçənd ki, bu rəqabətin hədəf olaraq miqyası və perspektivi elə böyük vədlər vermir.

Hakimiyyətə gəlmək şanslarını demək olar ki, itirmiş, ümumi passivlik hökm sürdüüyü vaxtda müxalifçilərin bu vəzifə davası nəyə lazımdır? Kənardan müşahidədə edəndə elə görünür ki, sanki uzaq hədəflər üçün mübarizə gedir. Elə Müsavat Partiyasında son bir həftə ərzində yaşanan proseslər, yeni Məclisə, MNTK-ya olan etirazlar göstərir ki, qısa bir yolun hədəfi uğrunda döyüşlər.

Bir partiya üzvünün Məclisə üzv seçilməsi, bir başqasının müavin vəzifəsi alması nəyi dəyişəcək? Nə 2003-cü ildəki ictimai-siyasi vəziyyət var, nə iqtidara gəlmək ümidləri üfəqdə görünür. O halda bu qovğanın mənası nədir?

Müsavat Partiyası başqanlıqına keçmiş namizədi Tural Abbaslının fikrincə, ambisiyalı siyasətçilər bir təşkilata toplaşanda belə mənərə yaranır. Onun sözlərinə görə, partiyalarda həmişə iddialı fəallar olub və daxili rəqabətdə yarış gedib. T.Abbaslı partiya post uğrunda rəqabəti özü üçün bir vasitə hesab edir: "Bizim iddiamız tutduğumuz postdan bir neçə kimi istifadə edərək daha real nəticələrə nail olmaq, gəncliyi, narazı elektoratı proseslərə cəlb etmək niyyətidir.

Amma uzun illər müxalifətdə qalanlar iqtidara gəlişini reallaşdırma bilmədiyi üçün öz ambisiyalarını partiya daxilində təmin etməyə səy göstərirlər, potensiallarını realizə etmək istəyirlər. İlk baxışda mən

görecəyi inandırıcı görünür".

T.Abbaslı hesab edir ki, kənar adamlara mənasız görünən post uğrunda yarış, partiyaların üzvləri üçün əhəmiyyətlidir: "Sadəcə, iqtidara gəlmək

Onun sözlərinə görə, partiya da hər hansı qarşıdurma, qırğın getmir: "Mən sizin ifadə etdiyiniz formanı qəbul etmirəm. Müsavatda nə Məclis üzvlüyü, nə MNTK üzvlüyü, nə də digər postlar uğrunda qırğın getmir. Yeganə narazı-

Müxalifətdə vəzifə tutmaq mübarizəsi...

Tural Abbaslı: "İqtidara gəlmək mümkün olmayanda partiya daxilində yarış başlanı"

Elman Fətəh: "Biz hesab edirik ki, partiya daxilində yarış başlanı"

də o fikirlə razıyam ki, müxalifətdə olan partiyanın daxilində post uğrunda bu yarışmanın mənası yoxdur. Ancaq Tural Abbaslı bu posta vəzifə kimi deyil, bir vasitə kimi baxır. Yeni biz daha böyük hədəflərə çatmaqla yanaşı bu postlarda olmalıyıq.

O mənada başqanlıq namizədliyimi irəli sürmüşdüm. Lakin 60-70 yaşında bir müxalifətinin partiya post tutması onun siyasi karyerasını zirvədə başa vurmaq arzusunda o yana keçmir. Çünki bu yaşda bir siyasətçinin irəlində iqtidara gəlişini üçün real işlər

mümkün olmayanda partiya daxilində yarış başlanı. İndi gördüyümüz situasiya da real nəticəsizliyin davamıdır.

Bizim isə daha 20 il müxalifətdə qalmaqla yanaşı fikirlərimiz yoxdur. Biz gənclik olaraq başqanlıq postuna iddialılıqsa, intriqaqlara giririksə, bu, yalnız dəyişmək istəyimizdən irəli gəlir. Biz real nəticələr əldə edə biləcəyimizi düşünürük. Mən başqan seçilsəydim, qısa vaxtda daha real nəticələr əldə edərdim".

Müsavat Partiyasının Məclis üzvü Elman Fətəh isə qeyd olunanlarla razılışdır.

İlq Qubad İbadoğlunun məğlubiyətini həzm etməyənlər tərəfindəndir. Biz hesab edirik ki, partiya daxilində müzakirələr plüralizm çərçivəsinə baş verir. Müsavatda qarşıdurma, dava-dalaş, qırğın, mübahisə mövcud deyil".

E.Fətəh müəyyən ittihamlar olduğunu təsdiqləyir: "Bəzi hallarda narazılığın etik çərçivəni keçən sözlərinə rast gəlirik. Amma hesab edirik ki, buna da dözümlü yanaşmaq lazımdır. Partiya daxilində plüralizm mühiti genişdir. Baxmayaraq ki, bu vəziyyətdən sui-istifadə var.

Amma geniş hal mövcud deyil. Çünki narazılıq böyük qüvvə deyil. Bir neçə nəfərin narazılığı var. Seçkidən iki həftə keçir, şikayət daxil olsa müvafiq qaydada araşdırılacaq, qərarlar qəbul ediləcək. Partiya öz işini davam edir.

Məclisə boş qalan yerlərə də seçkilər keçiriləcək. Sadəcə, Səxavət Əlisoy kimi şəxslərin məqsədi aydınlaşmağa başlayır. Kimlərsə si-farişi ilə pozuculuq fəaliyyəti aparır. Onunla bərabər Ələv-sət Talışxanlının davranışları var. Ancaq heç nəyə nail olmayacaqlar".

□ E.SALAMOĞLU

Türkiyə müharibəyə qoşulacaq mı?

Hüseyinbala SƏLİMOV

Siyasət mütəhərrik fenomendir. Lap yaxın keçmişdə diktatorları devirməyin prinsip məsələsi olduğunu hesab edən Qərb siyasətçiləri indi bir qədər tərəddüd edirlər-məlum olur ki, dünyada diktaturalardan da ağır və mürəkkəb vəziyyətlərə təsadüf edilir...

Nə qədər təəccüblü və qəribə olsa da, Türkiyə və onun ətrafında baş verən proseslərə diqqət yetirəndə adamın ağlına gələn ilk fikir bu olur. Yox, elə də birmənalı başa düşməyin. Türkiyədə heç bir diktatura yoxdur və heç kim də onu devirməyə hazırlamır. Söhbət Türkiyənin sərhədlərində olan Suriyadan və İŞİD-dən gedir...

Vəziyyət həqiqətən də mürəkkəbdir. Bu gün bəlkə də ən çox siyasi məsləhətləşmə ABŞ və Türkiyə arasında gedir. Amma təəssüf ki, hökumətlər öz siyasətlərini razılışdırma bilmirlər... Səbəb çoxdur...

Türkiyə prezidenti bu siyasi vəziyyətdə hansı məqsədi güdür, ABŞ niyə əvvəlki dövrlərdən fərqli olaraq bir qədər çətin duruma düşüb? Bu suallara bir cavabla sovuşmaq mümkün deyil, gərək, çalışaq ki, məsələni, necə deyirlər, "xırdalayaq"...

Türkiyə prezidenti nə istəyir və nə deyir? Onun dediyi budur ki, avia-hücumlarla bu problemi həll etmək mümkün olmayacaq, quru qoşunlarını işə salmaq, mütləq əsgəri müdaxiləni təmin etmək lazımdır. Hazırda Türkiyə öz qoşunlarını sərhədə toplayıb, amma onlara irəli getmək əmri verilmir...

Türkiyə gözləyir ki, əsgəri müdaxiləni digər koalisiya üzvləri də qəbul etsin və bu prosesdə iştirak etsin. Amma koalisiya buna "hə" demir...

Digər anlaşılmazlıq nöqtəsi də Suriya ilə bağlıdır. Türkiyə Suriya prezidentinin devrilməsini zəruri hesab edir və bunun üçün bu ölkənin mütədiil müxalifətini silahlandırmağı və təlimləndirməyi təklif edir...

Amma Qərb birmənalı şəkildə bəyan edir ki, onun Suriya müxalifəti içində mütəfiqi yoxdur...

Belə bir ehtimal da var ki, Türkiyə əsgəri müdaxiləni yubataqla kürdlərin zəifləməsinə istəyir. Bunu da istisna etmək olmaz...

Bəs Qərbin tərəddüdünün səbəbi nədir? Məsələ bundadır ki, Qərb özünün İraq kampaniyasını çox da uzaq olmayan keçmişdə başa vurub. İndi parlamenti, seçkiləri bir daha ora qayıtmağın, özü də elə belə qayıtmağın yox, vuruşmağın vacib olduğuna inandırmaq lazımdır. Amma bu, bir o qədər asan məsələ deyil, Qərbdə pulu göyə sovurmurlar və insanları ciddi əsas olmadan ölümə göndərmirlər. Ona görə də vəziyyət çətinidir.

Qərbdə həm də istəyirlər ki, əsgəri qüvvə məsələsini qoy Türkiyə öz üzərinə götürsün...

Türkiyə isə ən azı buna tələsmir. Müharibə Türkiyə üçün irəliləmədi deyilməsi çətin olan problemlər yarada bilər. Ölkə bir neçə ildir ki, stabillik içindədir. Di gəl, Türkiyənin müharibəyə başlayacağı təqdirdə onun içində etirazlar artmayacaqmı? Təminat varmı ki, Türkiyənin əsgəri müdaxiləyə müraciət edəcəyi təqdirdə onun öz içindəki dini radikalı baş qaldırmayacaqmı? Hətta bu amili istisna etsək belə, müharibə çox az halda siyasətçilərə müsbət dividend gətirir, o, daha çox narazılıq yaradır...

Bu gün Türkiyə kürdləri prezidentdən Suriyadakı soydaşlarına qahmar çıxmağı tələb edirlər. İndi etiraz edən də onlardır. Amma təminat varmı ki, sabah ölkəyə ilk tabutlar daxil olanda digər vətəndaşlar da etiraza qalxmayacaqlar?..

Qərbi də başa düşmək mümkündür. Onlar Əfqanıstandan və İraqdan sonra bir daha özləri üçün Şərqi kəşf etdilər. Yadıma gəlir ki, bu kampaniyaların ərəfasında Qərb politoloqları indi az qala şüar kimi səslənən bir fikri bir neçə dəfə ucadan səsləndirdilər, mətbuatda yazdılar- deyirdilər ki, diktatura hələ bəzi ölkələrdə ən qorxulu şey deyil, bundan da qorxulu nələrsə var...

Təbii ki, bu, bəraət deyil. Amma dünya siyasətində iki qütb var; idealizm və bir də realizm. Sonuncuya hətta realpolitik deyirlər. Siyasətçilər heç vaxt idealist olmur, onlar daim realizmi nəzərə almağa çalışırlar...

Bu gün insanlara demək ki, filan yerdə diktatura var, biz ora hücum etməli və insanları azad etməliyik, ən yaxşı halda Migel Servantesin məşhur qəhrəmanını yada sala bilərik. Ona görə ki, o, ota statistik vətəndaşın məntiqi də ortabab olur- onlar da deyirlər ki, bizim orada axı nə işimiz var?..

Məsələnin bu aspekti bəzi yeni rejimlərdə Qərbin loyol münasibətinə də işıq salır. Bu yeni Yaxın və Orta Şərqdə gördükləriniz müəyyən mənada bu vaxta qədər öz çevrə-mizdə gördüklərimizə güzgü tutur- nəhaq yerə deməyiblər ki, dünya gör-götür dünyasıdır...

Bu gün Müsavat Məclisi mitinqdə iştirak qərarı verə bilər

Cəmil Həsənli partiya rəhbərliyi ilə mitinq müzakirəsi aparıb

Milli Şuranın 12 oktyabrda planlaşdırıldığı mitinqlə bağlı Müsavat Partiyasının rəhbərliyi ilə Milli Şuranın sədri Cəmil Həsənli arasında müzakirə aparılıb. Bu barədə "Yeni Müsavat"a daxil olan informasiyaya deyilir ki, danışıqlarda Müsavat üzvlərinin də mitinqdə iştirakının məqsəduyğunluğu qərarına gəlinib.

Xəbəri dəqiqləşdirmək üçün Cəmil Həsənli ilə əlaqə saxladıq. Cəmil Həsənli bildirdi ki, hər kəsi 12 oktyabr mitinqinə dəvət edib: "Biz mitinqə hər hansı məhdudiyyət qoymuruq. Bu, Milli Şurayı müdafiə mitinqi deyil, hansısa bir siyasi partiyayı müdafiə mitinqi deyil. Bu, siyasi məhbusları müdafiə mitinqidir. Kim özünü bu prosesdə görmək istəyirsə, hamı dəvətlidir, buyursunlar gəlsinlər. Azərbaycan cəmiyyətinin vicdan borcudur ki, gəlsin, siyasi məhbuslara öz dəstəyini ifadə eləsin. Ona görə də heç kimə heç bir məhdudiyyət

yoxdur. Üstəgəl, Müsavat Partiyası Leyla Yunusun və digər siyasi məhbusların müdafiə komitəsinin üzvüdür. Bu, mitinq həm də müdafiə komitəsinin bir işidir. Biz məmnunuq ki, Müsavat Partiyası da bu mitinqdə iştirak etmək istəyir".

Müsavat Partiyasının funksioneri Gülağa Aslanlı isə bildirdi ki, Cəmil Həsənli ilə mitinq barəsində müəyyən söhbətləri olub: "Müsavat Partiyası da bu mitinqə dəvət olunduğunu qəbul edir və Müsavat rəhbərliyi məsələni müzakirə edəcək. Müsavat Məclisinin 11 oktyabrda keçiriləcək Məclisində 12 oktyabr mitinqi ilə bağlı qərar veriləcək. Müsavat Partiyasının Milli Şuranın təyin etdiyi mitinqdə iştirak edib etməyəcəyinə rəsmi

şəkildə aydınlıq gələcək". Gülağa Aslanlının sözlərinə görə, Müsavat Partiyasının rəhbərliyində bu məsələ müzakirə olunub.

□ E.SEYİDAĞA

Müsavat başqanının müavini Fərəc Kərimli və qardaşı Sirac Kərimlinin həbsdən 3 aya yaxın vaxt ötür. Bu müddət ərzində qardaşların istintaqının demək olar ki, dondurulması onların həbs müddətinin artırılacağından xəbər verir. Ailələri yaranan bu vəziyyətdən ciddi narahatdır.

Kərimli ailəsinin son durumu, ümumi vəziyyəti ilə tanış olmaq üçün onların yaşadığı yataqxanaya yollandıq. Evə daxil olduğumuz zaman bizi ilk qarşılayan Sirac Kərimlinin övladları-Atilla və Əminə oldu. Hər iki uşağın dilindən eşitdiyimiz ilk "atam gəldi?", "atam haradadır?" kimi sözlər oldu...

Hər dəfə evin qapısı döyüləndə Atilla və Əminənin gözlərinin atalarını görmək ümidi ilə qapıya dikildiyini öyrənirik.

Ailə üzvlərindən ilk olaraq, həbsdəki qardaşların atası Raqif Kərimli ilə söhbət etdik.

- Raqif bəy, övladlarınızın həbsini gözləyirdiniz?

- Açıq, indiki vəziyyətdə gözləmədim. Çünki siyasi həyatda canlanma yox idi. Müsavatın o zaman gözlənilən və indi keçən qurultayından başqa ələ bir ciddi şey yox idi. Qurultayın da bu həbsə aidiyyətinin olmadığı məlumdur. Prezident seçkiləri ərəfəsi bunu gözləyirdim. Siracın yox, Fərəcin həbsini. Amma olmadı. Ondan sonra normal həyatımızı yaşayırdıq. Yaşayışımız da göz qabağında. 23 ildir ki, bu darsıqal evdə yaşayırıq.

- İki qardaşın eyni vaxtda həbsinə bu acıları yaşayan bir valideyn, eyni zamanda bir vətəndaş olaraq münasibətiniz nədir?

- Təbii ki, pis baxıram. İki cinayətqar qardaş belə həbs olunanda insanın qəlbindən təəsüf hissi keçir. Onda qala övladların günahsız tutulma. Valideyn olaraq, bunu anlatmaq olduqca çətin. Ailə və qohum-əqrəba içərisində nə qədər özümü qürur tutsam da, daxilən çəkdiyimi çəkirəm. Heç zaman qürurumu pozmamışam. Pozmamam da. Mən və Fərəc müsavətçi olduğumuza görə bu həbsin baş verməsi qürurvericidir. Seviniyəm ki, bu millətin həyatını məhv edənlerin yanında deyiləm. Daim haqsızlığın önündə olmuşuq. Nə qədər çətinliyim olsa da, müsavətçi olmağım qürur duyuram. Xalqa zülm edənə qarşı mübarizədəyəm. Fərəc özü də meydanlarda böyüyüb. Qürur hissi ilə bərabər bunun acıları da var. Siz Siracın övladlarının danışmalarına qulaq assanız çətin dözsərsiniz. Uşaqlar hər gün atalarını soruşurlar. Uşaqların gözləri yolda qalıb. Fərəc və Sirac yetkin yaşda olsalar da, heç zaman ailədən ayrı olmayıblar. Onların xoşluğuna bu dəqiqə də alışa bilmirik. Bilirik ki, haqsızlığa qarşı olduğumuza görə bizə qarşı bu haqsızlıq edirlər.

- Övladlarınızın həbsdən 3 ay ötür. Bu müddəti necə keçirdiniz?

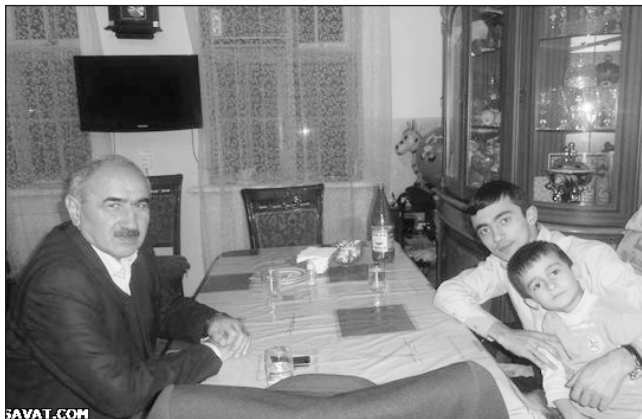
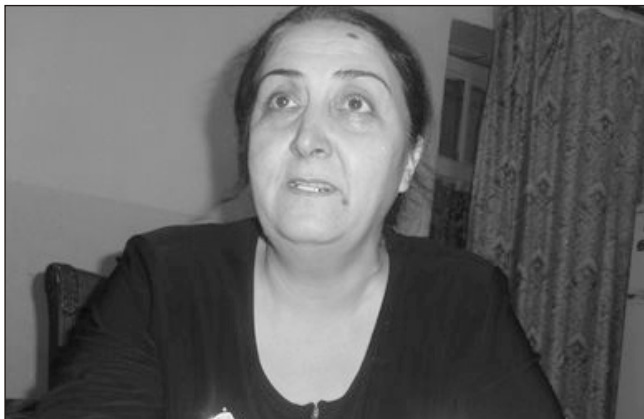
- Çox çətin keçdi. Onların təcridxanada üzləşdikləri çətinlikləri valideyn olaraq duymaya bilmirəm. Ailədə mənəvi cəhətdən sıxıntılarımız çox oldu. Mən heç zaman bürüzə verməmi-

Fərəc və Sirac Kərimlinin məhkəməsi başlayır

Raqif Kərimli: "Fərəc və Sirac əfv yazsalar, onları heç zaman bağışlamaram"

Xaliqə Kərimli: "Uşaqlar görməsin deyə bəzən xəlvəti yerə çəkilib, saatlarla ağlayıram"

şəm. Ailədə isə bu sıxıntıları görmüşəm. Gəlinin, uşaqların arada ağladığını görmüşəm. Həyat yoldaşımın xəstələnməsi də baş verən hadisələrdən sonra oldu. Sirac tutulduğu günün axşamı şəkillərə baxanda birdən Əminə "atam budur, ölməyib" dedi. Hamımız buna pis olduq. Amma yoldaşım daha çox sarsıntı keçirdi. Yəni 3 ay belə keçdi.

- Fərəc və Siracın həbsdən sonra əqidənizə görə peşmançılıq hissi keçirdiyiniz anlar olub?

- Heç vaxt təəssüflənmədim. Əksinə, mətinləşdim. Bu yolda sona qədər varam. Məni bu yoldan heç nə çəkəndirə bilməz. Övladlarıma da daim tövsiyəm bu olub.

- Yaşanan hadisələrdən sonra işlədiyiniz təhsil müəssisəsində sizə qarşı münasibət necədir?

- Uşaqlar da işlədiyim məktəbdə oxuyublar. Müəllimlər bilir ki, övladların şərhlənib. Hətta ağlayırlar. Münasibət mənə qarşı daim yaxşı olub. 2000-2003-cü illərdə mənə az müddətə işdən azad ediblər. Sonra bərpə olunmuşam. Mənə görə məktəbi neçə dəfə bağlamaq istəyiblər. Özümü müdafiə etməyi bacarmışam.

- Yaqin ki, NİDA-çıların yazdığı əfvdən xəbəriniz var. Fərəc və Sirac da bu tərzdə prezidentə müraciət etsələr, münasibətiniz necə olar?

- NİDA-çıların ərizəsində ciddi dönüklük yoxdur. Sadəcə, hüquqlarından istifadə ediblər. Bağışlanmalarını yazmayıblar. Bunlar hakimiyyətin yeni bir metodudur. Amma qətiyyətlə övladlarımdan bunu gözləmirəm. Özlərinə də demişəm. Bütün hallarda mənsiz, hətta vəkil desə belə, yazmamalarını demişəm. Əfv diləyi edilmiş cinayət bağışlanması üçün olunan müraciətdir. Övladlarımdan hansı

cinayəti var ki? Lap 20 il iş versələr də, əfv ola bilməz. Nə qədər edirlər, pislik etsinlər. Fərəc və Sirac əfv yazsalar, onları heç zaman bağışlamaram.

- Artıq məhkəmə başlamaq üzrədir. Nə gözləyirsiniz?

- Xəbərim olmadan bir neçə dəfə məhkəmə olub. Bəzən də məhkəmə barədə xəbərimiz olanda evdən deyirlər ki, məhkəməyə get. Deyirəm ki, getməyimin mənası yoxdur. Qərar əvvəlcədən hazırlanır. İndi də heç nə gözləmirəm. Hakim də yaxşı bilir ki, ittiham qondarmadır. Mərdliyi çatırsa, azad etsin. Qəhrəmanlıq deyilən şey haqsızlığa göz yummamadır.

- Övladlarınızın möhkəmliyinə əminsiz?

- Ümumiyyətlə, sındırılmış insandan zəhləm gedir. Müsavatçıyamsa, müsavətçi olmalıyam. Sirac tam günahsızdır. Onun siyasi fəaliyyəti belə yoxdur. Fərəcin fəaliyyəti çoxdur. Guya ki, hakimiyyət narkomanıya qarşı mübarizə aparır. Günahsız insanların cibinə narkotik atmaqla. Götürdükleri öhdəliklərə əməl etmirlər. Onlarla görüşən zaman həmişə nikbin danışır. Sirac bu gün də inanmır ki, bu qədər haqsızlıq olar.

- Uşaqlarınız gözlənilən hökmə hazırdır?

- Düşünürəm ki, hazırdırlar. Maddələrində bilirlər ki, hansı cəzalar nəzərdə tutulub, neçə il iş verilə bilər. Fərəc siyasi proseslərdə olduğuna görə təcrübəlidir. Sirac bizim girovumuzdur. Sadəcə, yuxarı veri-

Bilsəm ki, günahları var, onlara qarşı əsəbi olaram. Onlar mənim gözümdə həmişə körpə uşaq olublar. Oğlanlarım tam günahsızdır. Bunları kim edirsə, Allah bəlaalarını versin. Verəcək də. Övladlarım kimi haqsız yerə tutulanlar o qədərdir. Uşaqlarıma cəza verənlər əvəzini görəçəklər.

- İki məhbusun anası olmaq nə dərəcədə ağırdır?

- Dillə ifadə edə bilməyəcəyim dərəcədə ağırdır. Onları hər saniyə xatırlayıram. Adıca Siracın övladlarını kefsiz görəndə dünya başıma hərənlir. Uşaqlar görməsin deyə bəzən xəlvəti yerə çəkilib, saatlarla ağlayıram. Ürəyimi boşaltmaq üçün.

- Övladlarınızın həbsdən sonra cəmiyyət içərisinə çıxdanda hansı hissləri keçirirsiniz?

- Oğlanlarımla daim fəxr etmişəm. Qürur hissi keçirirəm. Demokratik fikirli adamam. Kimə qarşı haqsızlıq olursa-olsun qəbul etməm. İnsanın insana yazdığı gələ. Siracı tutanda heç fikirləşmədiyiniz ki, bu tam günahsızdır. Onun övladlarını düşünmədim. Sirac yıxılanı qolundan tutan, böyüyə hörmət edən insandır. Ailəlikcə belə olmuşuq. Haqqımızı daim müdafiə etmişik. Allahdan başqa heç kəsə güvənməmişik. Fərəclə bir dəfə danışıqda zarafatla dedim ki, ən çox Sirac üçün danırıram. O da mənə "ana, mən də sənin üçün danırıram" kimi gülərək sözlər dedi. Onunla təcridxanada görüşdüyüm anda üzr istədim. Təkcə bu zarafatdan sonra görüşdüyüm günə qədər ağladım, özümü qınadım. Fərəc də həmişə deyir ki, kaş Siracı buraxsınlar. Özünün həbsinə Siracın həbsi qədər pis olmayıb. İnanıram ki, tezliklə haqq yerini tutacaq. Övladlarıma qovuşacam.

Sonra Fərəc və Sirac Kərimli qardaşlarının anası Xaliqə Kərimli ilə söhbət etdik:

- Fərəcin həbsdən bir müddət sonra xəbər tutdum. Ağlıma gəlməzdi. Çalışdırdım ki, xəstəxanadan tez evə gəlim. Ana olaraq, özümdə böyük güc hiss edirdim. Elə zənn edirdim ki, Siracı olmasa da, Fərəci qoruyacam. Amma bacarmadım. Həmin an özümü övladların qarşısında gücsüz hiss etdim. Xəstəxana həkimləri də mənə demədilər. Onların gözünün qarşısında Fərəcin başına torba keçirib aparıblar. Gəlinimiz tez-tez ağlayırdı. Elə zənn edirdim ki, Siraca görədir. Yoldaşım sonda məcbur olub mənə dedi. Sanki həmin an xəstəxana başına uçdu. Ayaqlarım tutuldu. Ana üçün Allah bundan artığını göstərməsin. Ağır dərddir. Onları şüşə arxasında görəndə həyatda olmağıma nifrət edirəm.

Milli Məclisin YAP-dan olan deputatı, Şeyxin qardaşı Cavanşir Paşazadə mətbuata danışmağa heç həvəsli deyildi. Xüsusilə də onun yas mərasimləri ilə bağlı dediklərinin böyük rezonans doğurmasından və fikirlərinin fərqli istiqamətlərdə yozulmasından sonra mövzuya yenidən qayıtmağa ehtiyac görmürdü.

Ancaq "Yeni Müsavat" a müsahibəsində Azərbaycanı təhdid edən məsələlər, həmçinin digər aktual mövzularda da münasibət öyrənmək istədiyimizi deyib israr etdik, nəticəsi oldu...

- Cavanşir bəy, İŞİD-in yaydığı xəritədə Azərbaycanın adı var. Siz həm YAP-çı deputat, həm də inanclı şəxs olaraq İslam adına iddia edən bu terrorçu təşkilatdan Azərbaycana təhlükə görürsünüz mü?

- Mən hələlik Azərbaycanı birbaşa təhlükə görmürəm. Ancaq əgər bu təşkilat Azərbaycanın qonşuluğundakı Türkiyəyə, Türkiyənin qonşuluğundakı dövlətlərə təhlükə yaradırsa, təbii ki, sabah bu, bizə də təhdid yaradacaq. Düzdür, Azərbaycan dini dövlət deyil, amma vətəndaşlarının tam əksəriyyəti müsəlmandır. İslamda, dində, şəriətdə baş kəsmək, uşaq, qadın öldürmək yoxdur. Bu, İslamı gözədən salan təşkilatdır. Heç bilmirəm bunlara nə ad qoyum. Bunların İslama heç bir aidiyyəti yoxdur. İnşallah, bu təşkilat Azərbaycana hər hansı təhlükə yarada bilməz.

- Necə bilirsiniz, Azərbaycan İŞİD-ə qarşı antiterror koalisiyasında yer almalıdır, yoxsa Türkiyə ilə birgə çıxış etməlidirmi, yoxsa neytral mövqe tutması daha təhlükəsiz mövqedir?

- Sözsüz ki, bununla bağlı dövlətin siyasəti, mövqeyi var. Ola bilsin dövlət bu məsələlərə sözlə, fikirlə, yaxud ola bilsin müzakirələrlə qarışsın. Bizim dövlət başçımız İlah Əliyev cənabları elə siyasət yürüdür ki, heç bir kənar dövlətə qarşı nə iddiamız var, nə də hansısa dövlətin bizə qarşı iddia qaldırmasını istəmirik. Türkiyə dövlətinin təbii ki, bizim üçün xüsusi önəmi var. Biz istəməzdik ki, onun ərazisində, sərhədlərində belə xoşagəlməz hadisələr baş versin. Əlbəttə, biz buna biganə də qala bilmərik.

- Siz dəfələrlə Həcc ziyarətində olubsunuz, üstəlik də ərəb ölkələri ilə sıx əlaqələriniz var. İŞİD-in ərəb dövlətlərindən maliyyə alması iddiaları nə dərəcə

ədə doğrudur? Necə bilirsiniz, bu qədər geniş imkanlara malik hörgütü hansı qüvvə yetişdirib ortaya çıxarıb?

- Təbii ki, iddialar mütləq həqiqət deyil. Hansı dövlətdən maliyyələşdirildiyi barədə qəti söz deyə bilmərəm. Təbii ki, köməklik olub, dəstək verilib. İŞİD-ə dəstək verən dövlət elə terrora dəstək

sələr baş verdi. Baxmayaraq ki, deyirlər Ramzan Kadirov qəddardır və s. Amma gördü ki, bu insanları boş buraxmaq olmaz, gerek nəzarət olsun. Məncə, orda da inşallah, ciddi hadisələr baş verməyəcək.

- Bu arada Dərbəndin azərbaycanlı meri həbs olundu, indi ev dustağıdır. Yəqin ki, Qurban

nəticəsində pensiya ilə bağlı camaatımız əziyyət çəkmir, bankomatlarda pul çatışmazlığı müşahidə olunmur.

- Ancaq Mübariz Qurbanlı Dini Komitəyə sədrliyə başlayandan sonra ehsan qadağaları məsələsi ictimai müzakirəyə çıxdı ki, bu da birmənalı qarşılanmadı. O cümlədən siz qadağaların əleyhinə çıxdınız...

rəşir. Yəni təklif olunan yeni qaydalar da yaxın bir-iki ildə yerini alacaq. Bəli, Mübariz müəllimin üzərinə çox böyük işlər düşür, ancaq inanırıq ki, bütün bu işlərin öhdəsindən layiqincə gələcək.

- Ancaq kənardan belə görrüntü yarandı və şərhlər oldu ki, siz, həmçinin Şeyx həzrətləri Mübariz Qurbanlının ehsan qada-

konkret menyü təklif edilmir?

- Yox, yox. Bu, heç yerdə yoxdur, sadəcə, camaatın söhbətləridir. Restoranlarda elə olur.

- Yas mərasimlərinin qanunla tənzimlənməsi barədə layihənin parlamentə çıxarılması gözlənilir ki?

- Hələ ki belə bir şey yoxdur. Biz deyirik gəlin düşünek, görək vəziyyəti necə dəyişə bilər? Adamın atası rəhmətə gedibse, o, atasını bələdiyyəyəmi etibar etməlidir? Təbii ki, yox. Əgər bu, olmayacağına, onda qanun

"Qərb nəşə edirsə, bu müsəlmanların başında partlayır"

Cavanşir Paşazadə: "...Deyirdiniz israfçılıq eləməyin, israfçılıq eləmir, indi də deyirsiniz yemək vermir"

verir. İslama xələl gətirən hərəkətləri himayə edən, maliyyələşdirən dövlət və ya qurumlar elə özləri də İŞİD-dən pis yoldadırlar. Təbii ki, bunlara dəstək var, ancaq hansı dövlət olduğunu demək çətindir. Şübhəsiz ki, nə İslama, nə qanuna, nə şəriətə uyğun məsələ deyil.

- Paralel şəkildə İŞİD-in Qərb dairələrindən də himayə olunduğu barədə fikirlər var...

- Müsəlman ölkələri başa düşməlidir ki, Qərb nəşə edirsə, bu, müsəlmanların başında partlayır. Hələ Qərbin özünün başında partlayanları görməmişəm. Yəni baş verən irili-xırdalı hadisələrin cəzasını müsəlmanlar çəkir. Bəzi müsəlman dövlətləri onların təsirinin altına düşüb, çıxa bilmir, bəziləri də hələ təzəcə Qərbin təsiri altına girmək istəyir. Qərbin Pakistanda, Əfqanıstanda, İraqda yürütdüyü siyasətin nəticəsi göz önündədir. Bunlar ayrı-ayrı ölkədə dağıtdıqları daşı daş üstə qoyublarını, bir yetimin başına el sürtüblərini? Bunlar bir yetimxanadakı uşaqların qarnını doyurubmu? Hamısını dağıdıb qoydular, bunu müsəlman ölkələri görməlidir.

- İŞİD-in hədələdiyi ünvanlar sırasında Dağıstanda var idi. Şimali Qafqaz respublikaları ilə sizin və Şeyxin normal münasibətləri var. Vəziyyətlə bağlı müzakirələriniz olubmu?

- Son 5-6 ildə Dağıstanda terror aktları vaxtaşırı həyata keçirilirdi, indi şükür ki, azalıb. Bu yaxınlarda Çeçenistanda da müəyyən hadi-

Qurbanovu yaxından tanıyırsınız, onun vurulması səbəbləri ilə bağlı nə deyə bilərsiniz?

- Onun nədən vəzifədən çıxarıldığı barədə biz nəşə deyə bilmərik, o dövlətin başçısı var, kadr siyasəti barədə özü qərar verir. Bizim o merlə münasibətlərimiz, ona hörmətimiz ola bilər, indi də var, söhbət bundan getmir. Ancaq düşünmək olmaz ki, Qurbanov azərbaycanlı olduğu üçün işdən çıxarılib. Hər halda, nə baş verdiyi onun özünə aydındır.

- Belə məlumat var ki, o, "Milyarderlər İttifaqı"ndan tanıdığımız Ramazan Abdulatipovun qəzəbinə düşərək olub. Abdulatipovu yaxından tanıyırsınız?

- Bəli, tanıyıram, qabaqlar görüşmüşəm. Azərbaycanda da olub, Dağıstanda da bəzi tədbirlərdə iştirak edib, millət vəkili olan zaman da görüşmüşük. Respublikaya rəhbər göndərildəndən sonra təmaslarımız olmayıb. Təbii ki, dövlət başçısıdır, onun öz siyasəti, dəst-xətti var. O, istənilən sahədə islahatlar apara bilər, niyə bu addımı atdın.

- Azərbaycanda necə, kadr islahatları gözlənlirmi?

- Vallah, bunu dövlət başçısı hamıdan yaxşı bilir. Prezident lazım bildiyi zaman kadrları dəyişir. Bir müddət əvvəl kadr dəyişikliyi olanda çoxları fərqli fikirlər deyirdi. Ancaq görürük ki, yeni nazirlər istər kənd sərrüfatı, istər təhsil sahəsində böyük işlər görülür. Yaxud Səlim müəllimin işləri

"Mübariz Qurbanlının üzərinə çox böyük işlər düşür, ancaq inanırıq ki, bütün bu işlərin öhdəsindən layiqincə gələcək"

- Yox, elə deyil. Biz Mübariz müəllimlə 10 il bir yerdə millət vəkili olmuşuq, münasibətlərimiz də çox yaxın olub. Cənab prezidentin onu Dini Komitəyə sədr təyin etməsi və millət vəkillərinə etimad göstərməsi təbii ki, bizi sevindirdi. Mübariz müəllim böyük siyasətçi, işini bilən, xalqını sevən və haqqı nəhaqqa verməyən insandır.

Mübariz müəllim israfçılığın əleyhinə çıxdı və bu məsələdə insanlarımızın maariflənməsini zəruri saydı. O da dedi ki, bir neçə il əvvəl 3-7 mərasimləri var idi, artıq yoxdur, insanlar artıq buna öy-

ğası ilə bağlı dediklərinə qarşı çıxırsınız...

- Yox, elə deyil. Şeyxin dedikləri onun özünə məxsusdur. Mənim dediklərimdən söhbət gedirsə...Təbii ki, mən də israfçılığa qarşıyam. Ancaq insanlar da öyrəşməlidir. Ehsan qarın doyurmaq üçün deyil.

- "Təzəpir"də israfçılığa qarşı mübarizə aparılırmı?

- Burda bir cür adi yeməkdir, çay, su verilir. İndi meyvə vaxtıdır, üzüm, ya başqa meyvə qoyulur.

- Yeni restoranlardakı kimi məsciddə yas sahibinə

nun qəbuluna nə ehtiyac var. Rusların "pominka"sını kim əlindən ala bilər? 70-80-ci illərdə Rusiyada "suxoy zakon" çıxdı. Ancaq millət qalxdı ki, bizim "pominka"larımız var, ölümümüz öləndə biz içki veririk, sən necə yeni içki satmayacağısan? Buna görə böyük qırğınlar düşdü. Yaxud yevreylər deyir ki, məclisdə filan şeylər, ya içki olmalıdır. Onlara qadağa qoyulmur ki. Malı mala qatmaq lazım deyil. İsfarçılıq başqa söhbətdir, ehsan vermək başqa...

- Cavanşir bəy, restoranlardakı hazırkı durum necə, sizi qane edirmi?

- Əlbəttə, dediklərimiz restoranlarda öz təsirini göstərməlidir. O gün bir toyda idik. Özü də müxalifət partiyalarından da 10-12 nəfər vardı, hamımız bir yerdə oturmuşduq. Ofisiyandan menyunu soruşdular, məlum oldu ki, qabaqki menyü deyil, nəşə söz-söhbətə səbəb oldu. Dedim, bəs deyirdiniz israfçılıq eləməyin, israfçılıq eləmir, indi də deyirsiniz yemək vermir. Belə dədəm vay, belə dədəm vay...(Gülür)

- Şeyxin Nobel mükafatına namizəd göstərildiyi barədə məlumat yayılıb. Bu barədə daha təfəsilatli nə deyə bilərsiniz?

- Mən də sizin kimi televiziyanı eşitdim. Şeyx də bilmirdi, mən ona dedim ki, belə bir şey var. Hələlik namizədliyi verilib, inşallah, layiq bilsələr, təbii ki, olacaq. Etimad göstəriləcəksə, kimliyindən asılı olmayaraq bu, Azərbaycan üçün böyük nailiyyət olacaq.

□ EİSAD PAŞASOY

XX əsrdə sakit, global münaqişələrin olmadığı dövr 60-70-ci illərə təsadüf etdi. Bəşəriyyət qanlı savaştan sonra özünə gəlib, II Dünya müharibəsinin yaralarını sağaldırdı... Soyuq müharibə açıq müstəviyə keçmədi. Heç Koreya yarımadasında, Vyetnamda gedən lokal müharibələr dünyanın yaşam axarını pozmurdu... 20-22 il ərzində dünyaya rahat nəfəs aldı. Elmi-texniki kəşflərin də böyük qismi həmin illərə təsadüf etdi...

İndi keçmişə nəzər salanda apaydın görünür ki, dünyanın rahatlığını pozan, sonralar siyasi xəritəni dəyişən olay SSRİ-nin Əfqanıstana qoşun yeritməsi oldu. Qütbləşən dünyada daim bütün münaqişələrdə əks ideoloji mövqedə dayanan bir ölkə ilk dəfə məğlubiyyət acısı dadırdı. Özü də məhz onda SSRİ-yə qarşı koalisiya formalaşdı, açıq səhnəyə çıxmasa da, iki ideologiyadan biri savaşa səhnəsində üstünlük qazandı...

Əslində sonrakı illərdə gedən qarşıdurmaların ssenarisi də həmin illərdə cızıldı. Dünyadakı güclərin böyük bir hissəsi bütün mümkün resursları SSRİ-yə qarşı yönəldilər. Bu işğalla barışmayan yerli əhalini silahlandırdılar... Heç kim siyasi səhnədə hansı niyyətləri hədəfə aldığını da gizlətmirdi - bu, öz bəhrəsini verdi. On il sürən üzücü savaştan Sovetlər ölkəsi məğlub durumda çıxdı...

Nə qədər qərribə də olsa, həmin silahlı dəstələr bir neçə il sonra öz himayədarlarına qənim kəsildi. Bu dəfə silahı ABŞ-ın özünə tərəf çevirdilər. Sonrakı illərdə "Əfqan taktikası" adıləşdi. Demək olar ki, dünyanın bütün güşələrindəki ziddiyyətlər bu istiqamətdə cərəyan etdi. Super güclər məhz bu şəkildə biri-birini əldən salmaq yolu seçdilər. Nəhayət, siyasi səhnəni SSRİ məğlub kimi tərk etdi, özü də bir dövlət kimi mövcudluğuna son qoyuldu.

Elə güman etmək olardı ki, məhz global qarşıdurma son qoyuldu və dünya rahat nəfəs alacaq. Amma bunun əksi ilə üzləşdik. Bu dəfə də Rusiya ziddiyyətlərin bir tərəfində dayandı. Keçmiş imperiya ərazisində separatizmi dəstəkləyən, dünyanı nüfuz dairələrinə bölmək iddiasından geri çəkilməyən bir ölkə öz mövcudluğunu hər fürsətdə xatırladı. Son 20 ildə dünyada baş verən münaqişələr məhz bu müstəvidə cərəyan edib. İstənilən halda Rusiya münaqişədə olan tərəf kimi iştirakçı olub... İraqda da, Liviyada da, Suriyada da Rusiya siyasi və hərbi səhnədə idi...

İndi kiminsə şübhəsi varmı ki, global məğlubiyyətlərin əvəzini Rusiya məhz Ukraynada çıxmaq istəyir, hətta ən ağır şərtlər qarşısında belə geri çəkilməyir. Əslində indiki Rusiya keçmiş SSRİ-nin zəif bir kölgəsidir. Bəlkə də bütün dünyanın ona qarşı belə barışmaz mövqedə dayanacağı Vladimir Putin təsəvvür etmədi. İndi isə geriyyə dönmək yollar bağlanıb, sərt sanksiyalar qarşısında geri çəkilmək, bütün siyasi iddialardan əl üzmək olardı... Hələ də illuziyalara qapılanlar, Rusiyanın bu sınaqdan çıxacağına ümid edənlər var. Amma unutmayın ki, indiki münaqişənin özəyində dayanan təkə Ukrayna deyil. Artıq dünya başağrısına dönmə Rusiya ilə bir dəfəlik üzülmək istəyir. Rusiyada da bunu hiss edirlər. Süquta gedən ölkə sonuncu inqam hissi ilə özü ilə birlikdə uçuruma daha çox dövləti sürükləmək istəyir: qoy görsünlər ki, Rusiyanın sonuncu məğlubiyyəti nəyə başa gəlir...

İndi Yaxın Şərqdəki yeni savaşa ocağı - İŞİD bütün əvəlki münaqişələri kölgədə qoyur... Bu, İraqda, Suriyada gizli şəkildə öz maraqlarını təmin etmək istəyən ölkələrin hansı niyyətlər güddüyünü bir daha ortaya qoydu. Heç vaxt qəfildən bu cür silahlanmış və təşkilatlanmış bir ordu meydana çıxma bilməzdi... Bu yalnız global ziddiyyətlərin lokal bir məkanda olsa da, üzə çıxan əlamətləridir...

Azərbaycan elə bir coğrafi məkanda yerləşir ki, özünə təsəlli də köməyə yetmir. Biz dolaylı ilə bu savaşa iştirakçıyıq. Az qala hər gün üz-üzə gələn tərəflər sırasında soydaşlarımızın həlak olduğunu eşidirik. Hər an, hər məqam münaqişə odu bizim tərəfə də keçə bilər. Unutmayaq ki, bizi hədəfə alanlar var və belə burulğuna Azərbaycanı da atmağı arzu edənləri heç kim dana bilməz...

Ağrıları, acılara öyrəncəli olmuşuq. Onsuz savaşa gah alovlandıq, gah da səngidirdi bir regionda yaşayıyıq. Kimsə zəmanət verə bilmə ki, sonuncu qisas kimi Rusiya dar ayaqda bir daha Dağlıq Qarabağ konfliktindən yararlanmayacaq... Əslində bunu hər fürsətdə bizə xatırladırlar... Biz isə qəzəbdən yan keçəcəyimizə ümid edirik...

Azərbaycanın əsas ticarət tərəfdaşlarından olan Rusiyanın sanksiyalardan dolayı düşdüyü iqtisadi böhran bizim üçün də risklər yaradır. Böhran dərinləşdikcə onun neqativ təsirini daha qabarıq hiss etməyə başlayacağıq. Üstəgəl, Qərbdən də mənfi siqnallar gəlməkdədir. Dünya bazarında dövlət büdcəsinin əsas donoru olan neftin ucuzlaşması və bu ucuzlaşmanın yaxın dövrdə davam etməsi proqnozları ölkə iqtisadiyyatı üçün çətin dövrün başlanacağını vəd edir.

Ekspertlərin fikrincə, Rusiya hakimiyyəti nə qədər gizlətməyə çalışsa da, sanksiyaların ölkə iqtisadiyyatının tənəzzülə apardığı göz qabağındadır. Qısaca olaraq onu qeyd etməliyik ki, milyardlarla dollar həcmində kapital ölkədən çıxarılır. Kreditlər bahalaşır, vergi dərəcələri artırılır və hətta yenisi təbiiq edilir, səhmlər ucuzlaşır. Xarici kapital son 10 ildə ən aşağı həddə düşüb.

İqtisadçı Samir Əliyevin sözlərinə görə, Rusiyanın beynəlxalq ehtiyatları son 2 həftədə 3,6 milyard dollar azalaraq 458,3 milyard dollardan 454,7 milyarda düşüb: "Fitch ekspertlərinin proqnozlarına görə, sanksiya davam edəcəyi təqdirdə ehtiyatların sonuna 450 milyard dollara, 2015-ci ilin sonuna isə 400 milyarda düşə bilər".

Ekspertin sözlərinə görə, problemlər bununla bitmir: "Maliyyə Nazirliyinin hesablamalarına görə, neft qiymətinin 110 dollardan 93 dollara düşməsi ixracın ildə 55 milyard dollara azalmasına gətirib çıxaracaq. Ölkədə inflyasiya təzyiqi artır. Inflyasiya iqtisadi inkişaf Nazirliyinin hətta son dəfə artıraraq proqnozlaşdırdığı 7,4 faizlik səviyyəni ötürək 8 faizə çatıb. Bu, azmış kimi, Rusiyanın Avropaya təsir rıçaqlarından biri - ildə 63 milyard kubmetr qaz ixrac etməyə imkan verən "Cənub axını" qaz kəmərinin dəyərinin ümumilikdə təxminən 45% artaraq 28 milyard avrodan 40 milyard avroya yüksəldiyi məlum olub".

S.Əliyev qeyd edib ki, iqtisadiyyatda mübahidə edilən neqativ tendensiyalar milli valyutanın dəyərində özünü göstərir: "Rublun ABŞ dollarına məzənnəsi təkə 2014-cü ildə 20 faizdən çox ucuzlaşaraq 40 rubla düşüb. Təkə sentyabrda ucuzlaşma 7,5 faiz olub. Mərkəzi Bank iyun ayından sonra bazara müdaxilə etməməyə üstünlük versə də oktyabrın əvvəli müdaxilə etmək məcburiyyətində qalıb. Mərkəzi Bank valyuta dəhlizinin sərhədlərini yenidən artırmaq məcburiyyətində qalıb. Hazırda bu hədlər 35,85-44,85 rubl təşkil edir. Bloombergin hesablamalarına görə, Rusiya bankı oktyabrın 2-dən sonra rublun dəstəklənməsi üçün bazarda 2 milyard dollar satmalı olub. Bu, mart ayından sonra ən böyük göstəricidir.

Bu gün dövrü mətbuatı Rusiyaya münasibətdə əsasən bir məsələ düşündürür: rublun ucuzlaşmasının Azərbaycana mənfi təsiri varmı? Rəylər müxtəlifdir. Bunun mənfi təsir etdiyini deyənlərlə yanaşı bu təsirin olmadığını iddia edənlər də var.

Onu qeyd edim ki, ticarət tərəfdaşı olan ölkənin milli valyutasının məzənnəsində dəyi-

Rublun ucuzlaşması Azərbaycana nə vəd edir?

Qonşu ölkədəki iqtisadi böhran bizə də risklər yaradır; **Samir Əliyev:** "Nəzərə alanda ki, Rusiya soydaşlarımız üçün "iş yeridir", bu halda təsirin əhatə dairəsinin nə qədər geniş olduğunu görmək olar"

şiklik mütləq öz təsirini göstərir. Xüsusən də Azərbaycanın əsas ticarət tərəfdaşlarından biri olan Rusiyada milli valyutanın ucuzlaşmasının ölkəmizə təsiri nəzərəcarpacaq dərəcədədir. Nəzərə alanda ki, Rusiya soydaşlarımız üçün "iş yeridir", bu halda təsirin əhatə dairəsinin nə qədər geniş olduğunu görmək olar. Ancaq qonşu olmasına rəğmən ticarət əlaqələri olmayan Ermənistanın milli valyutasının dəyişməsinin Azərbaycana təsiri olmadığı fikrini söyləyə bilərik. Qalan ölkələr isə bu və ya digər formada təsir göstərir. Ona görə də bu ölkədə baş verən iqtisadi hadisələrin bizə təsirinin olması labüddür. Bəs bu zərər nədən ibarətdir?

Əvvəla, rus rublunun dəyərşəkləşməsi özünü Rusiyaya işləməyə getmiş 2 milyona qədər soydaşımızın gəlirlərinin azalmasında göstərir. Rublun il ərzində 20 faizdən çox ucuzlaşması onların qazanclarının azalmasına səbəb olub. Hər il soydaşlarımız tərəfindən ölkəyə rəsmi və qeyri-rəsmi şəkildə böyük həcmde pul göndərilir. Təkə 2013-cü ildə banklar vasitəsilə 1,2 milyard dollar həcmində pul göndərilib. Bankdankənar pul göndərişlərini də nəzərə alsaq bu rəqəmin artdığını görə bilərik. Bu pullar təbii ki, rubla qazanılır və Azərbaycana köçürüləndə ya xarici valyuta-

ya (dollar və ya avro), ya da manata çevrilir. Bu zaman məzənnə fərqi itkiləri üzə çıxarır. Əgər yanvar ayında hər 1000 rubl üçün 23 manat verilibsə, hazırda bu rəqəm 19 manata düşüb. Deməli, ilin əvvəli ilə müqayisədə miqrantlarımız hər 1000 rubla 4 manat itirir. Sanksiyalar nəticəsində biznesin pisləşməsi də miqrantlarımızın qazancı üçün riskdir".

Ekspertin sözlərinə görə, ikinci zərər Neft Fondunun Rusiyadakı aktivlərində yaranır: "Fond 2011-ci ildə investisiya siyasətinə edilmiş dəyişikliyə uyğun olaraq 2012-ci ildən başlayaraq rus rublunu alaraq valyuta ehtiyatına daxil edib. 2013-cü ilin sonuna olan məlumata görə, fondun ehtiyatlarında rublun payı 2,07 faizdir. Eyni zamanda fond Rusiyanın ikinci ən böyük bankı olan VTB bankının 500 milyon dollarlıq səhmlərini alıb. Banka təbiiq edilən sanksiya nəticəsində hər birinin nominal dəyəri 0,041 rubl olan səhmləri ucuzlaşaraq 0,038 rubla düşüb. Həm VTB bankın səhmlərinin ucuzlaşması, həm də rublda olan aktivlərin dəyərşəkləşməsi Neft Fondunun Rusiyadakı aktivlərinin "əriməsi-nə" gətirib çıxarıb.

Üçüncü zərər isə rublun ucuzlaşması Azərbaycanın ixrac potensialını zəiflədir. Milli valyutamız məzənnəsi dollara hədəflənib və dolların digər

valyutalara qarşı mövqeyi manatın mövqeyini şərtləndirir. Yeni dollar rubla nəzərən bahalaşdıqca manat da həmin valyutaya qarşı bahalaşır. Nəticədə Rusiya bazarlarına ixrac etdiyimiz məhsullar bahalaşır ki, bu onların rəqabət qabiliyyətini aşağı salır. Rusiya ilə ticarət dövriyyəməz ötən il 2,6 milyard dollar olub ki, bunun da 1,5 milyardı idxalın payına düşür. 2014-cü ilin 8 ayında bu ölkə ilə ticarət dövriyyəsinə gerilmə müşahidə edilib. Ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2014-cü ilin 8 ayında idxal 22 faiz azaldığı

halda ixracın azalması 42 faizə çatıb. Hətta kənd təsərrüfatı məhsullarının Rusiyaya daşınmasına "yaşıl işiq" yandırılması ixracın kəskin azalmasına mane olmayıb. İdxaldakı azalma isə qonşularımızın ərzaq məhsullarını əsasən öz daxili tələbatına yönəltməsi ilə bağlıdır. Rubl ucuzlaşdıqca bu ölkəyə ixracımızda problem yaranacaq. İstisna deyil ki, tezliklə Rusiya bazarları Türkiyə, İran və digər Asiya ölkələrinin meyvə və tərəvəz məhsulları ilə dolacaq və fermerlərimiz üçün həmin bazarda mövqeyini saxlamaq çətin olacaq. Ümid bizim məhsulların "sadiq" alıcılarına qalacaq. Manatın möhkəmlənməsi digər qonşu ölkələrlə də (məsələn, İran) ticarət dövriyyəsinə mənfi saldonun həcmi artırır".

Dördüncü zərər isə odur ki, rublun dəyərdən düşməsi Rusiyada həmçinin ərzaq inflyasiyasını gücləndirir: "Məsələn, təkə 2013-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə bu ilin 9 ayında ərzaq inflyasiyası 11,5 faiz təşkil edib. Bunun nəticəsində isə manatın möhkəmlənməsinə rəğmən Rusiyadan Azərbaycana ərzaq inflyasiyası idxal edilir. Nəzərə alaq ki, Azərbaycanın ərzaq idxalında Rusiya ciddi paya malikdir".

S.Əliyev qeyd edib ki, dünya bazarında neft artıq 90 dollarlıq psixoloji həddi keçərək ucuzlaşdı və bu, neftdən asılı olan və sanksiyaların mənfi təsiri olan Rusiyanın federal büdcəsi üçün təhlükədir: "Müxtəlif hesablamalara görə, neftin barelinin 10 dollar ucuzlaşması büdcə gəlirlərinin 600-1500 milyard rubl azalması deməkdir. Ekspertlərin digər hesablamalarına görə, dolların 1 rubl bahalaşması büdcəyə əlavə olaraq 150-180 milyard rubl gəlir gətirir. Deməli, rublun devalvasiyası gündəmdədir və hökumət bunu istisna etməli. Təbii ki, devalvasiyanın Rusiya üçün mənfi təsirləri çox olacaq. Təəssüf ki, bundan Azərbaycana pay düşəcək".

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDİF

www.kivdf.gov.az

**Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi**

Qarabağ

YENİ ÜSAVAT
N 251 (5960) 11 oktyabr 2014

Payızda Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində danışıqların yeni mərhələsinin başlayacağı hələ avqustun ortalarından bəlli idi. Bu müddətdə həm vasitəçilər, həm də beynəlxalq təşkilatlar bu periodda hansısa bir nəticəyə nail olunması üçün müxtəlif səylər göstərirlər. Eyni zamanda Azərbaycan tərəfi bu məsələdə hansısa güzəştədən söhbət gedə bilməyəcəyini isbatlayan bir sıra addımlar atıb və hücum diplomatiyasını davam etdirib, mövqelərini konkret faktlara, arqumentlərə əsaslanaraq daha da gücləndirib.

Fransa prezidentinin dəvəti ilə Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin üçlükdə görüşü ərəfəsində bu yöndə açıqlamalar, təkliflər irəli sürülməyə başlayıb.

"AŞ PA-nın Siyasi məsələlər üzrə Komitəsinin son qərarından öncə Dağlıq Qarabağla bağlı 3 qətnəmə layihəsinə təklif irəli sürülmüşdü. AŞ PA Bürosu da böyük əksəriyyətlə bu 3 təklifdən ikisini bir yerdə birləşdirərək, bir sənədin qəbuluna səs vermişdi. Parlament Assambleyasında sonuncu dəfə Dağlıq Qarabağla bağlı müzakirələrin keçirilməsi 2005-ci ildə baş verib. Bu dəfə isə büromuz bu qərarı qəbul etməklə ATƏT-in Minsk Qrupunun fəaliyyətinə qarışmaq deyil, sadəcə, burada Ermənistan və Azərbaycan nümayəndə heyətləri arasındakı münasibətləri, təmasları artırmağa çalışmaq istəyir".

Bunu APA-ya açıqlamasında Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞ PA) sədri Ann Brassör qurumun Siyasi məsələlər üzrə Komitəsinin Dağlıq Qarabağ və digər işğal olunmuş ərazilərdə vəziyyətin gərginləşməsi adlı qətnamənin hazırlanması ilə bağlı qəbul etdiyi təklif və bu məsələ ilə əlaqədar xüsusi məruzəçinin təyin edilməsini şərh edərkən deyib.

A.Brassör deyib ki, məsələ ilə bağlı məruzəçi komitədə gizli səsvermə yolu ilə müəyyənləşib: "Yeni təyin olunmuş məruzəçimizə bu fəaliyyətdə uğurlar və əzm arzulayıram. Bu hesabatın hazırlanması olduqca çətin bir iş olacaq. Burada söhbət uzun müddət davam edən və həllinin tapılması vacib olan münaqişədən gedir. Bu məsələdə eyni zamanda çox böyük emosional məqamlar var. Bu işdə bir tərəfdən emosional vəziyyəti, o biri tərəfdən faktları araşdıraraq, gələcəkdə iki ölkə nümayəndə heyətləri, parlamentləri və eləcə də hökumət nümayəndələri arasındakı əməkdaşlıq şanslarını artırmaq üçün bunun bir yerdə həlli yollarını tapmağa çalışmaq lazımdır".

AŞ PA sədri deyib ki, hesabatın hazırlanma forması və məzmunu barədə hələlik nəşə deyə bilməz: "Komitənin növbəti toplantısı dekabr ayında Parisdə keçiriləcək. Düşünürəm ki, bu məsələyə həmin iclasda baxıla bilər. Təbii ki, mən məruzəçinin iş ritmini bilmirəm və onun bu fəaliyyətinə də qarışmaq istəməzdim. Çünki təyin edilmiş hər hansı bir məruzəçiyə komitə tam etibar edir və ona fəaliyyət aparması üçün bütün lazım olan sərbəstlik verilir. Mən bu işdə məruzəçiyə yalnız uğur və əzmkarlıq arzulayıram".

A.Brassör Ermənistan nümayəndə heyətinin məruzəçi təyin edilməsinə olan etirazlarını və gələcəkdə məruzəçi ilə əməkdaşlıq etməyəcəklərini bildirmələrinə də münasibətini açıqlayıb: "Bir tərəfdən mən Ermənistan nümayəndə heyətinin bu reaksiyasını başa düşürəm, ötən həftə onlarla görüşüb söhbət etmişdim. Digər tərəfdən, hesab edərkən ki, yaxşı və tarazlaşdırılmış bir hesabat hazırlanması üçün onlar qalmalı və əməkdaşlıq etməlidirlər. Çünki hesabatın da məqsədi odur ki, məhz hər iki tərəfin mövqeyini aydınlaşdırarsın. Bu işdə iki tərəfin əməkdaşlığını görmək mümkün olmasa, o zaman təbii ki, çox çətinliklər olacaq. Hər halda, ümid edirəm ki, onlar məruzəçi ilə əməkdaşlıq etməyə razı olacaqlar. Çünki Parlament Assambleyasında əksəriyyətin qəbul etdiyi hansısa qərar varsa, o zaman bu qərarı qəbul etməyə çalışmaq lazımdır".

APA-nın əməkdaşının Rusiyanın Ukrayna və Krımla bağlı problemlərdən sonra AŞPA-dakı nümayəndə heyətinə qarşı tətbiq edilmiş sanksiyaların Ermənistan nümayəndə heyətinə də qarşı tətbiqinin mümkünlüyü barədə sualına cavabında A.Brassör prosedur qaydalarına uyğun olaraq belə sanksiyaların istənilən ölkənin nümayəndə heyətinə qarşı tətbiq oluna biləcəyini bildirib: "Yanvar ayında növbəti sessiyamız başlayacaq və hər sessiyanın ilk plenar iclası günü bütün ölkələrin nüma-

yəndə heyətlərinin səlahiyyətləri təsdiq olunur. Həmin vaxt istənilən ölkənin nümayəndə heyətinin səlahiyyətlərinə qarşı etiraz olarsa, bu, nəzərdən keçirilə bilər. Rusiyaya qarşı tətbiq olunan sanksiyaya da yanvar ayında yenidən baxıla bilər. Yeni Rusiyanın Ukrayna ilə münaqişə

həmsədrləri ilə birgə Nyu Yorkda görüşünə toxunan amerikalı həmsədr deyib ki, tərəflər Nyu Yorkda konstruktiv danışıqlar aparırlar: "Biz Fransa prezidenti Fransua Ollandın himayədarlığı ilə Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri İlham Əliyev və Serj Sarkisyanın

bağcı tərəfi və lobi təşkilatlarımızın bunun qarşısında aciz qalmırlar. Məsələn, dünən Ukraynada yaşayan qafqazlılar fransız merin separatçı Dağlıq Qarabağ rejimi ilə imzaladığı sənədə görə Fransanın və ATƏT-in Kiyevdəki səfirliklərinə etiraz bəyanatı göndərirlər.

bağlı rəsmi Romaya və beynəlxalq sərginin təşkilatçılarına xəbərdarlıq olunub.

"İtaliyadakı səfirliyimiz tərəfindən öncədən həyata keçiriləcək qəti və ardıcıl tədbirlər nəticəsində İtaliyanın Rimini şəhərində oktyabrın 9-11-də keçirilən "TTG Incontri - The International B2B Fair for the

Vasitəçilər prezidentlərin görüşündən nəticə gözləyir...

AŞ PA sədri: "İki tərəfin əməkdaşlığını görmək mümkün olmasa, o zaman təbii ki, çox çətinliklər olacaq"

Ceyms Uorlik: "Biz Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin münaqişəni müzakirə etməsi üçün bütün imkanları dəstəkləyirik"

Ceyms Uorlik

məsələsində düzgün istiqamətdə irəliləyiş olmasa, onlara qarşı tətbiq edilmiş sanksiyalara bir daha qayıtmaq mümkündür. Qurumun prosedur qaydalarına uyğun olaraq kimsə hansısa ölkənin nümayəndə heyətinin səlahiyyətlərinə qarşı etiraz edərsə, bu məsələ AŞPA-nın prosedur qaydaları üzrə komitəsinə göndərilir və bunun üçün bütün lazımı şərtlər yerinə yetirilmiş hesab olunarsa, komitə bu məsələ ilə xüsusi məruzəsini hazırlaya bilər. Yeni belə bir prosedur hər hansı bir ölkənin nümayəndəsinə qarşı tətbiq oluna bilər".

Bu arada ATƏT-in Minsk Qrupunun amerikalı həmsədri Ceyms Uorlik də oxşar açıqlama ilə çıxış edib. "Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin müntəzəm olaraq görüşməsi və Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli elementləri üzrə fərqləri aradan qaldırmaq davam etdirilməsi vacibdir" - deyir o bildirib. (Trend)

C.Uorlik qeyd edib ki, tək-cə belə görüşlər kifayət deyil: "Biz hələ də hesab edirik ki, davamlı sülhü, lazım olan irəliləyişi əldə etmək üçün danışıqlar prosesinə ehtiyac var".

Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin ATƏT-in Minsk Qrupunun

Parisdə keçiriləcək görüşünə hazırlıq məsələlərini müzakirə etdik".

Amerikalı həmsədr bildirib ki, prezidentlərin Paris görüşü oktyabrın sonunda keçiriləcək və həmsədrlər də bu görüşdə iştirak etməyə səbirsizliklirlər: "Hələlik görüşlərin formatı barədə razılıq yoxdur, lakin biz Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin münaqişəni müzakirə etməsi üçün bütün imkanları dəstəkləyirik".

Qeyd edək ki, Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədov yanvar ayı BMT Baş Məclisinin 69-cu sessiyasında iştirakı çərçivəsində ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrlərinin iştirakı ilə Ermənistanın xarici işlər naziri Edvard Nalbəndyanla görüşüb. Görüşdə münaqişənin həlli istiqamətində aparılan danışıqlar davam etdirilib və prezidentlərin Parisdə keçirilməsi nəzərdə tutulan görüşünə hazırlıq məsələləri müzakirə olunub.

Bu arada isə ikili standartlarla yanaşmalar davam etməkdədir. Daha konkret desək işğalçılara dəstək verənlərin Azərbaycanca münasibətdə müxtəlif formalarda təzyiç rıçaqlarından istifadə etməyə çalışırlar. Ancaq Azər-

Ann Brassör

"Trend" in məlumatına görə, Ukrayna Xarici İşlər Nazirliyində çalışan Azərbaycanın Dubaydakı keçmiş vitse-konsulu Paşa Məmmədovun rəhbərlik etdiyi Qafqaz Xalqları təşkilatları Fransanın, ATƏT-in, Avropa İttifaqının və Ermənistanın Kiyevdəki diplomatik nümayəndəliklərinə etiraz bəyanatı göndəriliblər.

Ukrayna Qafqaz Xalqları Konqresindən verilən məlumata görə, P.Məmmədovun rəhbərliyi ilə Qafqaz xalqları tələb ediblər ki, Fransanın Burq-Le-Valans şəhərinin merinin Azərbaycanın işğal olunmuş Şuşa şəhəri ilə Fransanın Burq-Le-Valans şəhəri arasında dostluq haqqında imzaladığı bəyannamə rədd edilməli və pislənilməlidir.

Etiraz bəyanatında tələb olunur ki, əks təqdirdə, Ukraynadakı Qafqaz xalqları qeyd olunan nümayəndəliklər qarşısında kütləvi aksiyalar təşkil edəcəklər...

Hücum diplomatiyasının daha bir uğuru isə İtaliyada reallaşdı. İtaliyada keçirilən beynəlxalq turizm sərgisində Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində yaradılan separatçı rejimin iştirak etməsinə imkan verilməyib. **Azərbaycan XİN-in mətbuat katibi Hikmət Hacıyev** APA-ya verdiyi məlumata görə, məsələ ilə

Tourism" sərgisində Ermənistan pavilyonun tərkib hissəsi kimi Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində yaradılmış qondarma rejimin təmsil olunmasının qarşısı alınıb", - deyir H.Hacıyev qeyd edib.

Onun sözlərinə görə, Azərbaycanın İtaliyadakı səfirliyi tərəfindən bu narahatçılıq məqamla əlaqədar İtaliyanın Xarici İşlər Nazirliyinə və sərginin təşkilatçısı olan şirkətə müraciətlər edilib və Dağlıq Qarabağ adlanan qondarma rejimin Ermənistan pavilyonunda və ya ayrıca şəkildə sərgidə təmsil olunmasının qeyri-qanuni olduğu izah olunub: "Ermənistan tərəfi ənənələrinə sadiq qalaraq, bu kimi beynəlxalq tədbirlərin təşkilatçı şirkətlərini aldatmağa cəhd göstərir və Dağlıq Qarabağı Ermənistan ərazisi kimi göstərməyə çalışır. Ermənistan tərəfindən adətən tədbirin təşkilatçılarına əvvəlcədən xəbər vermədən tədbir başlayan gün "Dağlıq Qarabağ" adı altında bir neçə təbliğat materialları Ermənistanı aid pavilyona qoyulur və bu da qondarma rejimin "təmsil olunması" kimi təqdim olunur. Ermənistanın bu kimi cılız təxribatçı eməllərə yenidən əl atma biləcəyinin istisna olunmadığı nəzərə alınaraq, sərginin gedişi diqqətdə saxlanılır".

"Nağıllardakı gözəl tələbəlilik xatirələri bizdə yoxdur"

Əməkdaşımız kirayədə yaşayan tələbələrin həyatından yazır

Tələbəlilik insan ömrünün ən yaddaqalan, tez-tez xatırlanan bir dövrüdür. Acılı-şirinli bu həyat insana həm də müstəqil yaşamağı, enişli-yoxşulu yollarda öz ayaqları üzərində necə durmağı öyrədən bir mərhələdir. Tələbəlilikdən söz açanda ağılımıza öncə onların yaşadıkları kirayə ev və ya yataqxana gəlir. Hazırda tələbə yataxanalarının əksəriyyətində məcburi köçkünlər məskunlaşdığı üçün 2-3 tələbə birləşərək kirayə evdə qalırlar. Biz də kirayədə qalan tələbələrə birinin qonağı olaraq onların gözü ilə tələbə həyatına baxdıq. Bakı məhəllələrinin birində iki mərtəbəli kiçik bir otaqda qalan tələbələrin qapısını döydük. Qapını üzümüzə gülürüzlə açan iki tələbə qıza gelişimizin məqsədini deyib içəri keçdik.

Kiçik dağınıq otaq, cırıq aboylar öncə adamın üzünə gəlsə də, bir müddətdən sonra öyrəşirsən.

İk olaraq bizimlə söhbətə Azərbaycan Pedaqoji İnstitutunun psixologiya fakültəsinin tələbəsi Dinara Quliyeva başlayır. Onun otaq yoldaşı Xəzər Universitetinin 4-cü kurs tələbəsi Aygün Ağayeva isə tələbəyə xas çay süfrəsi hazırlayırdı. D. Quliyeva tələbəçilik həyatının romanlarda, kitablarda daha gözəl təsvir edildiyini deyir: "Mən Balakən rayonunun Qaravəli kəndindənəm. 1-ci kursda oxuyuram. İlk əvvəl Bakıda ali məktəbə qəbul olduğumu eşidəndə həm sevindim, həm də

qorxdum. Sevindim, çünki tələbəçiliklə bağlı gözəl xeyallarım vardı. Amma eyni zamanda da böyük şəhər məni qorxudurdu. Bizim kənddə insanlar daha mehriban, gülürüzdü. Amma mən Bakıdakı insanların üzündə gülüş görmədim. Burada çox az adam gülür. Sanki hər kəs dərldir və harasa tələsir. Abituriyent olduğum vaxtlarda düşünürdüm ki, tələbəlilik həyatı daha gözəl və rahat olacaq. Özüm öz ayaqlarımın üzərində dayanmağa bələdçiyəm. Amma heç nə düşündüyüm kimi olmadı. Dərslərə gəlincə, var gücümle çalışmalıyam ki, imtahanlarda kəsilməyim. Əgər kəsilsəm mənim kredit ödəyəcək pulum olmayacaq.

Ona görə də var gücümle oxuyuram. Müəllimlərin insafını isə imtahanlarda görəcəm".

Dinara tələbə təqaüdü alaçaq deyə çox sevindiğini desə də, bu vaxta qədər təqaüd almaq üçün kartlarının verilməsinin həm də onu narahat etdiyini bildirdi: "Bizə deyiblər ki, sizə 50 manat təqaüd yazılacaq. Amma 48 manatını ala biləcəksiz. Hələ heç kartlarımızı hazırlamayblar. Ərizələrimiz də getməyib. Deyiblər ki, 2 həftəyə kartlar verəcək. Düşünürəm ki, 48 manat bir tələbə üçün çox azdır. Bu bizim nəyimizə yetəcək?!"

Söhbətə qatılan digər tələbə Aygün Ağayeva da tələbəçiliyin çox çətin olduğunu dedi: "Mən həm oxuyuram, həm də mağazada satıcı işləyirəm. Tələbəçilik, xüsusən də pullu fakültədə oxumaq çox çətinidir. Maddi imkanımız aşağı olduğu üçün işləməliyəm. Səhər dərsə gedir, günorta işə gəlirəm. Əlbəttə, yorucudur. Amma başqa çarəm yoxdur. Mən də digər tələbələr kimi gözəl evdə qalmaq istəyərdim. Bu hələ mənim qaldığım ən yaxşı şəraiti olan evdir. Bundan əvvəl qaldığım evdə heç istilik yox idi. Ev sahibəsi ancaq öz otağını qızdırırdı. Bizim qaldığımız otağa isə balaca bir elektrik sobası vermişdi. O da heç evi isitmirdi. Hamama girəndə kəlməyi-şəhadətimizi deyib girirdik. Qış uzununu yorğanın

altından çıxırdım. Əvvəl işləməyirdim. Ailəmin göndərdiyi pul isə mənim dolanışığıma yetmirdi. Vəziyyəti bildiyim üçün pul istəyə bilmirdim. Elə vaxt olub ki, otaq yoldaşım ilə çörək almağa pulumuz olmayıb, ac qalmışıq. Artıq universiteti bitirirəm. Amma o nağıllardakı gözəl tələbəlilik xatirələri məndə yoxdur. Tək istəyim diplomumu almaq və tərcüməçi işləməkdir. O da qismət olsa".

Hər iki qızdan hansı yeməkləri bişirə bildiklərini soruşdum. Aygün əksər yeməyi bişirə bildiyinə desə də, tez-tez bişirdiyi yeməyin tələbə yeməyi - kartof qızartması olduğunu dedi.

Tələblərdən ayda təxminən nə qədər pul xərclədiklərini de soruşduq. Onlar evdən sovqat gələndə bir ayı 200 manatla başa vura bildiklərini dedilər: "İmtahan ərafəsində aylıq xərcimiz çox olur. Kitab almaq lazım olur və sairə. Amma belə normalda 200 manatla bir ayı yola verə bilirik".

Bu da tələbəlilik həyatından bir gün idi. Onların düşüncələri, həyata baxışları doğrudan da o maraqlı tələbəlilik həyatının keçmişdə, romanlarda qaldığını deməyə əsas verir. Təbii ki, bu bütün tələbələrə şamil edilmir. Həyatı tələbə həyatından çox şahzadə həyatına benzəyən tələbələr də kifayət qədərdir.

□ **Günəli MANAFLI**

Bilgəhdə bankomatı partladıb pulları apardılar

Daxili İşlər Nazirliyi Bakıda baş verən quldurluq hadisəsi ilə bağlı məlumat yayıb. APA-nın nazirliyin saytına istinadən verdiyi məlumata görə, oktyabrın 10-da saat 05:00 radələrində DİN-in "102 Zəng Mərkəzi" nə Sabunçu rayonu Bilgəh qəsəbəsinin ərazisində partlayış səsini eşidilməsi barədə məlumat daxil olub.

Araşdırmalar zamanı Ü.Hacıbəyov küçəsində yerləşən mağazanın önündə Beynəlxalq Banka məxsus bankomatın partladılması və içərisində pul olan qutunun aparılması müəyyən edilib.

Mağazanın mühafizəçisi İkrəm Mirzəyev izahatında 3 maskalı şəxsin avtomat silahla onu hədələyərək, əl-ayağını yapışqanlı lentlə bağlayıb "VAZ-2107" markalı avtomobilin yük yerində apardığını və bir neçə dəqiqədən sonra yenidən mağazanın qarşısında düşürdüyünü bildirib.

Faktla bağlı Cinayət Məcəlləsinin 181.2.1-ci və 181.2.5-ci (quldurluq) maddələri ilə cinayət işi başlanıb.

Bakıda heyvanlara sığınacaq tikilir

Sığınacaqda eyni zamanda 5 min heyvan yerləşə biləcək

Bakıda sahibsiz heyvanlar üçün sığınacaq tikilir. Sığınacaq IDEA İctimai Birliyinin təşəbbüsü ilə Qaradağ rayonunda olacaq. Ötən gün Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, IDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və rəhbəri Leyla Əliyevanın iştirakı ilə sığınacağın təməli qoyulub.

Sığınacaqda sahibsiz heyvanların, xüsusilə it və pişiklərin müvəqqəti və ya daimi məskunlaşması üçün şəraitin yaradılması, burada xüsusi baytarlıq klinikasının fəaliyyət göstərməsi, heyvanların müayinə və müalicəsi, lazım gəldikdə onların üzərində cərrahiyyə əməliyyatının aparılması üçün zəruri avadanlığın quraşdırılması nəzərdə tutulub.

Sığınacaqda baytarlar üçün təlim və ixtisaslandırma kursları fəaliyyət göstərəcək, buraya məktəblilərin xüsusi turları təşkil olunaçaq.

Eyni zamanda 5 minədək heyvanın, xüsusilə it və pişiyin yerləşdirilməsi üçün nəzərdə tutulan sığınacağın layihələndirilməsində digər ölkələrin təcrübəsindən istifadə olunub. Sığınacaqda həm də şəhər mühitində nadir hallarda rast gəlinən heyvanların, məsələn, atların, bəzi quşların müayinə və müalicəsi mümkün olacaq.

Mühasiblərin və bütün iş adamlarının nəzərinə!

Yeni Hesablar planı və mühasibat uçotunun vey-nəlxalq standartları nəzərə alınmaqla qanunvericilikdə olan ən son dəyişikliklərlə iri həcmli 506 səhifəlik "Mühasibat uçotu, vergilər" nəzəri-praktiki kitabı çap olunub.

Kitabda balans, mənfəət, zərər və digər hesabların tərtibi, vergi bəyannamələrinin (rəngli formada) və vergi məəcəlləsinin nümunələrlə izahı və s. Məsələlər nəzəri həcminin praktiki şəkildə nümunələrlə şərh edilib.

Tel: (050) 215-38-49
Kitabı şəhərin kitab mağazalarından almaq olar.

Kişilər!!!

Xəstəliklərdən əzab çəkən adamlar üçün! Diqqət!
İsrail təbabəti tətbiq edilir! Axırncı şans!!!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməsə və Siz aşağıda göstərilən xəstəliklərdən həmişəlik qurtarmaq istəyirsinizsə, onda yaxşı insanlara, keyfiyyətli, qısa müddətdə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və erektsiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vəzidə dəyişmənin amala gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyünməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızıltı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün dəyişməsi birdən öyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Qadınlarda uşaqlıq borularının keçməməzliyi
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi və sızanaqlar
- * Gərginlik, yuxusuzluq, yaddaşın azalması

Həkim qəbulu və həkimə zəng etmək saat 11.00-dan sonra
Tel: (012) 437-88-05; (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com
"doktor Vaiz Səmədov".

Beynəlxalq Təhsil Mərkəzi

Biz sizi Ukraynanın, Belorusun, Rusiyanın və Gürcüstanın dövlət universitetlərində bakalavr və magistr dərəcələri üzrə əyani, qiyabi və ikinci ali təhsil almağa dəvət edirik.

- < Kiyev Dövlət Texniki Universiteti
- < Kompüter mühəndisliyi. Hüquq. İqtisadiyyat.
- < Kremenchuk Dövlət Universiteti
- < Psixologiya. Jurnalistika. Hüquq. Filologiya
- < Kiyev Dövlət Dəniz Akademiyası
- < Gəmi sürmə. Dəniz və çay nəqliyyatı. Hüquq
- < Tbilisi Dövlət Tibb Universiteti
- < Müalicə işi. Stomatologiya. Əczaçılıq. Peditriya
- < Minsk Dövlət Universiteti
- < Beynəlxalq Münasibətlər. İqtisadiyyat. Jurnalistika
- < Qrodno Dövlət Universiteti
- < Hüquq. İqtisadiyyat. Pedaqoqika. Tərcüməçilik
- < Volqoqrad Dövlət Aqrar Universiteti.
- < Aqronom. Yerölçmə və Kadastr. Elektrik təchizatı.

Bizim bu ölkələrin yuxarıda adları sadalanan və bu siyahıda adları olmayan bir çox digər dövlət universitetləri ilə əməkdaşlıq və təmsilçilik haqqında rəsmi müqavilələrimiz var. Diqqət! Bəzi ixtisaslar üzrə pulsuz təhsil almaq şansınız var!

Ünvan: Bakı ş. Məmmədzadə k. 13A «Nərimanov» m-su
Tel: (050) 3319999; (077)3319999; (055)2522525;
(012)4379980

Türkiyədə bir neçə gündür davam edən PKK mitingləri sentyabrın 10-da Qaziantepdə 4 nəfərin ölümünə səbəb olub. Saat 21-də əllərindəki odlu silahla, dəyənəklərlə, yandırıcı maddələrlə küçələrə çıxan kürdlərlə türklər arasındakı qarşıdurma şəhərin bir neçə məhəlləsinə yayılıb. Polis və təhlükəsizlik qüvvələrinin müdaxiləsinə baxmayaraq iğtişəşləri gecə boyu sakitləşdirmək mümkün olmayıb. Olaylarda 1 nəfəri polis olmaqla, 20 nəfər yaralanıb.

PKK-lılar şəhərin Güzelvadi, Vatan, Barak, Akdere, Aydinlar, Mevlana, Göllüce məhəllələrində yanğınlara törədib, barrikadalar quraraq polisin müdaxiləsinə əngəlləməyə çalışıb. Polis olayların təşkilatçılarının 6 nəfəri həbs edib.

Türkiyə mediası yazır ki, PKK-lılar baş verənləri İŞİD-in Suriyanın Kobani şəhərinə hücumuna etiraz kimi təqdim edir.

Diyarbakirdən başlayan, saatlar sonra Gaziantep, Van, Şanlıurfa, Hakkari, Siirt, Tunceli, Mardin, Muş, Erzurum şəhərlərinə sıçrayan iğtişəşlərdə ölənlərin sayı son rəqəmlərə görə 35 nəfərdir. Odlu silahlardan açılan atəşlə, dəyənək zərbələri ilə yüzlərlə insanın yaralandığı bildirilir.

Bingöldə isə PKK-lılar şəhərin əmniyyət müdiri Atalay Ürkəre silahlı hücum təşkil edib. Hücum zamanı Ürkərin müavini Atif Şahin, komissar Hüseyin Hatipoğlu öldürülüb, cangüdəni Uğur Atlı isə ağır yaralanıb.

Mersində də ötən gecə Komabi iğtişəşlərində bir nəfər öldürülüb. Oktyabrın 7-də öldürülən iki PKK-lının dəfnindən gələn qrup şəhərdə yanğınlara törətməyə başlayıb. Şəxsi avtomobilləri, iş yerlərini yandıran qrupa polis müdaxilə edib. Jandarmanın açdığı atəş zamanı 1 nəfər ölüb, 7 nəfər yaralanıb.

Oktyabrın 10-na keçən gecə İstanbulda da gərgin keçib. Şəhərin mərkəzi məhəllələrin-

dən olan Okmeydanında İŞİD hücumlarına etiraz edən PKK-lılar etiraz aksiyası keçirib, sabitliyi təmin etmək istəyən təhlükəsizlik qüvvələrinə odlu silah, yandırıcı maddələr, daşlar, dəmir parçaları ilə hücum edib. Təhlükəsizlik kameraları iğtişəş törədənələr arasında bir nəfərin polis kartonuna tərəf atəş açdığını qeydə alıb. Həmin şəxs yaxalanıb və haqqında cinayət işi açılıb.

İstanbulun Atatürk Beynəlxalq Hava Limanında isə PKK-lı qadınlar aksiya keçirməyə cəhd ediblər. Qarışıqlıq yaratmaq istəyən qadınlar özlərini "Savaşa Qarşı Qadın Təşəbbüsü" qrupunun üzvləri kimi təqdim ediblər. Aksiya başlayan kimi polis 46 qadını saxlayaraq gərginliyin artmasının qarşısını alıb.

Bingöldə İŞİD protestoları zamanı silahlı hücumla üzleşən əmniyyət müdiri Atalay Ürkəri xəstəxanada ziyarət edən baş nazir Əhməd Davudoğlu çıxışda media təmsilçilərinə qısa açıqlama verib. Baş nazir Davudoğlu deyib ki, ölkə içərisindəki iğtişəşləri yatırmaq üçün təhlükəsizlik qüvvələrinə xüsusi təlimat verilib: "Bingöldə şəhid olan polislərimizə Allahdan rəhmət, yaralıları şəfa diləyirəm. Gecə boyu daxili işlər nazirimizlə olayları bir daha müzakirə etdik. Sabitliyin qorunması və vətəndaşlarımızın təhlükəsizliyi üçün gərəkli təlimatlar ve-

rilib. Bingöldə aksiyaların təşkilatçıları olan terrorçular bir neçə saat içərisində təsbit edilərək yaxalanıb".

Baş nazir ana müxalifət Cümhuriyyət Xalq Partiyasının lideri (CHP) Kamal Kılıçdaroğlunun ünvanına sərt ifadələr işlədib: "Kılıçdaroğlunu anlamaq mümkün deyil. Bir yandan sükunət edərək olayların mahiyyətindən danışmır, digər yandan hökumətimizi suçlayır.

Türkiyədə kürd-türk gərginliyi yüksəlir

PKK İstanbul daxil olmaqla, bir çox şəhərdə silahlı iğtişəşlər törədib; Davudoğlu ilə Kılıçdaroğlu qarşılıqlı ittihamlar səsləndirib

Onun hərəketləri məsuliyyət-sizlikdir. Bu hərəket yaşadığımız kritik dövərdə tarixə keçəcək xəyanətdir. Kimsə Türkiyənin İŞİD-ə yardım etdiyini iddia edə bilməz. Əlində heç bir sənd olmadan bir dövləti ittiham altında saxlamaq ana müxalifət partiyasına yaraşan hərəketlər deyil. Kılıçdaroğlunun ağılına ehtiyacımız yoxdur. Sahiyyətindən danışmır, digər yandan hökumətimizi suçlayır.

Onun hərəketləri məsuliyyət-sizlikdir. Bu hərəket yaşadığımız kritik dövərdə tarixə keçəcək xəyanətdir. Kimsə Türkiyənin İŞİD-ə yardım etdiyini iddia edə bilməz. Əlində heç bir sənd olmadan bir dövləti ittiham altında saxlamaq ana müxalifət partiyasına yaraşan hərəketlər deyil. Kılıçdaroğlunun ağılına ehtiyacımız yoxdur. Sahiyyətindən danışmır, digər yandan hökumətimizi suçlayır.

nirəm. Türkiyə İŞİD-ə də, Əsəd rejiminə də qarşıdır. Dövlət gərəklili nə varsa, hamısını edəcək. İğtişəşlər zamanı vətəndaşlara dəyən ziyan da ödəniləcək. Buna heç kimin şübhəsi olmasın. Biz gecələr Türkiyənin sabitliyi üçün çalışdığımız zaman Kılıçdaroğlu şirin yuxuda olur".

Yada salaq ki, oktyabrın 8-də mediaya açıqlama verən CHP lideri Kamal Kılıçdaroğlu Türkiyə Böyük Millət Məclisində İŞİD terroru ilə bağlı qanun qəbul edilməsini təklif edib. Ana müxalifət lideri fikrini belə əsaslandıraraq, belə bir qanun vətəndaşların İŞİD terrorundan müdafiəsi üçün olduqca vacibdir: "Türkiyənin geniş ərazilərini bürüyən bu iğtişəşlər iqtidarın iddia etdiyi kimi kaos lobbisinin işi deyil. Yaşananlara səbəb iqtidarın bəsirsizliyi, ölkəyə nəzarəti tam itirdiyinin göstəricisidir. Hökumətin İŞİD-ə mücadilə yerinə hədəfsən yayınması, ölkəni böyük bir savaşa sürük-

ləmə niyyəti daşması bu gün Türkiyəni çıxılmazğa gətirib. Bizim hökumətə konkret təkliflərimiz var - gəlin, Kobaninin azad edilməsi və İŞİD-in oradan uzaqlaşdırılması məqsədilə quru əməliyyatına başlayaq. Bu əməliyyatdan dərhal sonra əs-gərimiz geri çəkilsin. Eyni zamanda TBMM-də ölkəmizə digər ölkə əsgərlərinin gəlişinin yasaqlanması ilə bağlı xüsusi qərar qəbul edək. Bunun yerinə hava hərəkatında işbirliyinə mümkünüyünü təsbit edək. Bununla da Türkiyə öz ərazilərinə şəriksiz nəzarət və gərəklili anda gərəklili hərəket edə biləcək azadlığı qazansın".

Türkiyə mediası onu da xəbər verir ki, oktyabrın 10-da Silahlı Qüvvələrin Suriya sərhədindəki bölmələrinə əlavə texnika və canlı qüvvə göndərilib. Hurriyet.com Boludan Suriya sərhədi istiqamətinə hərəket edən 15 tankın və zirehli yük maşınlarının görüntülərini yayıb.

□ **Aygün MURADXANLI**

Öcalanın "hicrət" şəhəri Kobani - şok təfsilat

1 aya yaxındır ölüm-dirim savaşının getdiyi şəhərin kürdlər üçün əhəmiyyəti haqda maraqlı məlumatlar açıqlanıb

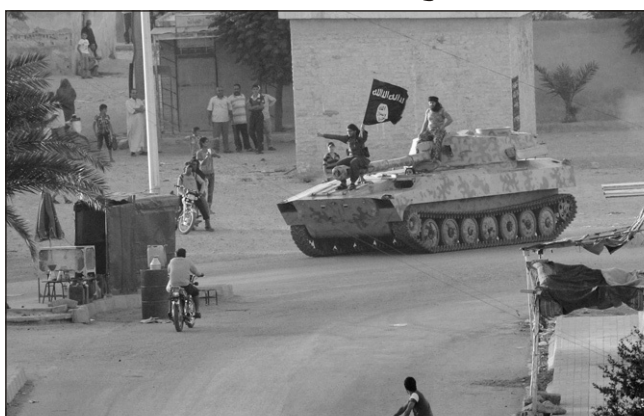
Kobani şəhəri uğrunda İŞİD və kürd silahlıları (PYD-YPG) arasında döyüşlər hələ də davam edir. Oktyabrın 9-da gecə saatlarında İŞİD gücləri Kobaniyə knövbəti genişmiqyaslı hücumu keçsələr də, koalisiya qüvvələrinin hava zərbələrindən sonra yenidən geri çəkilməli olublar. Gecə saatlarında koalisiya aviasiyası Kobaninin şərqindəki İŞİD mövqelərini geniş miqyaslı bombardman edib. Bu, Kobani döyüşlərindən bu günə qədər ən şiddətli hava zərbələri olub.

Döyüşlər Türkiyə sərhədinə ən yaxın ərazilərə də sıçrayıb. "Əl-Cezira" telekanalının məlumatına görə, İŞİD qüvvələri bu günə qədər yeganə boş qalan Kobaninin şimal hissələrinə doğru Mürsidpınar kəndi istiqamətindən hücumu keçib. Bu hücum uğurla nəticələnsə, o zaman İŞİD dörd bir tərəfdən Kobanini mühasirəyə almış olacaq. Ötən gün koalisiya qüvvələri Kobaniyə 20 bombardman həyata keçirib. Gələn son bilgilərə görə isə artıq Kobaninin üçdə bir hissəsi İŞİD-in nəzarətindədir.

Kürd yerli hakimiyyətinin nümayəndəsi İdris Nehsan bildirib ki, Kobaninin iki kənar məhəlləsi, sənaye bölgəsi və ərəb məhəlləsi İŞİD tərəfindən ələ

keçirilib, yalnız ötən gündü şiddətli döyüşlərdən və bombardmandan sonra sənaye məhəlləsi İŞİD-dən geri alınıb. Hazırda İŞİD ərəb məhəlləsinə geri çəkilib, ancaq bununla belə, qruplaşma hücumlarını davam etdirir.

ABŞ ordusu baş qərargahı isə İraq və Suriyada İŞİD mövqelərinə 11 hava hücumu təşkil edildiyini açıqlayıb. Kobanidəki İŞİD mövqelərinə 6 hava hücumu həyata keçirilib. Bu zaman terror təşkilatına məxsus iki bina, 1 tank və ağır silahlər məhv edilib. Zərbələr İŞİD-in hücum qruplarına böyük zərbə vurub. İraqda isə Sincar bölgəsində İŞİD-in gizli anbarı, sığınacaq və silahlı texnikaları məhv edilib.

Amerika "İncirlik" bazasını istəyir

ABŞ müdafiə naziri Çak Hagel deyib ki, Türkiyənin İŞİD-ə qarşı mübarizədə verəcəyi ən böyük dəstək Amerikanın əməliyyatları zamanı "İncirlik" hərbi bazasından istifadəsinə icazə vermək olardı. Cənubi Amerikaya səfəri zamanı jurnalistlərlə söhbətində Hagel deyib ki, Türkiyə icazə versə o zaman ABŞ qırıcıları Suriyaya ən yaxın baza olan "İncirlik"dən havaya qalxa biləcək. Eyni za-

manda, ABŞ müdafiə naziri deyib ki, Türkiyənin İŞİD-lə mübarizə üçün çox yüksək imkanları var və bunlar "çox dəyərlidir".

Eyni zamanda amerikalı yetkililərdə Türkiyənin təklif etdiyi Suriyada təhlükəsiz bölgə yaradılması planının gündəmdə olması da, müzakirə olunan mövzularda əsas olduynu bildirib. Türkiyədən Suriya müxalifətinin təlim və təchizatında yardım etməsini istədiklərini deyən Ç. Hagel əlavə edib

ki, bu mövzuda rəsmi Ankara ilə müzakirələr davam edir.

Kobani niyə mühümdür?

Bu arada Türkiyə mətbuatında Suriyanın Türkiyə ilə sərhədində yerləşən və artıq 1 aya yaxındır ki, İŞİD-in hücumu altında olan, Türkiyə kürdlərini ayağa qaldıran, ölüm - qalım məsələsinə çevrilən Kobani şəhəri barədə maraqlı məlumatlar gəlib. 100 il əvvəl kiçik bir kənd olan Kobaninin indiki yerində Almaniya imperiyasının Osmanlı ərazisindən keçən Bağdad dəmir yolunun inşası zamanı orda dəmir yolu stansiyası tikilib. Dəmir yolunu tikən şirkətin adında olan "Kompaniya" sözü sonradan yerli əhalinin dilində stansiyanın adına çevrilib və zamanla "Kompaniya" Kobani kimi səslənməyə başlayıb. Ancaq bölgənin Osmanlı dövründəki adı Ayn əl-Arab, yəni "ərəb çeşməsi" adlanıb. Osmanlı imperiyasında erməni olayları zamanı qəsəbə toplanma mərkəzi olaraq istifadə edilib, bir neçə kilşə tikilib. Türkiyə Cümhuriyyəti yaradılarkən Kobani sərhəd xəttinə düşüb və Kobani ilə eyni yaşayış məntəqəsi olan Suruç Türkiyə ərazisində qalıb, Kobani isə Suriyada. Kobanidə yaşayan ermənilər sonradan SSRİ-yə qaçıb və qəsəbədə ərəblərlə kürdlər yaşamağa başlayıb. 1925-ci ildə Şeyx Səid üsyanı zamanı yerli tayfaların bir hissəsi Kobaniyə yerləşib. Və zamanla kürdlərin Suriyadakı əsas mərkəzlərindən birinə çevrilən Kobani keyli böyüyüb.

Kobanini kürdlər üçün əhəmiyyətli edən daha bir mühüm səbəb bu qəsəbənin Öcalanın həyatında oynadığı roldur. 1979-cu ildə ilk dəfə Türkiyədən

kənara çıxan Abdulla Öcalan Kobani şəhərinə gedib. Öcalanın Kobaniyə səfəri PKK-çılara görə "müqəddəs səfər", "hicrətdir". Bu həm də Öcalanın və PKK-nın Türkiyə sərhədlərindən kənara çıxaraq Orta Şərqi yayılması hesab olunur. Bu səbəbdən də Kobani indi PKK-çılar üçün ölüm-qalım məsələsinə dönüb və Türkiyə üzərindən gələn çoxlu sayda kürdlər bu şəhəri qorumaq uğrunda ölür.

İran Suriya şərti

İran xarici işlər nazirinin müavini Hüseyin Əmir Abdullahiyan isə bəyan edib ki, Tehran Bəşər Əsədin devrilməsinə imkan verməyəcək. Yaxın Şərqi Strateji Araşdırmalar Mərkəzinə keçirilən "İraq və İŞİD-ə Qarşı Beynəlxalq İttifaq" adlı konfransda çıxışı zamanı bildirdi ki, İslam Respublikası Əsədi müdafiə etməkdə davam edəcək. İran XİN rəsmisi deyib ki, ABŞ İŞİD-ə hücumdan əvvəl Əsədi devirmək planının olmadığını bildirib. Ancaq Abdullahiyan bu mövzuda amerikalılara güvənmədiklərini və buna görə də prosesləri yaxından izlədiklərini qeyd edib. İran rəsmisi bildirib ki, bu prosesdə Suriya dövlətinə qarşı hücum olarsa və ya Suriya ərazisində uçuşlara yasaq bölgə yaradılarsa, bu ağır nəticələr verəcək. Bu mövzuda artıq Türkiyəni də xəbərdar etdiklərini qeyd edən Abdullahiyan eyni zamanda Suriyaya yardım çərçivəsində Kobaniyə də yardım edildiyini əlavə edib. Həmçinin o bildirib ki, Kobanidəki böhranı aradan qaldırmaq üçün region ölkələri, o cümlədən Türkiyə ilə məsləhətləşmələr davam edir.

□ **Kənan RÖVSƏNOĞLU**

MUSAVAT

Son səhifə

N 251 (5960) 11 oktyabr 2014

Atasız uşaqlar aqressiv olur

Kanadanın McGill Universitetində aparılan araşdırmalar nəticəsində məlum olub ki, atasız böyüyən uşaqlar valideynləri ilə birlikdə böyüyən uşaqlardan daha aqressiv olurlar. Mütəxəssislər atasız olmayan uşaqlarla, ata-anaları ilə birlikdə böyüyən uşaqların beyinlərini müqayisə ediblər. Araşdırmalar bitdikdən sonra məlum olub ki, atasız uşaqların beyinlərində sosial əlaqələri tənzimləyən hissədə pozuqluqlar əmələ gəlir. Yeni valideynlərindən uzaqda qalan uşaqların davranışlarında anormallıq daha tez nəzərə çarpır. Belə uşaqlar valideynləri ilə birlikdə böyüyən uşaqlardan daha aqressiv olurlar. Mütəxəssislər atasız böyüyən qız uşaqlarının sinir sisteminin daha həssas olduğunu da bildiriblər. Belə uşaqlar böyüdükləri zaman çox aqressiv olurlar və ətrafdakılara zərər verməyə çalışırlar. Xüsusilə qız uşaqları spirtli içkilərə və narkotik maddələrə daha meyilli olurlar.

Məlumat üçün bildirik ki, mütəxəssislər anasız böyüyən uşaqların heç vaxt özələrinə güvənmədiklərini və kökəlməyə meyilli olduqlarını deyirlər.

Həkimlər və tibb bacıları əllərini yumur

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı açıqlayıb ki, həkimlərin 40 faizi əl gigiyenasına diqqət etmir. İtaliya, Mali, Pakistan və Səudiyyə Ərəbistanının 43 xəstəxanasında aparılan araşdırma nəticəsində tibb bacılarının da 29 faizinin əl gigiyenasına əhəmiyyət vermədiyi üzə çıxıb. Dünyanın 168 ölkəsində həkim, tibb bacısı və digər tibb işçiləri arasında "Təmizlik təhlükəsizlikdir" şüarı ilə keçirilən kampaniya çərçivəsində onlara təmizliklə bağlı təlim verilir. ÜST həmçinin açıqlayıb ki, müalicə zamanı yoluxan xəstəliklərin çoxu səhiyyə işçilərinin xəstəyə toxunması ilə keçən mikrobaldan qaynaqlanır. İnkişaf etmiş ölkələrdə hər 100 xəstədən 7-si, inkişaf etməkdə olan ölkələrdə isə hər 100 xəstədən

10-u bu mikrob ucbatından xəstələnir. Son illərdə bu sahədə aparılan təbliğat say-

sində isə əl gigiyenasına diqqət etmə faizi 51 faizdən 67 faizə qədər artıb.

Mitingə görə mesajı və sosial şəbəkələri dayandırdılar

çığıdır. Bu çağırışa görə Ali Məhkəmə "Grup 24"ü ekstremist təşkilat kimi tanıdı. Ölkədə facebook, vkontakte, youtube kimi sosial şəbəkələrə də blok qoyulub.

Tacikistanın rabitə şirkətləri telefonlarda SMS xidmətini dayandırdı. Rusiya saytlarının yazdığına görə, bu, siyasi qərarıdır. Səbəb isə Tacikistanda keçirilən mitinqdir. Xatırladaq ki, biznesmen Umarali Kuvvatovun yaratdığı "Grup 24" təşkilatı kütləvi etirazlara

Evinə girən oğru ilə evləndi

Rusiyada Olqa Tomarova adlı 37 yaşlı qadın ötən il dekabrda evinə girən oğru ilə ailə həyatı qurub. O.Tomarova özündən 10 yaş kiçik olan Vladimirle elə "hadisə günü" tanış olub. Belə ki, gecə saat 11 radələrində dul qadın Olqanın evinə girən oğru içəridə heç kimin olmadığını düşünüb. Amma birdən-birə yataq otağından su içmək üçün mətbəxə gələn ev sahibəsini görüb. Sonuncu oğru Vladimiri görəndə qorxmayıb, əksinə, onun yaraşlılığı qarşısında heyran qalıb. Cütlük həmin gün tanış olub, bu il oktyabrın 10-da isə ailə həyatı qurublar. O.Tomarova "mən onu gören kimi valeh oldum. Qorxub qışqırmadım, sadəcə, çay təklif etdim. Birgə çay içdik, telefon nömrələrimizi bir-birimizə verdik. Ona oğurluqdan əl çəksin deyərək öz şirkətimizdə iş tapdım. İndi bizim ofisdə çalışır və yaxşı qazanır. Ötən bir neçə ayda başa düşdük ki, birgə olmaq bizim taleyimizə yazılıb. Evləndik və çox xoşbəxtəm. Nə yaxşı ki, Vova vaxtilə oğru olub, yoxsa mən onu tanımayacaqdım" deyib.

İnsan öldəndən sonra şüuru itmirdir

Elm adamları ölümdən sonra da şüurun davam etdiyini kəşf ediblər. AzNews.az xəbər verir ki, bu qənaətə İngiltərə, Amerika və Avstraliya həkimləri 15 xəstəxanada apardıqları araşdırmadan sonra gəliblər. İnfarkt keçirən, kliniki olaraq ölən və yənidən geri qayıdan 2 min insan üzərində edilən tədqiqatdan sonra məlum olub ki, həmin insanların 40%-nin beyni dayansa belə, şüuru itmirdir. İnfarkt keçirən 57 yaşlı bir ingilisin ürəyi 3 dəqiqəlik dayansa da, "o dünyadan" geri qayıtdıqdan sonra ətrafındakı həkimlərə nə gördüyünü danışmağa başlayıb. Bəzi xəstələr kinolarda təsəvvür edilən kimi, ağ parlaq işıq gördüyünü, bəziləri isə bir əlin onların boğazından bərk yapışaraq boğmağa çalışdığını söyləyiblər.

Bir qrup xəstələr isə qorxu, təəccüb və rahatlıq dolu bir hiss yaşadığını deyib. Qeyd edək ki, edilən araşdırmalardan sonra Amerikanın tanınmış alimlərindən Sam Parnia insan öldükdən sonra şüurunun itmədiyini söyləyib.

QOÇ - Qarşınızda ilahi bir gün var. Bu səbəbdən mübahisələrdən yayınmalı, qeyri-ciddi adamlarla oturub-durmalısınız. Yalan vədlər verməyin. Uzaq səfərləri isə mümkün qədər təxirə salın.

BUGA - Pulla bağlı problemləri nəzərə almasaq, bu gün hansisa çətinliyiniz olmayacaq. Bir qədər qənaətcil olun. Günorta saatlarından başlayaraq şəxsi işlərinizdə əsaslı dönüş baş qaldırmalıdır.

ƏKİZLƏR - İnsanlara etibarsızlıq etməyin, planlarınızın reallaşmasında isə mənasız yerə riskə getməyin. Yalnız bu halda günün ümumi uğurlarını özünüze cəlb edə bilərsiniz. Gecə qalmamaq şərti ilə səfər etmək olar.

XƏRÇƏNG - Bu gün əsas vaxtınızı səhətinizə yönəltməlisiniz. Çox güman ki, neçə vaxtdan bəri gərilən əsəbləriniz özünü bir az da qabardacaq. Müalicə səmərəli olar. Axşam doğru yaxşı xəbərlərə hazır olun.

ŞİR - Fəaliyyət dairənizi genişləndirmək üçün qarşınıza çıxan bütün şanslardan istifadə edin. Saat 16-dan sonra varlanma ehtimalınız olduğu üçün bütün mümkün variantlardan yararlanın. Sözübütöv olun.

QIZ - İstər qarşılıqlı münasibətlərdə, istər ailə-sevgi məsələlərində, istərsə də maliyyə sahəsində uğurlarınız artmalıdır. Amma istənilən sövdələşmə və müzakirələrdə ölçülü-biçili addımlar atmalısınız.

TƏRƏZİ - Fəaliyyət zəminində müəyyən mənada gərginliklər ola bilər. Ona görə də riskli və qeyri-ənənəvi heç bir işə həvəs göstərməyin. Bu gün uzaq səfərləri mümkün qədər təxirə salın. Bəxtinizdə pul var.

ƏQRƏB - İş və maddi durum yox versə, evinizə təzə əşya və ya özünüze geyim alın. Bunun sizə böyük əhəmiyyəti deyəcək. Əks cinslə münasibətlərdə mülayim mövqe nümayiş etdirin. Yağlı qidalardan çəkinin.

OXATAN - Üzərinizə düşən başlıca vəzifə mövqelərinizi qətiləşdirmək, tərəfdaşlarınızı sınamaq və yeni layihələri reallaşdırmaq üçün sövdələşmələr aparmaqdır. Fəaliyyətinizə mane olan məşğuliyyətdən uzaqlaşın.

OĞLAQ - Yaxın adamlarla, qohum-qonşularla münasibətləri tənzimləyin. İndi sizin enerji məhz bu müstəvidən qidalanacaq. Amma yeni işlərə pul qoymaq, kimlərsə ciddi məbləğdə borc vermək sizlik deyil.

SUTÖKƏN - Döyüş taktikasına görə, ilk hücum edən qələbə çalır. Siz də haqq işinizin uğurlu nəticəsi üçün ilk addımı özünüze atmalısınız. Proqnozlarla gəlinəcə, nəhərdən sonra maraqlı təkliflər olmalıdır.

BALİQLAR - Ağır fiziki işlərdən, riskli sövdələşmələrdən və uzaq səfərlərdən imtina edin. Ailə-sevgi münasibətlərində isə yol verdiyiniz səhvləri düzəltməyə çalışın. Maliyyə problemlərinizi təcili çözüün.

Qoroskop

(11 oktyabr)

Səbuhi Rəhimli

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Öncə qızını, sonra özünü eyvandan atdı

Türkiyənin Pamukkale bölgəsində bir qadın 6-cı mərtəbəki evindən öncə 2.5 yaşındakı qızını, sonra isə özünü atıb. Feriyl Öksüz adlı 36 yaşlı qadın həyat yoldaşı Emin Öksüzü yatdırandan sonra intihar edib. Hadisədən xəbər tutan təcili yardım xidməti və polislər dərhal hadisə yerinə gəliblər. Ananın hadisə yerində öldüyü aşkarlanıb. 2.5 yaşlı qız isə ilk saatlarda sağ olub və onu xəstəxanaya aparıblar. Amma həkimlərin müdaxiləsinə baxmayaraq, uşaq həyatını itirib. Şahidlər bildirib ki, qadın öncə isterika içində öncə uşağını, sonra özünü atıb. Ailə üzvləri intihar edən qadının psixoloji müalicə aldığı deyiblər. Qadının həyat yoldaşı isə təqaüddə olan polis məmurudur.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rəuf ARIFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYSAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisənziya N: B 114
SAYI: 5.600